

Klaar om te wenden

Jaarverslag 2017

Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij

Beschermvrouwe:

H.K.H. Prinses Beatrix der Nederlanden

De KNRM redt mensen in nood op zee.

Snel, professioneel en kosteloos.

Raad van Toezicht:

R.P.M. (Rutger) van Slobbe, *voorzitter*
Mr. D.J.R. (Derk) Lemstra, *vice-voorzitter*
Mw. Ing. T.E. (Thecla) Bodewes
Drs. N.W. (Niek) Hoek
A.M. (Fons) van Rooij
Ir. K. (Klaas) Visser

Directeur:

Drs. Dedan P.J. Schmidt, interim-directeur

Postadres:

Postbus 434, 1970 AK IJmuiden
Bezoekadres:
Haringkade 2, 1976 CP IJmuiden

Telefoon: 0255 54 84 54

Website: www.knrm.nl

E-mail: info@knrm.nl

ING Bank:

NL40 INGB 0000 0263 63

Rabobank:

NL27 RABO 0373 5461 81

Kamer van Koophandel: 411 99789

Colofon

Tekst: KNRM

Foto's: Jantina Scheltema (omslag), Ruben Snitslaar, Mario Rentmeester, Flying Focus, Olaf Kraak, Jan de Koning, Gert-Jan Onderwater, Arie van Dijk, Harm Jan Reinders, Jan van Rees, Dick Teske, Olaf Tompot, Rudy Westra, KNRM reddingstations, archief KNRM.

Facebook.com/knrm

Twitter: @knrm

Youtube.com/knrm

Uitgave mei 2018

Uw gift vandaag is
morgen een redding.
Word Redder aan de wal.
www.knrm.nl

GOED DOEL

CBF erkenning

De Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij is in 2016 door het Centraal Bureau Fondsenwerving erkend als goedgevoelorganisatie.

Rangschikking ANBI

De KNRM is aangemerkt als een algemeen nut beogende instelling (ANBI) onder RSIN-nummer 0025.62.947 en valt als zodanig voor de betaling van schenk- en erfbelasting onder het 0%-tarief.

Certificering ISO 9001

De KNRM is houder van het certificaat ISO 9001 voor fondsenwerving en ondersteuning aan de reddingstations op het gebied van: werving, kwaliteit en zorg van en voor medewerkers, operationele gereedheid en materieelbeheer. Deze certificering betreft de bedrijfsprocessen van het kantoor en de werkplaats in IJmuiden.

In dit jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over de activiteiten van de volgende entiteiten:

- Stichting Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (KNRM), inclusief haar Fondsen op Naam.
- Exploitatiestichting ten behoeve van de KNRM.
- KNRM BV.

Alle gevestigd te IJmuiden.

De stichting KNRM is bestuurder van de Fondsen op Naam:

- Stichting I.M. de Raath.
  - Stichting "Helden der Zeefonds - Prins der Nederlanden".
- Beide statutair gevestigd te Rotterdam.

Tevens is de stichting KNRM bestuurder van:

- Stichting Zuid-Hollandsche Maatschappij tot Redding van Schipbreukelingen, statutair gevestigd te Rotterdam.
- Vereniging ex-reddingboten NZHRM, statutair gevestigd te Enkhuizen.

Deze rechtspersonen verrichten geen activiteiten.

1. INHOUD

1.	INHOUD	3
2.	KLAAR OM TE WENDEN	7
3.	SAMENVATTING JAARVERSLAG 2017	9
4.	MISSIE, VISIE EN DOELSTELLING	13
5.	DIRECTIE VERSLAG	14
	<i>KERNTAKEN 2017</i>	<i>14</i>
	KERNTAAK HELPEN EN REDDEN	14
	KERNTAAK RADIO MEDISCHE DIENST	17
	KERNTAAK STRANDVEILIGHEID	17
	KERNTAAK PREVENTIE	17
	<i>Vrijwilligers</i>	<i>18</i>
	<i>Financiering</i>	<i>19</i>
	<i>Bedrijfsvoering</i>	<i>22</i>
6.	EEN JAAR KNRM IN HET NIEUWS	24
7.	TOEKOMSTVISIE EN MEERJARENPLAN	27
8.	KNRM RADIO MEDISCHE DIENST VOOR DE SCHEEPVAART	29
9.	COMMUNICATIE NETWERK	33
10.	FINANCIEEL VERSLAG 2017	36
11.	VERANTWOORDINGSVERKLARING RAAD VAN TOEZICHT	41
12.	LEDEN VAN DE RAAD VAN TOEZICHT	44
13.	GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2017	45
14.	OVERIGE GEGEVENS	75
15.	REDDINGSTATIONS EN MATERIEEL	79
16.	REDDINGEN EN HULPVERLENINGEN 2017	80
17.	HELP DE REDDERS	83

VAKMANSCHAP OP ZEE

Terschelling Paal 8 / West-Terschelling / Ameland-Ballum - 29 oktober 2017 - wind NW 10

Schipper Henk Spanjer van reddingstation Paal 8 luistert naar de scanner als er een mayday binnenkomt: 'Bewakingsschip Drifa stuurloos, stroom volledig uitgevallen, ramen van de brug kapotgeslagen door golven, bemanning in overlevingspakken en reddingvesten.' Dan gaat de pieper en Spanjer haast zich naar het boothuis. Er is geen tijd te verliezen en in een oogwenk kiest de schipper drie bemanningsleden. Meer kan niet, want in de halfopen Frans Hogewind moet iedereen vastgesnoerd zitten en kan er niemand los aan dek. De golfhoogte is gemiddeld zeven meter met toppen van tien. Dit wordt een zware reis. Ook de Arie Visser van Terschelling-West en de Anna Margaretha va Ameland, beide all-weatherboten, gaan de onstuimige zee op. De Arie Visser tuimelt van een breker af, waardoor een opstapper zijn rug bezeert. "En dan moet je prioriteiten stellen," zegt schipper Sjoerd Vriend. "De opstapper kon niet meer in actie komen en was misselijk. Maar meteen omkeren was geen optie met die grondzeeën. Je moet eerst door naar zee.

Daar moesten we natuurlijk toch naartoe voor de actie. Dus besloot de opstapper om het uit te zitten met pijnstillers en een emmer onder de arm." De Frans Hogewind, met zijn open stuurhuis, heeft het intussen ook niet makkelijk. De boot zoekt zijn weg tussen de grootste brekers door, op halve kracht. "Als je te hard tegen een steile golf in vaart, kan de boot verticaal met de neus omhoog van de golftop gelanceerd worden en zal dan verticaal met het achterschip in het water landen. Een volgende golf zou dan bij onvoldoende snelheid de boot om kunnen gooien, omdat je er dan niet meer met voldoende vermogen tegen kunt varen," zegt schipper Spanjer. "Dat is natuurlijk heel gevaarlijk. Het is voortdurend zoeken naar de juiste manier om de golven te nemen. Daar trainen we op, iedere week, ook in dit weer. Maar dit was voor mij de eerste actie onder deze omstandigheden." De reddingboot Frans Hogewind komt als eerste bij de Drifa aan. De opstappers zien door de ingeslagen ruiten van de brug de bemanning staan, in overlevingspakken. Even later arriveren ook de andere twee KNRM-boten en de sleepboot Guardian van de

Kustwacht. Ook het vliegtuig van de Kustwacht meldt zich. De Arie Visser brengt een sleepverbinding tot stand tussen de Guardian en de Drifa. De Anna Margaretha keert terug naar Ameland. Schipper Pieter Mosterman: "We hadden onderweg een zware breker gepakt en daardoor schade opgelopen aan de tube aan de voorzijde. Op een gegeven moment was de boel bij de Drifa redelijk onder controle. We gingen terug voordat de schade erger zou zijn geworden. Ook zou er steeds meer water in de tube hebben kunnen

komen, waardoor die zwaarder zou worden. Dat risico neem je alleen als iemand in levensgevaar is." Terwijl de Guardian de Drifa naar Den Helder sleept, keren ook de Frans Hogewind en de Arie Visser terug naar hun thuishaven. De Frans Hogewind vaart nu voor de zeeën uit, wat minstens zo gevaarlijk is als er tegenin, zegt Spanjer: "Als je belopen wordt door een golf, dan word je opgetild en stuurloos. Je moet continu achteromkijken dat je geen breker achterin krijgt." In zijn verslag schrijft Spanjer: "Ik ben blij met de goede afloop en enorm trots op mijn bemanning en mijn reddingstation, die zich ook onder deze extreme omstandigheden weer bewezen hebben."

Vrijwilligers van het reddingstation Hansweert oefenen in samenwerking met een ambulanceteam het verzorgen en vervoeren van een pseudoslachtoffer op een kleine sportvisboot. De opleiding van vrijwilligers bestaat voor een belangrijk deel uit EHBO en EHBO Plus, voor handelingen die op zee noodzakelijk zijn om de lange reis over water goed te kunnen doorstaan.

2. KLAAR OM TE WENDEN

Ieder jaar opnieuw kijken we met trots terug naar de 365 dagen waarop vrijwilligers van de KNRM klaar stonden om te helpen en te redden op het water. Dat deden zij belangeloos en op professionele wijze. Gemiddeld bijna zes keer per dag was die hulp en redding daadwerkelijk nodig voor 3.521 mensen, die weer veilig aan wal zijn gebracht.

Maar toch blijven een paar van die acties op het netvlies kleven. Niet door het succes, maar juist doordat mensen niet gered konden worden. De confrontatie met het leed daarbij en het gevoel van onbehagen, dat we iemand niet op tijd hebben gevonden, blijft knagen. Hadden we dit leed kunnen voorkomen? Of hadden de slachtoffers nog een kans gehad als er andere hulp- of reddingsmiddelen beschikbaar waren?

De afgelopen twee jaar heeft de KNRM haar meerjarenplannen tegen het licht gehouden om de strategische koers te bepalen voor de korte en lange termijn vanaf 2018. Eén van de speerpunten daarin is het voorkomen van incidenten, door zeevarenden en watersporters meer bewust te maken van risico's en ze te bekwaamen in een goede voorbereiding van vaartochten. Niet voor niets heeft de KNRM drie jaar geleden de app KNRM Helpt ontwikkeld en zijn er preventiecampagnes gestart voor surfers en duikers. Daar waar het kan willen we iedereen die het water op gaat vertellen hoe zij dat goed voorbereid kunnen doen.

De technologische ontwikkelingen gaan de laatste tien jaar razendsnel. Voor de KNRM is het niet alleen

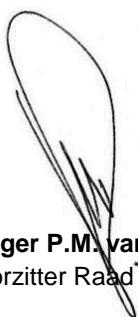
uitdagend om daarin te blijven volgen, maar ook kostbaar. Er wordt daarom in de strategische verkenning ook gekeken naar de betaalbaarheid van alle ambities die er zijn. We willen graag als doel nastreven dat niemand meer verdrinkt of verongelukt in ons werkgebied, maar dat kan niet tegen elke prijs.

De traditionele reddingboot, in zijn modernste vorm, zal noodzakelijk blijven voor het redden en helpen, maar er zijn inmiddels ook mogelijkheden om redden en helpen te voorkomen.

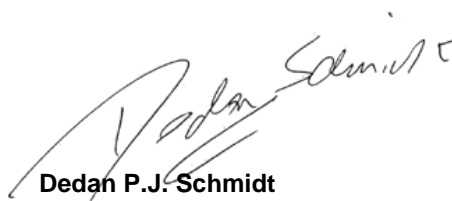
We hebben de overtuiging dat we klaar zijn om die wending naar het voorkomen van incidenten te maken. Daar hebben we de zeevarenden en watersporters zélf bij nodig én de vrijwilligers die hun ervaringen met hen willen delen.

Wie goed voorbereid het water op gaat, met goed onderhouden materiaal, een reddingsvest, een noodzender, een noodplan en een vracht aan kennis en kunde, heeft grotere overlevingskansen. Die vullen we graag aan met kennis en middelen die de KNRM beschikbaar kan stellen.

Dankzij het groeiende aantal donateurs kan de KNRM haar doelstellingen al bijna 200 jaar verwezenlijken en zijn wij altijd wendbaar geweest. Die traditie houden we in stand. We vullen die graag aan met nieuwe bronnen van inkomsten, die voor de KNRM minder traditioneel zijn, maar wel helpen de redders te voorzien van veilige en adequate middelen en om zeevarenden en watersporters bewust en bekwaam maken.

Rutger P.M. van Slobbe
Voorzitter Raad van Toezicht

Dedan P.J. Schmidt
Directeur a.i.

23 april 2017 - Een grootscheepse zoek- en reddingsactie voor een omgeslagen Pools jacht in de Eierlandse Gronden was helaas tevergeefs voor de enige opvarende van het jacht. Het kapseizen van het jacht was waargenomen door een jutter op de Vliehors, die direct alarm sloeg. De Reddingstations van Texel, Vlieland en Terschelling, in samenwerking met een helikopter van de Kustwacht, vonden al snel het jacht en de drenkeling. De man was helaas al bezweken. Het jacht werd op de Vliehors op het strand getrokken en geborgen.

3. SAMENVATTING JAARVERSLAG 2017

Missie KNRM:

Mensen redden. Snel, professioneel en kosteloos.

Belangrijkste doelen in 2017:

24 uur per dag beschikbare vrijwilligers en reddingmiddelen voor search and rescue.
Het in stand houden van een radio medische dienst.
Het uitvoeren van strandbewaking en toezicht.
Het inhoud geven aan, en verstrekken van preventieve maatregelen ter voorkoming van incidenten op en in het water.

Resultaat statutaire doelstelling in 2017:

Elke noodoproep werd beantwoord.
2.119 reddingen en hulpverleningen uitgevoerd.
3.521 mensen in veiligheid gebracht.
798 radio medische adviezen gegeven.
942 hulpverleningen door KNRM Lifeguards.

Bijzonderheden:

- Nieuwe reddingboot Valerie Struis, Stellendam
- Verbouwd boothuis Zandvoort
- Nieuw drijvend boothuis Ouddorp
- Digitale reddingrapportage en leeromgeving voor vrijwilligers
- Vernieuwd convenant Search and Rescue en Maritieme Hulpverlening.

Huidige situatie:

De KNRM heeft een landelijk netwerk van 45 reddingstations langs de kust. Het werkgebied omvat de Noordzee, Waddenzee, IJsselmeer (inclusief Randmeren), Zuid-Hollandse en Zeeuwse wateren. Op alle wereldzeeën kunnen zeevarenden een beroep doen op de artsen van de Radio Medische Dienst van de KNRM. KNRM lifeguards houden tijdens de zomermaanden toezicht op de stranden van de Friese Waddeneilanden. Met de Wassenaarse Reddingsbrigade is een samenwerkingsovereenkomst gesloten.

Op 31 december 2017 stonden de volgende aantallen medewerkers ingeschreven:

1.017	Bemanningsleden (vrijwillig)
10	Schippers (beroeps)
204	Plaatselijke commissieleden (vrijwillig)
80	Lifeguards (seizoenskrachten)
6	Raad van Toezichtleden (vrijwillig)
8	Medische en technische adviseurs (vrijwillig)
49	EHBO-instructeurs (vrijwillig)
22	Vrijwilligers beurzen en lezingen
2	Vrijwilligers kantoor
5	Vrijwilligers werkplaats
5	Artsen Radio Medische Dienst (bezoldigd)
30	Ondersteunend personeel kantoor (beroeps)
25	Ondersteunend personeel technisch en operationeel (beroeps)

In 2017 werden 119 nieuwe vrijwilligers ingeschreven en namen 121 vrijwilligers afscheid.

Onder de bemanningsleden zijn 51 vrouwen.
In de plaatselijke commissies en de Raad van Toezicht nemen 34 vrouwen zitting.

De KNRM wordt financieel gesteund door meer dan 96.000 donateurs.

Financiële kengetallen 2017

Som van de baten	€ 17.090.000
Som van de lasten	€ 16.891.000

Reddingboten, voertuigen en boothuizen hebben een verzekerde waarde van € 68.100.000.

De waarde van het vrijwilligerswerk bij de KNRM wordt geschat op ruim € 10.000.000.

Het voorkomen van incidenten is een kerntaak van de KNRM. Preventie redt levens, is het motto. Eén van de doelgroepen zijn sportduikers in Nederland. Uit statistiek is gebleken dat veel duikincidenten te wijten zijn aan de lichamelijke conditie van duikers. Het regelmatig laten keuren is voor duikers daarom van levensbelang. In navolging van de RNLI in Groot-Brittannië is de KNRM ook in Nederland de campagne “Check je hart!” gestart.

Eenzaam kiten ging bijna mis

TEXEL DE COCKSDORP
27 JUNI_WIND 06

Twee kitesurfers uit De Cocksdorp zien opeens een andere, hun onbekende kitesurfer niet meer. De man (of vrouw) bevindt zich een flink eind uit de kust op de Waddenzee, tussen paal 33 en de Vliehors op Vlieland. De avond valt en de ervaren kitters weten hoe moeilijk een zoekactie in het donker wordt. Ze varen meteen naar de kust, bellen de Kustwacht en vragen aan zeilschool De Eilander om met een verrekijker de zee af te speuren.

Een van de kitters komt naar het KNRM-boothuis, samen met de eigenaar van de zeilschool. De laatste krijgt een portofoon en wordt gevraagd met zijn kijker verder te proberen om de vermiste kitesurfer te lokaliseren. De ene kiter die alarm geslagen had gaat mee aan boord van de Beursplein 5, de ander vaart met zijn kiteboard vooruit naar de plek waar de vermiste kitesurfer voor het laatst gezien is.

Plaatsvervangend schipper Arnold Boon, die de kiter goed kent: 'Hij zou normaal nooit in zijn eentje de zee opgaan, maar omdat wij achter hem aan kwamen kon het nu wel.' Het blauwgroene zeil van de vermiste kiter wordt snel gevonden, en de man zelf ook. Arnold: 'Hij had zijn zeil al opgevouwen, omdat hij ervan uitging dat hij gered zou worden. Hij heeft de gevaren onderschat. Het is een misvatting die bij veel mensen leeft: 'Ik kan mezelf wel redden.' Ja, tot het misgaat natuurlijk.'

De kiter maakt het goed, heeft het niet koud, maar is wel geschrokken. Op de terugweg naar het reddingstation wijst een opstapper, die zelf ook kitesurfer is, hem op het gevaar van alleen kiten. Arnold: 'Je moet nooit in je eentje erop uitgaan, zeker niet in een gebied met stromend water met vele ondieptes en veranderlijke wind. Als je in de problemen raakt ben je zo weg, richting de Noordzee met ebstroom, richting de Waddenzee met vloedstroom.' De geredde kitesurfer is zichtbaar onder de indruk van de snelle actie, bedankt zijn redders hartelijk, en wordt donateur.

Zonder oplettendheid van de twee Texelse kitters had het wel eens heel anders voor hem kunnen aflopen.

DOWNLOAD
NU DE GRATIS
APP

KNRM
HELPT

VAAR MET EEN BUDDY!
LAAT WETEN WAAR JE KITE.
JALOU LANGEREE – RODERICK PIJLS

VEILIG UIT VEILIG THUIS

Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij

4. MISSIE, VISIE EN DOELSTELLING

Missie

Mensen redden. Snel, professioneel en kosteloos.

Visie

De KNRM is de erkende hulpverlener op zee, het ruime binnenwater, het strand en het kustgebied. De KNRM is een erkende partner van de Nederlandse Kustwacht, veiligheidsregio's en gemeentes. Redden en helpen op het water kent een professionele voorbereiding. De uitvoering sluit aan op de hulpverleningsketen op het land. Kwaliteit van mensen en materieel is van hoog niveau.

Doelstelling

De stichting heeft ten doel het kosteloos (doen) verlenen van hulp en bijstand aan hen die voor de Nederlandse kust - daaronder mede begrepen het IJsselmeer, het Markermeer, de Randmeren, de Waddenzee, het Lauwersmeer, de Zeeuwse en Zuid-Hollandse stromen en al zulke overige gebieden als onder voorafgaande goedkeuring van de raad van toezicht door de directie te bepalen - in gevaar verkeren of in gevaar dreigen te geraken, het in stand houden van een radio medische dienst, het verzorgen van strandveiligheid in de ruimste zin van het woord, het inhoud geven aan en verstrekken van preventieve maatregelen ter voorkoming van incidenten op en aan het water, zomede al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Onder voorafgaande goedkeuring van de raad van toezicht kan de directie bepalen de werkzaamheden die verband houden met de hiervoor bedoelde (ondersteuning van) hulp en bijstand tijdelijk uit te strekken tot gebieden buiten Nederland.

Het beleid op het gebied van de operationele inzetbaarheid van materieel, personeel en financiën is gestoeld op drie uitgangspunten:

1. Redden is kosteloos voor de hulpvrager.
2. Redders zijn professionele vrijwilligers.
3. Redders aan de wal dragen vrijwillig financieel bij.

De praktische uitwerking van de doelstelling – mensen redden – is de kerntaak van de KNRM, maar binnen de organisatie van de Redding Maatschappij gebeurt meer dan alleen het beantwoorden van noodsignalen.

Ook het voorkomen van noodsituaties behoort tot de kerntaken. Zo helpen de artsen van de Radio Medische Dienst in vroegtijdig stadium zeelieden te behoeden voor een verslechterende ziekte of adviseren zij bij ongevallen wat gedaan moet worden. Ook lifeguards handelen preventief en vergroten daarmee de strandveiligheid. De KNRM ziet het als één van haar taken de waterrecreanten bewust te maken van risico's op en om het water en zich daarop voor te bereiden door kennis op te doen, zodat incidenten voorkomen worden.

Om hulp te kunnen garanderen door de KNRM moeten mensen en middelen beschikbaar zijn. De hele organisatie is gericht op de kwalitatieve en kwantitatieve invulling van die beschikbaarheid. Dit jaarverslag beoogt inzicht te geven en verantwoording af te leggen over het gevoerde beleid om dat te bereiken.

Kernpunten

- Het vrijwilligerskarakter van de KNRM vereist erkenning van de belangeloze en moedige inzet van vrijwillige reddingbootbemanningen.
- Redders en lifeguards zijn professionele hulpverleners.
- Deskundige en kosteloze medische advisering aan zeevarenden.
- De onafhankelijkheid van de KNRM waarborgt snelle besluitvorming, die past bij de directe beschikbaarheid van reddingboten en redders, onder alle weersomstandigheden, op elk moment van de dag.
- Het vertrouwen en de waardering van het publiek en de donateurs zijn essentieel voor een stevig en noodzakelijk maatschappelijk draagvlak.
- Redden op het water vraagt om de hoogste staat van paraatheid, kwaliteit van redders en materieel.
- Reddingboten en -materieel zijn modern, innovatief en van hoogwaardige kwaliteit.
- Continuïteit in gegarandeerd reddingwerk vraagt om een degelijke financiering.
- Fondsenwerving is noodzakelijk, heeft een ingetogen karakter en is gericht op persoonlijke aandacht en contact.

5. DIRECTIE VERSLAG

Management en ondersteuning

Het managementteam is in 2017 gewijzigd door het vertrek van Jos Stierhout (directeur) en Leontine de Koning (Hoofd Organisatie). Naast interim-directeur Dedan Schmidt bestaat het MT op 1 januari 2018 uit Riemert Moleman (Hoofd Operationele Dienst), Jan van den Broek (Hoofd Communicatie en Fondsenwerving), Cees Prins (Hoofd Financiën) en Carlo Hukema (Hoofd ICT).

Het managementteam volgt nauwgezet alle ontwikkelingen, die de KNRM kunnen raken in haar strategische visie en de dagelijkse uitvoering van werkzaamheden.

De directeur wordt in samenwerking met het MT geadviseerd en ondersteund door beroepsmedewerkers van de verschillende afdelingen. Ook worden externe adviseurs geraadpleegd over hun specifieke kennis op het gebied van financiële, juridische, sociale en maatschappelijke zaken.

Kwaliteitsbeleid

De ondersteunende organisatie van de KNRM (kantoor en werkplaats) wordt jaarlijks getoetst met het kwaliteitssysteem op basis van de ISO 9001-norm “voor fondsenwerving en ondersteuning aan de reddingstations op het gebied van: werving, kwaliteit en zorg van en voor medewerkers, operationele gereedheid en materieelbeheer”. In 2017 vond een hercertificering plaats en is het certificaat verlengd voor drie jaar. De KNRM is sinds 2005 gecertificeerd op basis van de internationale standaard ISO 9001.

Het keurmerk van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) is in 2016 vervangen door de Erkenning als goede doelen organisatie. Sindsdien is de KNRM aangemerkt als Erkend Goed Doel.

Risicomanagement

De interne risico's worden door de directeur en het managementteam in kaart gebracht en periodiek besproken met de Auditcommissie. De risicoanalyse en de beheersmaatregelen worden in het managementteam en de Auditcommissie periodiek besproken en geëvalueerd. In 2017 is een nieuwe risicomatrix vastgesteld. Zie hiervoor ook de Verantwoordingsverklaring van de Raad van Toezicht.

Strategie en beleid

Op basis van de strategische visie tot 2017 is door directeur en managementteam een jaarplan voor de

dagelijkse aansturing van de KNRM en het initiëren van nieuwe projecten opgesteld.

Jaarlijks wordt het jaarplan geëvalueerd en wordt een plan voor het komende jaar opgesteld, inclusief begroting. Voorziene investeringen worden in een meerjarenplan (vijf jaar) opgenomen, alsmede in het jaarplan.

De strategie richt zich op vier gebieden:

1. Kerntaken

- Helpen en redden
- Radio Medische Dienst
- Strandveiligheid
- Preventie

2. Vrijwilligers

3. Financiering

4. Bedrijfsvoering

In de volgende paragrafen worden deze gebieden nader verklaard en worden de resultaten van de strategie in 2017 toegelicht. De resultaten van het jaarplan zijn intern geëvalueerd. Een deel van de niet afgeronde plannen loopt door in 2018.

KERNTAKEN 2017

De kerntaken van de KNRM zijn gericht op het redden van mensen in het werkgebied van de KNRM. In 2017 zijn deze taken uitgevoerd conform afspraken en procedures.

KERNTAAK HELPEN EN REDDEN

De KNRM streeft ernaar binnen 15 minuten na alarmering vrijwilligers en reddingboten ingezet te hebben. Tot 10 mijl uit de kust streeft de KNRM er naar binnen een uur na alarmering aanwezig te zijn met een gereddencapaciteit van 300 personen. Op 30 mijl uit de kust is dat binnen twee uur met een capaciteit van 600 personen. Op ruim binnenwater kunnen reddingboten van de KNRM vrijwel elke incidentpositie binnen 30 minuten na alarmering bereiken.

De keuze van reddingstations en reddingmiddelen is gebaseerd op de tijdnormen (bereikbaarheid binnen een bepaalde tijd) en gereddencapaciteit van reddingboten (cumulatieve capaciteit van reddingboten die binnen de tijdnorm ter plaatse kunnen zijn).

Op basis van de hulpverleningshistorie van de laatste jaren en de kans op incidenten, is een dekkingsplan ontwikkeld. De spreiding en het aantal reddingstations

is vastgelegd in een vlootplan, dat jaarlijks wordt beoordeeld aan de hand van ontwikkelingen in de omgeving, geografische en nautische karakteristieken, risicoanalyses en technische ontwikkelingen in materieel. Het vlootplan is tevens de basis voor het meerjaren investeringsplan.

Convenant SAR & Maritieme Hulpverlening

Op 1 september 2017 ondertekende de KNRM met de Kustwacht en de Veiligheidsregio's Zeeland, Rotterdam-Rijnmond, Zuid-Holland-Zuid, Midden- en West-Brabant en de (Rijks-) Havenmeester Rotterdam, het vernieuwde convenant 'Search and Rescue en Maritieme Hulpverlening'.

Het convenant is een vernieuwing van de sinds 2009 bestaande convenanten met Kustwacht en Veiligheidsregio's en regelt de operationele verantwoordelijkheden voor de hulpverlening op het water in het werkgebied van de Kustwacht.

De genoemde regio's hebben gezamenlijk dit convenant getekend, omdat hun regio's aan elkaar grenzen. Een gelijklopende werkwijze biedt dan veel voordelen. Ook in de andere regio's wordt gewerkt aan vernieuwing van de convenanten.

Ook de Nederlandse Kustwacht en de KNRM hebben hun afspraken op het gebied van Search & Rescue en Maritieme Hulpverlening vernieuwd. Voor een soepele samenwerking zijn afspraken gemaakt en vastgelegd in een convenant. Het nieuwe convenant vervangt de afspraken gemaakt in de Overeenkomst voor de SAR-Dienst van 26 oktober 1994. Door het nieuwe convenant verbinden de Kustwacht en de KNRM zich wederom aan elkaar om samen te werken volgens uniforme heldere afspraken voor melding en alarmering, op- en afschaling, leiding en coördinatie en informatiemanagement bij incidenten.

Inzet reddingstations

In 2017 is in de spreiding van reddingstations niets veranderd. Er werd één reddingboot gebouwd voor het reddingstation Stellendam (Haringvliet).

Search and Rescue (opsporing en redding) wordt uitgevoerd na alarmering door het Kustwachtcentrum of een regionale meldkamer. De reddingen en hulpverleningen worden uitgevoerd door de 45 reddingstations van de KNRM.

In 2017 zijn in totaal 2.119 reddingen en hulpverleningen uitgevoerd. Daarbij werden 3.521 mensen veilig aan wal gebracht en 78 dieren gered.

De KNRM is na alarmering door het Kustwachtcentrum en regionale meldkamers beschikbaar voor alle incidenten, die niet op korte termijn door andere (hulpverlenings)diensten zijn op te lossen. Dit zijn niet altijd spoedeisende zaken, maar wel zaken die opgelost moeten worden. Bijvoorbeeld het bergen van een stoffelijk overschot in zee of op het ruime binnenwater, het opsporen van schepen die het marifoontekeer storen of het bergen van een losgeslagen navigatieboei, die een gevaar vormt voor de scheepvaart. In veel gevallen betreft het

dienstverleningen, die normaal gesproken door een overheidsdienst zoals politie of Rijkswaterstaat worden uitgevoerd, maar die omwille van veiligheid en het niet tijdig beschikbaar zijn van die diensten door de KNRM worden uitgevoerd.

In 2017 werd zeven keer een beroep gedaan op de KNRM voor het bergen van een stoffelijk overschot. 20 keer voer de KNRM uit voor brand aan boord van schepen, waarbij de brandweer werd vervoerd om de brandbestrijding uit te voeren.

Voor het vervoer van zieken en gewonden vanaf de Waddeneilanden is de KNRM ook 24 uur per dag beschikbaar. De lokale huisartsen adviseren over het vervoer per reddingboot of helikopter in het geval er geen veerboot beschikbaar is voor spoedeisend vervoer. In 2017 werd 77 keer hiervoor gevaren. Dit is een significant verschil met voorgaande jaren, doordat patiëntenvoer vaker per helikopter plaats vindt, sinds hiervoor eind 2016 de Waddenhelikopter van Regionale Ambulancevoorziening (RAV) Fryslân in Leeuwarden is gestationeerd. RAV Fryslân nam de taak over van de Kustwacht. Daarvoor was dit een taak van Defensie.

Samenwerking Maasvlakte Brandweer

In 2016 werd op de Maasvlakte in samenwerking met de Brandweer in de Maximakazerne een Kusthulpverleningsvoertuig met een reddingwaterscooter gestationeerd. Bij incidenten met kitesurfers kan deze door de brandweer worden ingezet. De Gezamenlijke Brandweer Rotterdam wil hiermee na 2017 graag verder. Er is met de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond afgesproken de (wettelijke) verantwoordelijkheden, de operationele oplossing en de financiële consequenties voor de toekomst goed te regelen. De KNRM beschouwt de Gezamenlijke Brandweer op de Maasvlakte als een gelieerd reddingstation waar materieel en bemanning door de Gezamenlijke Brandweer/gemeente Rotterdam/Havenbedrijf wordt gefinancierd en de opleiding en ondersteuning door de KNRM.

Samenwerking reddingstation Chios

In 2016 hielp de KNRM bij het inrichten van een reddingstation van het Hellenic Rescue Team op Chios, naar aanleiding van de vluchtelingencrisis in het Middellandse Zeegebied. In internationale samenwerking van Europese reddingmaatschappijen zijn in het Egeïsche zeegebied diverse reddingstations ingericht. De KNRM had als doel gesteld dat het reddingstation blijvend moest zijn. Ook na de vluchtelingenstroom. Dat is gelukt en in 2017 is nog ondersteuning geboden voor opleidingen van vrijwilligers op Chios. Ook voor organisatorische zaken heeft de KNRM bijstand verleend. Het reddingstation opereert verder volledig zelfstandig en slaagt erin nieuwe vrijwilligers te vinden en fondsen te werven.

Reddingboot voor Stellendam

Op 30 september 2017 werd de nieuwe reddingboot Valerie Struis gedoopt en in gebruik genomen. De boot is bekostigd uit de nalatenschap van de heer Dirk Struis. Bij de afwikkeling van de nalatenschap heeft de KNRM intensief contact gehad met de twee zonen van de heer Struis, Mark en Dennis. Zij droegen de naam aan voor de

reddingboot: Valerie Struis. Zij is de dochter van Mark Struis en het eerste kleinkind van Dirk Struis. De nieuwe reddingboot is van het type Nikolaas en is gebouwd door Habbeké Shipyards in Hoorn. De reddingboot Neeltje Struijs, die voordien in Stellendam gestationeerd lag, wordt aan de reservevloot toegevoegd.

Reddingboot Christien uit de sterkte

De reddingboot Christien zou bij de eerstvolgende grote werfbeurt kostbare vernieuwingen moeten krijgen, die gezien de leeftijd van het schip niet verantwoord waren. Daarom is de reddingboot ontdaan van de nog bruikbare motoren en apparatuur en is het schip afgestoten. Bij het bezoekerscentrum van het zeehondenopvangcentrum A Seal in Stellendam wordt de reddingboot onderdeel van de expositie over het reddingwerk rond Goeree. Daarmee helpt A Seal de KNRM haar naamsbekendheid te vergroten. De reddingboot Christien werd in 1993 gebouwd en kwam sindsdien 692 keer in actie en redde 1.104 mensen en 14 dieren.

Verbouwd boothuis Zandvoort

In 2017 werd het verbouwde boothuis in Zandvoort geopend. Het boothuis dateert uit 1952 en moest gerenoveerd worden. Nieuwbouw was op de bestaande plek geen optie en daarom is het gebouw aan de achterzijde verlengd en is een etage ingebouwd voor het bemanningsverblijf. Daarmee kwam op de begane vloer meer ruimte voor boot en bootwagens, overlevingspakken droogruimte, sanitair en werkplaats. De ruwbouw werd uitbesteed, het afbouwen deden de vrijwilligers grotendeels zelf. Zij werden financieel gesteund door een inzamelingsactie onder Zandvoorters.

Drijvend boothuis Ouddorp vervangen

Het boothuis van Ouddorp-Haven heeft door een extreem hoog zoutgehalte in de Grevelingen al jaren te kampen met serieuze roestvorming en daardoor snellere slijtage en hoge reparatiekosten. Voor Ouddorp is daarom een nieuw boothuis met betonnen bak gebouwd bij ABC Arkenbouw in Urk. Het bestaande boothuis wordt in 2018 op een werf gerepareerd en naar Stellendam-Binnen verplaatst om huisvesting te geven aan de nieuwe reddingboot Valerie Struis. Het oude drijvende boothuis van Stellendam-Binnen moet nog een nieuwe bestemming krijgen.

Boothuisverbouwingen Urk en Andijk

Het bemanningsverblijf van reddingstation Urk in de voormalige Schotbalkenloods van de Urkersluis is inwendig verbouwd en gerenoveerd, zodat de bemanning meer ruimte heeft voor samenkomst en instructie.

Hetzelfde gebeurde op het reddingstation Andijk, waar het boothuis werd vergroot en gerenoveerd. Tijdens de verbouwing werd de reddingboot gestald in de botenloods van Jachthaven Andijk en kon de bemanning gedurende de verbouwing gebruikmaken van Restaurant 1619 voor samenkomsten.

KERNTAAK RADIO MEDISCHE DIENST

De Radio Medische Dienst van de KNRM geeft wereldwijd kosteloos adviezen aan zeevarenden met een medisch probleem. Zeevarenden kunnen, ongeacht op welke zee positie, binnen 15 minuten een arts van de Radio Medische Dienst raadplegen voor een medisch consult. De KNRM heeft hiervoor vijf artsen gecontracteerd, die bij toerbeurt beschikbaar zijn.

In 2017 werd 798 keer advies gevraagd aan de artsen van de Radio Medische Dienst. De artsen geven vanaf afstand medische instructies die leiden tot een afgewogen behandeling bij ziekte of ongeval en in sommige gevallen tot een medische evacuatie. Een uitgebreid verslag staat in het kwaliteitsjaarverslag van de Radio Medische Dienst in dit jaarverslag.

Naar aanleiding van het rapport van de Onderzoeksraad uit 2016 is bij de ketenpartners breed draagvlak ontstaan voor het opstellen van normen die worden gesteld aan de medische keten op de Noordzee. De KNRM Radio Medische Dienst heeft aan het Nederlands Normalisatie Instituut HKZ opdracht gegeven deze normen voor de keten op te stellen. Dit gebeurt in nauw overleg met de partners. Parallel aan deze actie worden de normen voor de eigen Radio Medische Dienst opgesteld. Afronding van dit traject wordt in 2018 verwacht.

Door de Kustwacht zijn per 1 mei 2017 de procedures voor medische evacuaties, waarin de Radio Medische Dienst van de KNRM ook deelneemt, aangescherpt en is het uitdraagprotocol bij medische incidenten op het water aangepast.

KERNTAAK STRANDVEILIGHEID

Vrijwilligers van de reddingstations langs de Noordzeekust worden geregeld ingezet voor hulpverleningen op het strand en in het duingebied. Bijvoorbeeld voor gewondenvervoer of duinbrandbestrijding. Hiervoor zijn grote terreinvoertuigen (kusthulpverleningsvoertuigen) beschikbaar.

KNRM Lifeguards

Voor de uitvoering van de strandbewakingstaak gedurende de zomermaanden zijn 80 lifeguards geselecteerd, opgeleid en getraind. KNRM lifeguards worden ingezet op de Friese Waddeneilanden en in Wassenaar. Hun taak heeft vooral een preventieve functie. Door toezicht te houden op de veiligheid van badgasten worden incidenten voorkomen. De toezichtkosten die aan deze taak zijn verbonden, zoals loonkosten voor de

lifeguards, worden door de gemeente vergoed aan de KNRM op basis van een dienstverleningsovereenkomst. Het materieel dat de KNRM lifeguards voor strandbewaking gebruiken, kan buiten het zomerseizoen ook worden ingezet op de reddingstations voor reddingstaken.

Gedurende de zomermaanden werden de stranden van de Friese Waddeneilanden bewaakt, alsmede het strand aan de Wassenaarse Slag. De lifeguards verleenden 942 hulpverleningen, waarvan het merendeel kleine EHBO-taken.

Er werden 16 mensen uit zee gered, die buiten het aangegeven zwembied door stromingen niet terug konden komen naar het strand.

Samenwerking Reddingsbrigade Nederland

In 2017 is het samenwerkingsverband tussen de KNRM en Reddingsbrigade Nederland verder inhoud gegeven. De samenwerking beoogt voordeel te behalen uit verschillende deelprojecten, zoals strandveiligheid en strandtoezicht, communicatie en preventie, onderhoud en inkoop.

KERNTAAK PREVENTIE

De KNRM redt ook mensenlevens door incidenten te voorkomen. Voorlichting en preventie worden daarom al jaren toegepast en zullen in de toekomst intensiever worden.

Er is een keuze gemaakt voor vier doelgroepen waarvoor de KNRM geregeld in actie komt, zoals zeilers en strandbezoekers, of mensen die een watersport uitoefenen met een hoger risico, zoals duiken en kitesurfen. Voor deze doelgroepen zijn inmiddels preventiecampagnes gemaakt, die de bewustwording moet vergroten en de watersport veiliger maakt.

De KNRM gebruikt de succesvolle campagne “Be traceable” om met een speciale sticker voor het aanbrengen van een telefoonnummer op surfmateriaal, te zorgen voor snellere vindbaarheid van surfers. Zo kunnen zoekacties als gevolg van materiaalverlies worden voorkomen, met alle bijkomende voordelen.

Tevens is de campagne “Surf met een buddy” gestart, die surfers moet bewegen altijd aan iemand te laten weten waar en wanneer hij of zij gaat kiten. Hiervoor is

tevens een koppeling gemaakt met de app KNRM Helpt.

De app KNRM Helpt werd in 2015 ontwikkeld in samenwerking met het Ierse bedrijf 8West. De app biedt gebruikers veel informatie om een veilige vaartocht voor te bereiden. En in geval van nood kan met de app eenvoudig hulp gevraagd worden. Daarbij wordt direct de positie van de melder bekend, zodat langdurige zoekacties niet nodig hoeven zijn.

De app is inmiddels door meer dan 34.000 mensen gedownload op hun telefoon. De app wordt ook door zusterorganisaties van de KNRM in diverse omliggende landen ingezet.

Voor duikers is de campagne “Check je hart” ontwikkeld, die duikers helpt herinneren aan de periodieke duikmedische keuring, omdat veel duikincidenten gerelateerd kunnen worden aan medische oorzaken bij de duiker.

Voor strandbezoekers gebruikt de KNRM informatie over muistromen en veilige zwemgebieden, die wordt aangeboden op de toezichtlocaties van KNRM Lifeguards. Deze campagnes zullen in de toekomst vaker worden ingezet in samenwerking met Reddingsbrigade Nederland.

VRIJWILLIGERS

De kern van de KNRM wordt gevormd door vrijwilligers. Zij worden voor de uitoefening van hun taken ondersteund door beroepskrachten in IJmuiden en de regio's waarin de stations zich bevinden. Samen maken zij het mogelijk 24 uur per dag beschikbaar te zijn voor alle kerntaken. Zij weten zich daarbij financieel en moreel gesteund door donateurs.

De beschikbaarheid, opleiding en oefening van de vrijwilligers bij de KNRM zijn essentiële aandachtsgedebieden. Werving van vrijwilligers vergt jaarlijks meer aandacht. De instroom is goed, maar de beschikbaarheid per persoon wordt minder, waardoor meer vrijwilligers nodig zijn voor de continuïteit van het reddingstation. Dit heeft ook consequenties voor de kosten van opleidingen en persoonlijke uitrusting van de redders.

Er stonden aan het eind van het verslagjaar in totaal 1.325 vrijwilligers ingeschreven bij de KNRM. De onbetaalde vrijwilligerswaarde in 2017 wordt geschat

op meer dan € 10 miljoen, gebaseerd op geregistreeerde ingezette uren vermenigvuldigd met een gemiddeld uurloon.

IMRF Crew exchange

De Europese reddingboot bemanningsuitwisseling wordt mogelijk gemaakt door support van partnerschappen van de Europese Unie. De kosten worden betaald worden door het Erasmus+ fonds vanuit het Lifelong Learning Program van de Europese Unie. In totaal doen twaalf landen mee: Duitsland,

IJsland, Noorwegen, Finland, Zweden, Engeland, Frankrijk, Letland, Portugal, Estland, Denemarken, Curaçao en Nederland.

De organisatoren van de deelnemende landen hebben een leerzaam programma verzorgd, dat aansluit bij de omstandigheden van het land. Denk daarbij aan de rotskusten van Engeland, de vele eilandjes voor de kust van Zweden, de bergreddingen in IJsland en de zandstranden en het Waddengebied van Nederland. De buitenlandse vrijwilligers doen mee aan Search and Rescue (SAR) oefeningen om op die manier ervaring en kennis uit te wisselen en nieuwe technieken en vaardigheden te leren.

Kennismanagement

Opleidingen zijn essentieel voor de veiligheid van de redders en noodzakelijk voor een professionele uitvoering van reddingwerk. Elke vrijwilliger doorloopt een opleidingscarrière, die aansluit bij zijn functie of takenpakket binnen het reddingstation. Vrijwilligers krijgen aanvullende cursussen en trainingen aangeboden, wanneer deze zinvol zijn om zich verder te ontplooiën voor hun werkzaamheden bij de KNRM.

In 2017 werd de eerste fase van een digitale reddingsrapportage en leeromgeving voor vrijwilligers opgeleverd. Dit zogenaamde e-learning platform met de naam Kompas zal een combinatie worden van instructies, oefenmodules, rapportages en inzetgegevens. Elke vrijwilliger krijgt hierin persoonlijke toegang om zijn vorderingen en activiteiten bij te houden.

De technische ontwikkelingen in reddingboten komen grotendeels uit de eigen organisatie. Bij de bouw van nieuwe reddingboten wordt samengewerkt met externe partners. De kennis van de KNRM kan op die manier ook commercieel worden benut. De samenwerking met Damen Shipyards, ontstaan bij de bouw van de reddingboot Nh1816, heeft in 2016 geleid tot de verkoop van nieuwe reddingboten naar buitenlandse belangstellenden. Bij oplevering ontvangt de KNRM hiervoor een bijdrage. Bovendien worden bemanningsleden voor deze nieuwe reddingboten opgeleid door de KNRM en STC-KNRM.

De deelneming in het opleidingsinstituut STC-KNRM B.V., waar veiligheidstrainingen worden gegeven aan offshore personeel en aan KNRM-vrijwilligers, is enerzijds bedoeld om de specifieke kennis van de KNRM vast te leggen in opleidingen en trainingen voor redders, maar ook te gebruiken voor externe partijen. Daarmee dient het tevens een financieel doel, namelijk inkomsten genereren voor de KNRM door het delen van kennis.

FINANCIERING

Vrijwillige bijdragen

Aan de basis van alle donaties staan de donateurs (Redders aan de wal genoemd) van de KNRM. Deze trouwe aanhang groeit de laatste jaren, dankzij de extra inspanningen die hiervoor worden geleverd. Om deze groei mogelijk te maken wordt er veel aandacht gegeven aan fondsenwervende activiteiten, zoals direct mail, evenementen, Redderskringen, Reddersgala, schenken en nalaten. In 2017 werden 10.473 nieuwe donateurs ingeschreven. Deze aanwas komt voort uit wervende mailingen, aanwezigheid bij evenementen, open dagen op reddingstations (Reddingbootdag) en wervende acties van particulieren of bedrijven.

Door de uitstroom van donateurs (opzeggingen en overlijden) was de netto groei aan donateurs 2.368. Zodoende stonden op 31 december 2017 96.181 donateurs ingeschreven als "Redder aan de wal".

Doordat ook de gemiddelde bijdrage van donateurs toeneemt zijn de inkomsten uit donaties in 2017 gestegen naar 3,8 miljoen euro. In vijf jaar tijd is dat een stijging van meer dan 1 miljoen aan jaarlijkse bijdragen van donateurs.

Giften

Van particulieren en bedrijven ontvangt de KNRM jaarlijks verwachte en onverwachte giften. Deze komen voort uit zogenaamde loffelijke initiatieven van de mensen zelf. Bijvoorbeeld een verjaardag, jubileum of een tewaterlating van een schip.

Via de reddingstations van de KNRM worden de laatste jaren steeds meer bedrijven gevraagd de KNRM te ondersteunen door reder te worden van de "rederskring" van het reddingstation. De bedrijven betalen daarvoor een hogere donatie dan gemiddeld en worden periodiek geïnformeerd over het reddingstation om daardoor actief betrokken te zijn.

Scheepsbijdragen

Traditioneel zorgen cargadoors en scheepvaartverenigingen in de grote Nederlandse haven voor het innen van vrijwillige bijdragen van rederijen. Deze inkomsten waren jarenlang dalende, maar door een intensiever contact met de verenigingen groeit hun betrokkenheid en daarmee ook hun bijdrage. Voor veel rederijen leek de KNRM weinig van toepassing meer voor hun bedrijfstak. Maar gelet op het constante aantal van ongeveer 150 hulpverleningen en reddingen ten behoeve van de koopvaardij en de visserij en de 800 radio medische

adviezen en medische evacuaties vanaf zeeschepen, bestaat er wel degelijk een relevantie om de KNRM te blijven steunen. Dat wordt ook gezien door de belanghebbenden.

Bunkerboten

De opbrengst uit de zogenaamde Bunkerboten, de collectebootjes van de KNRM, loopt al enige jaren terug. De voornaamste oorzaak is het digitaal betaalverkeer, waardoor minder contant geld in de bootjes terecht komt. Toch zijn de bunkerboten nog steeds een herkenbaar reclamemiddel, waarmee duidelijk gemaakt wordt dat de KNRM bestaat van vrijwillige bijdragen. In de komende jaren zal duidelijk worden in hoeverre nieuwe betaalsystemen het gebruik van bunkerboten nog zinvol maken.

Evenementen

Een goede manier van donateurwerving is de open dag op een reddingstation. De jaarlijkse Reddingbootdag en de open avonden op reddingstations in de zomer leverden meer dan 1.100 nieuwe donateurs op. Ook de evenementen waarop nieuwe donateurs direct een vaartocht met een reddingboot kunnen maken zijn succesvol. Het inzetten van de eigen vrijwilligers werkt daarbij het beste, zoals ook blijkt uit de werving onder de deelnemers van de Race of the Classics, die de KNRM jaarlijks de gelegenheid biedt voor werving tijdens de start van de zeilrace over de Noordzee.

Nalatenschappen

De meest bijzondere bijdrage, die de KNRM mag ontvangen, is een nalatenschap. Vaak is van tevoren niet bekend dat de Redding Maatschappij begunstigde is in het testament van de erflater. Soms is het van tevoren wel kenbaar gemaakt en is er al overleg geweest met de erflater over de bestemming van zijn of haar nalatenschap.

Het zijn telkens weer bijzondere verhalen, die achter deze laatste wil schuilgaan. De KNRM hecht er veel waarde aan om de erflater te kennen, zodat ook de uitvoering van het testament kan geschieden zoals bedoeld is.

In 2017 ontving de KNRM ruim 4 miljoen euro uit nalatenschappen. De afwikkeling van een nalatenschap doet de KNRM in eigen beheer. In 2017 werd één reddingboot gebouwd uit een nalatenschap. Voor het bouwprogramma van nieuwe reddingboten en

boothuizen zijn de nalatenschappen de belangrijkste bron van financiering. Voor de naamgeving van reddingboten en boothuizen wordt altijd een relatie met de schenker gezocht.

Voor de komende jaren zal de KNRM blijvend aandacht geven aan deze bijzondere vorm van schenken. Daarvoor wordt - waar het kan en gewenst

is - altijd het persoonlijk contact aangeboden om de wensen in de nalatenschap nadien zorgvuldig te kunnen uitvoeren.

Communicatie en fondsenwerving

Aan succesvolle fondsenwerving gaat altijd communicatie vooraf. De KNRM gebruikt daarvoor tal van kanalen en middelen. Traditioneel is dat het blad De Reddingboot, dat alle donateurs drie keer per jaar ontvangen. Het blad doet verslag van alle activiteiten en probeert donateurs bij het werk te betrekken.

Steeds meer worden ook de digitale communicatiekanalen ingezet. Die bieden het voordeel snel en actueel nieuws te kunnen doorgeven. Daardoor kunnen donateurs bijna 'live' ervaren wat de KNRM doet.

Dankzij tientallen vrijwilligers op de reddingstations worden de digitale communicatiemiddelen intensief gebruikt. Op social media is de KNRM een belangrijke nieuwsleverancier en ook steeds vaker een bron van interessante films.

Voor de social media en de nieuwsberichten helpen de KNRM bekend te maken bij een breed publiek. Het is het startpunt om uiteindelijk een nieuwe donateur te kunnen werven.

Via de website kwamen in 2017 bijna 1.478 nieuwe donateurs binnen. Voor een deel door de reguliere campagnes via print en reddingstations. In de komende jaren wordt de werving van donateurs en giften online geïntensiveerd.

Financieel beleid

In het financieel beleid van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij zijn de uitgangspunten vastgelegd voor het begrotingsbeleid, het vermogensbeheer en het beleggingsbeleid. Het financieel beleid van de KNRM voldoet aan de normen zoals die door het CBF zijn vastgesteld.

De KNRM is een kapitaalintensieve organisatie met een hybride karakter. De KNRM bezit vermogensfondsen, maar is daarnaast, als goed doel, ook fondsenwervend actief. De uitgaven en investeringen worden redelijk nauwkeurig begroot, maar de inkomsten uit beleggingen en nalatenschappen zijn in hoge mate onzeker.

Begrotingsbeleid

De KNRM streeft naar stabiliteit en continuïteit van haar uitgavenpatroon bij de opstelling van de exploitatiebegroting en meerjarenbegroting. Iedere drie jaar wordt de maximale exploitatieomvang vastgesteld, op basis van het vlootplan, het meerjaren-investeringsplan, de meerjarenbegroting, de geraamde opbrengsten fondsenwerving en het streefrendement beleggingen. De meerjarenbegroting wordt jaarlijks geactualiseerd en driejaarlijks volledig doorgelicht.

De KNRM begroot haar nalatenschappen op basis van het vijfjarig gemiddelde ontgaan van incidentele uitschieters. De KNRM stelt iedere drie jaar de minimale inkomsten uit fondsenwerving vast ten behoeve van de exploitatie- en meerjarenbegroting,

waarbij de kosten van fondsenwerving maximaal 20% van de opbrengst uit fondsenwerving mogen bedragen.

Alle donaties, giften en schenkingen worden, in beginsel, in het jaar dat ze worden ontvangen gebruikt voor de exploitatie van dat jaar. Investerings- en grote projecten worden alleen aangegaan als daar een dekking van een donatie, gift of nalatenschap tegenover staat. Dit geldt niet voor investeringen die de veiligheid van de bemanningen raken.

Vermogensbeheer

Het vermogen is ondergebracht in beleggingen en deelnemingen. Het vermogen bestaat uit 'Bestemd Vermogen' en 'Vrij Besteedbaar Vermogen'. De doelstelling van de beleggingen is instandhouding van het vermogen na bijdragen aan de jaarlijkse exploitatie. Daarnaast hebben bestemmingsfondsen specifieke doelstellingen zoals besteding van het vermogen voor de aankoop van reddingboten. De

genomen positie in deelnemingen is ter verbreding van het risicoprofiel in de vermogensportefeuille. De KNRM neemt alleen deel in ondernemingen die de missie van de KNRM ondersteunen.

In de begroting wordt 3,5% als rendement op het belegd vermogen aangehouden. Het rendement uit het vermogen (beleggingen en deelnemingen) moet voldoende zijn om het tekort in de operationele exploitatiekosten te kunnen dekken.

Reserves

Binnen het vrij besteedbaar vermogen is een aantal reserves benoemd.

De continuïteitsreserve is opgenomen om de risico's op korte termijn af te dekken en is gerelateerd aan de kwalitatieve analyse van de risico's die jaarlijks wordt verricht. De opbrengsten van de reserve als bron van inkomsten worden noodzakelijk geacht voor het realiseren van de doelstelling –redden op zee in brede zin– op de lange termijn. Denk hierbij aan het in standhouden van de gereddencapaciteit, waarbij de operationele gereedheid van reddingboten, reddingstations, overig reddingmaterieel en veiligheid van groot belang worden geacht.

De reserve financiering activa ten behoeve van de doelstelling bestaat uit de reddingboten, de voer- en vaartuigen, pontons, kranen en tankwagens, alsmede de boothuizen en bergplaatsen. Tot slot bestaat de activa ten behoeve van de bedrijfsvoering uit het hoofdkantoor en de werkplaats, inclusief grond, inventaris en de auto's.

Beleggingsbeleid

De KNRM belegt haar vermogen passief. De beleggingsportefeuille wordt volledig duurzaam belegd. Het beleggingsplan wordt gebaseerd op drie jaarlijks uit te voeren scenarioanalyses waar jaarlijkse onttrekkingen worden meegenomen, gebaseerd op het meerjarenplan van de KNRM.

Er wordt geen tactisch beleid gevoerd ten opzichte van de lange termijn strategische vermogensverdeling.

Beheer

Het beheer van de beleggingsportefeuille is uitbesteed aan een vermogensbeheerder. De directie voert maandelijks overleg met de vermogensbeheerder. De uitvoering is gebaseerd op de beleggingsrichtlijnen, die zijn vastgesteld door Commissie Vermogensbeheer en vervolgens goedgekeurd door de Raad van Toezicht. De controle en het toezicht op de naleving vindt tenminste drie keer per jaar plaats in de vergadering van de Commissie Vermogensbeheer met de vermogensbeheerder en de directie van de KNRM.

2017 en verder

In 2017 is een beleggingsresultaat behaald van 5,4%. Er is opnieuw vastgesteld dat het beleggingsplan 45% aandelen en 55% vastrentende waarden bevat, dat het lange termijn streefrendement 3,5% op jaarbasis bedraagt en de basis is voor de begroting en de beleggingshorizon langer dan 10 jaar is.

BEDRIJFSVOERING

Er is in 2017 veel tijd en aandacht gegeven aan het structureren van de managementorganisatie en de sturingsprocessen om de kwaliteit van de uitvoering van werkzaamheden beter te kunnen bewaken. Voorbeelden daarvan zijn de managementrapportage, jaarplan, risicomatrix en beheersmaatregelen.

De KNRM is een kapitaalintensief bedrijf met een vloot van 85 reddingboten, ondergebracht in boothuizen en bergplaatsen op 45 locaties.

De verzekerde waarde van de reddingvloot is € 36,7 miljoen. Het rijdend materieel is voor € 1,3 miljoen verzekerd. De verzekerde waarde van het onroerend goed en de inventarissen bedraagt € 29 miljoen.

De technische dienst van de KNRM is dagelijks belast met onderhoud, reparaties en vervanging. Voor reddingboten die in onderhoud gaan is een reserve-reddingboot beschikbaar, die tevens binnen 24 uur bij onvoorziene reparaties op het reddingstation kan worden geplaatst.

De voorbereidingen voor de vervanging of verbouwing van de boothuizen in Scheveningen, Noordwijk en De Cocksdorp duren nog voort. Planologische procedures en schaarse bouwmogelijkheden rondom de bestaande boothuizen zorgen voor vertraging. In Egmond aan Zee is gestart met uitbreiding van het bestaande boothuis in samenwerking met de lokale Reddingsbrigade, de historische Pinck en de gemeente Egmond.

Personeelsbeleid

De KNRM streeft naar een zo klein mogelijke kern van beroepspersoneel ter ondersteuning van de vrijwilligers. De medewerkers worden ingezet voor technisch, operationele en administratieve taken en voor communicatie en fondsenwerving.

Prestatie indicatoren

Naar de aard van de organisatie zijn de kritische succesfactoren en de prestatie-indicatoren gericht op operationele aspecten, zoals beschikbaarheid van materieel, geoefendheid van bemanning en registratie en afhandeling van incidenten. Uit oogpunt van fondsenwerving wordt ook gemeten op naamsbekendheid, waardering en groei in donateurs. Deze zijn van invloed op de financiële resultaten. Al deze processen worden ondersteund en/of uitgevoerd in en vanuit IJmuiden. Uiteindelijk heeft de borging van de kwaliteit van het uitgevoerde werk zijn weerslag op het functioneren van de reddingstations en hun bemanningen.

Drukke rond verjaardag KNRM

11 november 2017

De 193e verjaardag van de KNRM ging de boeken in als een drukke dag, die begon op 29 reddingstations met het ontvangen van trouwe donateurs. Op andere plaatsen waren KNRM-ers aan de slag met de opleiding on scene coördinator, werd de KNRM gepresenteerd bij de Watersportvereniging Volendam en werden op verschillende reddingstations jubilerende vrijwilligers geëerd.

De trouwe donateurs waren net vertrokken toen rond 14:00 uur de piepers afgingen voor de vrijwilligers van Hoek van Holland en Scheveningen. 42 mijl uit de Hoek was een rode parachutefakkel waargenomen door een passerend schip. Het bleek afgeschoten vanaf een 12 meter lang zeiljacht. Om 14:50 uur was de SAR-helikopter ter plaatse, die de Canadese zeiler aan boord heeft uitgevraagd. De man was drie dagen eerder uit Lowestoft vertrokken, maar het schip had motorproblemen en zeilen ging moeizaam. Zaterdagmiddag zag hij het door de drukke scheepvaart niet meer zitten, en stak het noodsignaal af.

De reddingboten waren om 15:50 uur bij het zeiljacht. Nadat bevestigd was dat de zeiler in orde was, kon de helikopter retour. De zeiler werd op het Kustwachtvaartuig Zeearend gezet. De reddingboot Jeanine Parqui uit Hoek van Holland zette twee opstappers op het zeiljacht en nam het schip op sleeptouw. De reddingboot Kitty Roosmale Nepveu leende twee extra opstappers uit aan de Jeanine Parqui voor de terugreis en ging daarna retour Scheveningen.

De sleep verliep moeizaam, vermoedelijk omdat door de motorstoring ook de hydrauliek voor besturing en de verstelbare kimkielen niet werkten. Het zeiljacht bleef scheren en reageerde vrijwel niet op het noodroer, waardoor de snelheid beperkt werd tot twee mijl per uur. Door het verslechterende weer viel het jacht nu en dan plat. Na vier uur slepen en nog 30 mijl te gaan in volledige duisternis, is in overleg met de eigenaar en het Kustwachtcentrum besloten het jacht stuurloos achter te laten op zee. Het jacht spoelde een dag later aan op Goeree en is door een kraan geborgen.

Sint Maarten ging die avond voor een aantal vaders en moeders van reddingstation Enkhuizen aan de neus voorbij door een zoekactie. Ook hier ging het alarm voor een waargenomen rode vuurpijl. Op het moment dat beide reddingboten uitvoeren, kwam het bericht binnen dat de vuurpijlen vanaf de wal waren afgeschoten.

De maandagavond daarop werd een grote multidisciplinaire SAR-oefening gehouden op het Marsdiep. De oefening was georganiseerd door reddingstation Den Helder voor vijf reddingstations, in samenwerking met de marine, het

Reddingmuseum, brandweer, ambulance, SAR-helikopter, Kustwachtcentrum en de Verkeerscentrale Den Helder. Het scenario betrof een aanvaring tussen twee schepen, met drenkelingen, brand en lekkage als gevolg. Tijdens de oefening

kwam een echt noodbericht vanaf het IJsselmeer waardoor de SAR helikopter en het Kustwachtcentrum uit de oefening werden gehaald en de coördinatie van de oefening werd overgenomen door het boothuis van Den Helder. Er deden 60 personen mee inclusief Lotus slachtoffers en duikers (als drenkelingen) van duikteam North Sea Divers.

Voor de mayday-oproep op het IJsselmeer werden 13 reddingboten, de SAR-heli, Rijkswaterstaat en politie ingezet. Er was alleen een mayday-oproep gehoord op marifoonkanaal 16, positie en identiteit waren onbekend. Na twee uur zoeken was het gebied geheel afgezocht en niets aangetroffen. Omdat er verder geen nieuwe informatie was binnengekomen, werd de actie beëindigd. Om 23:00 uur was iedereen weer terug op het reddingstation.

6. EEN JAAR KNRM IN HET NIEUWS

Het is onmogelijk om alle reddingen en alle gebeurtenissen uit het jaar 2017 in dit jaarverslag te vatten. In het donateursblad De Reddingboot worden de begunstigers van de KNRM op de hoogte gehouden en staan uitgebreide verhalen van reddingen. Verspreid in dit jaarverslag staan enkele reddingrapporten. Hieronder een selectie van ander nieuws waarmee de KNRM voor het voetlicht kwam.

Werkgevers en collega's van KNRM-vrijwilligers spelen een belangrijke rol bij het beschikbaar zijn van hun collega voor inzet met de reddingboot. Daarom worden op veel stations de werkgevers uitgenodigd voor een presentatie over de KNRM, een rondleiding en een vaartocht met de reddingboot. Zoals in Andijk.

Vrijwilligerswerving

Reddingstations zijn creatief in het werven van nieuwe vrijwilligers. Op veel plaatsen helpen wervende acties in het verjongen van de bemanning. Bijvoorbeeld de campagnes van Hoek van Holland en Medemblik-Andijk.

Redders aan de wal die een extra gift hadden overgemaakt voor het opleiden van vrijwilligers, konden meemaken hoe de redders bij STC-KNRM getraind worden. Dat maakte veel indruk! Er werd zelfs geapplaudiseerd.

Met een ludiek online filmpje van hondenkenner Martin Gaus gaf de KNRM aandacht voor haar reddingwerk op zee door vrijwilligers. In het filmpje is te zien hoe Martin Gaus aan de slag gaat om zeehonden te trainen voor het redden en zoeken van drenkelingen op zee. De conclusie van Martin Gaus na de (mislukte) zeehondentraining: "Mensen redden blijft mensenwerk."

Vaderdag in Lelystad betekent sinds een paar jaar "Oldtimerdag" en Nationale Historische Reddingbootdag. 20.000 bezoekers vergapen zich dan aan honderden klassieke auto's, vrachtwagens, motoren én een tiental reddingboten met een glorieus verleden.

KNRM Harlingen haalde deze Argentijn, Pablo, met zijn schip van de Pollendam. Het schip werd lek afgeleverd bij de jachtwerf, waar de eigenaar zelf aan de slag ging om het schip te herstellen. Als dank is hij donateur geworden voor 10 jaar met een bedrag van 10 euro per maand. Hij betaalde voor het gemak meteen cash vooruit....

Vrijwillig bemanningslid Thijs Veenstra nam het initiatief voor een vlogserie op basis van vragen die het publiek tijdens Reddingbootdag aan de KNRM heeft gesteld. Voor de serie is Thijs met een camerateam op zoek gegaan naar antwoorden bij zijn collega-vrijwilligers op reddingstations langs de kust. De vlogs zijn kosteloos voor de KNRM gemaakt door een groot team vrijwilligers en te zien op Facebook.

Het Nationaal Reddingmuseum Dorus Rijkers in Den Helder is door 4.000 "Museuminspecteurs" verkozen tot het Kidsproofmuseum 2018. Het museum kreeg de prijs op 10 november uit handen van de kersverse Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Ingrid van Engelshoven.

Het jaarlijkse KNRM-benefietgala, waar ruim 500 gasten aanschoven in Grand Hotel Huis ter Duin in Noordwijk, heeft een totaalbedrag van € 650.648,- opgeleverd. Het resultaat van de avond werd bepaald door de tafelverkoop aan uiteenlopende bedrijven en particulieren, een loterij, een veiling en door een event op de vrijdag voor het gala, Captain of Sales. Ruim 50 koppels bestaande uit mensen die werkzaam zijn in de sales hebben een dag lang zoveel mogelijk geld ingezameld voor de KNRM. Resultaat € 116.000.

De KNRM ontving op 30 november de VRC-penning tijdens het prestigieuze jaardiner van de Vereniging Rotterdamse Cargadoors in Ridderkerk. De VRC-penning is een blijk van waardering voor prestaties, bijdragen en werkzaamheden die de haven van Rotterdam ten goede komen. Een voorname onderscheiding in de maritieme sector. Eerdere winnaars zijn onder andere de KRVE, ECT en STC.

Ter gelegenheid van de opening van de nieuwe werf en het 50-jarig bestaan van Habbeké Shipyard ontving de KNRM uit handen van directeur Orm de Waart een cheque van € 6.000,-. Habbeké is een zeer gewaardeerde, betrokken en kundig scheepsbouwer van reddingboten en lanceervoertuigen voor de KNRM.

Tijdens het World Congress on Drowning in Vancouver werd verdrinkingspecialist en adviseur van de KNRM, Joost Bierens (uiterst links op de foto), gekroond als 'Knight in the Order of Lifesaving' door Graham Ford, voorzitter van de International Lifesaving Federation, voor zijn grote bijdragen op het gebied van verdrinkingspreventies. Tijdens het congres zijn ervaring en kennis gedeeld over preventie, reddingen, samenwerking, rampen, klimaatverandering, zwemmen, waterveiligheid en verdrinking wereldwijd.

Op of rond 11 november worden donateurs die al 50 of 60 jaar redders aan de wal zijn van de KNRM ontvangen op een reddingstation. Daar krijgen zij een blijk van waardering aangeboden en een vaartocht met de reddingboot. Een dag vol goede herinneringen en dankbaarheid.

STC-KNRM heeft in samenspraak met de Toerzeilers, Kustzeilers en het Watersportverbond een calamiteitentraining ontwikkeld. Pleziervaarders leren omgaan met gevaren en risico's en kunnen in een veilige omgeving ervaren wat zij moeten doen als er iets misgaat op het water. De training maakt deel uit van het preventieprogramma van de KNRM.

De KNRM en de Nederlandse Kitesurfvereniging (NKV) organiseerden een Veiligheidsdag voor KNRM en kitesurfers op drie reddingstations. De KNRM liet zien hoe te handelen in geval van nood en gaf aandacht aan de campagne "Kite met een buddy". De NKV gaf uitleg wat te doen alvorens kiter en materiaal veilig aan boord te kunnen nemen.

7. TOEKOMSTVISIE EN MEERJARENPLAN

In 2017 is in de verkenning voor een nieuwe strategische visie gekeken naar de samenhang van alle recente activiteiten en naar de ontwikkelingen in de omgeving van de KNRM, die effect hebben op het werk van de redders op de reddingstations.

Samengevat beoogt het meerjarenplan de kosten beheersbaar te houden, door kritisch te kijken naar vervangingsinvesteringen, nieuwe projecten en allianties. De KNRM is geen monopolist als het om redden gaat. Door samenwerking met partners moet worden ingespeeld op veranderingen in de samenleving en het gebruik van het open water door zeevarenden en waterrecreanten.

Er zal in de kerntaken niet veel veranderen. Naast de belangrijke taak redden en helpen en de Radio Medische Dienst is er meer aandacht voor preventie-activiteiten, die het veiligheidsbesef onder waterrecreanten moeten verhogen. Samen met Reddingsbrigade Nederland wordt de kerntaak strandveiligheid vormgegeven door een herkenbare en genormeerde wijze van strandtoezicht. De samenwerking met Reddingsbrigade Nederland en haar aangesloten verenigingen is uit maatschappelijk perspectief wenselijk. Beide organisaties – KNRM en Reddingsbrigade Nederland – streven dezelfde doelen na, werken met vrijwilligers en gebruiken kostbaar materieel. Goede samenwerking kan leiden tot een betere afstemming van mensen en middelen. Samen kunnen we meer bereiken.

Het vlootplan van de KNRM wordt geactualiseerd op basis van een dekkingsplan om tot 2024 te voorzien in vervanging en vernieuwing van een deel van de reddingsvloot. Het dekkingsplan heeft in kaart gebracht welke risico's er zijn in bepaalde vaar- en vlieggebieden en hoe er op deze risico's geanticipeerd moet worden in gereddencapaciteit en snelheid van

handelen. In de komende jaren is daarvoor een bouwprogramma nodig van gemiddeld drie reddingboten per jaar. Dankzij toegezegde schenkingen en nalatenschappen met een bouwverplichting is hiervan een deel reeds gedekt.

In hoeverre de exploitatielast de komende jaren zal stijgen, hangt sterk af van de investeringen in materieel, de ondersteuning en de ontwikkeling van de vrijwilligers. Het streven is de exploitatiebegroting sluitend te maken.

In de bedrijfsvoering neemt ICT een steeds belangrijkere rol in. Er wordt de komende jaren extra inspanning gevergd voor het goed faciliteren van vrijwilligers en het efficiënt werken van de ondersteunende organisatie. Digitale hulpmiddelen maken daar een belangrijk onderdeel van uit.

Jaarplan 2018

In 2018 is er vooral aandacht voor het vlootplan tot 2024, samenwerking met Reddingsbrigade Nederland, het opleiden en oefenen van vrijwilligers, informatie-management en ICT, preventie en fondsenwerving.

In het vlootplan staat de vervanging van de Johannes Frederikklasse en de Valentijnklasse als belangrijk aandachtspunt. De oudste reddingboten uit deze klasse dateren van 1990 en zullen in de komende jaren vervangen moeten worden.

De diverse activiteiten die aan het jaarplan zijn verbonden vragen soms grote investeringen, creëren nieuwe vormen van dienstverlening of hebben grote impact op de bedrijfsvoering. Daarom lopen sommige van deze plannen al langer of gaan door in de jaren die volgen.

De week van een RMD-arts

Zieken aan boord of een ernstig ongeluk op zee? Een arts van de Radio Medische Dienst (RMD) kan kosteloos advies geven. Bart Huber is een van de artsen die wisseldiensten draait. Hij heeft een huisartsenpraktijk en is in een dienstdoende week voor de RMD 24 uur per dag oproepbaar. Huber werkte jarenlang als arts bij de Koninklijke Marine.

‘Ik vind het leuk om via de RMD nog met de zee verbonden te zijn.’

Maandag

Mijn dienstweek voor de RMD begint om 8.00 uur. Vlak voor het begin van mijn spreekuur krijg ik de overdracht van collega Ferry Wolfswinkel. Het is griep tijd en veel van mijn reguliere patiënten hebben last van een bovenste luchtweginfectie. Om 11.30 uur word ik gebeld door een vissersschip dat in de buurt van Den Helder aan het vissen is. Een opvarende heeft met zijn rechterwijsvinger ernstig bekneld gezeten. Ik stuur er een helikopter naartoe en licht verpleegkundige en plastisch chirurg in.

Dinsdag

Bericht om 4.00 uur van een schip op de Indische Oceaan over een patiënt met een luchtweginfectie. Antibiotica is nog niet nodig. Daarna probeer ik wat te slapen. Op mijn werk hoor ik dat mijn praktijk-collega ziek is. De assistentes zijn

patiënten aan het bellen. Sommigen kunnen nog even wachten, anderen moeten vandaag worden gezien. Het wordt dus een latertje. Gelukkig is de RMD rustig. 's Avonds een melding over een sombere patiënt aan boord. Na uitvragen verwacht ik niet dat er suicidegevaar is. Ik maak een belafpraak en geef aan dat de patiënt moet worden afgelost in de eerstvolgende haven.

Woensdag

Geen bijzonderheden.

Donderdag

Om 6.00 uur gewekt door een schip op de Rode Zee voor een patiënt met enkeloedeem. Instructies gegeven. Op mijn werk blijkt dat mijn collega beter is. Gelukkig, want het is een druk inloopspreekuur. Om 8.30 uur komt er een bericht binnen van een kapitein met suikerziekte, die andere pillen nodig heeft maar daarmee niet mag varen. Ik adviseer hem met zijn eigen huisarts te bespreken wat de mogelijkheden zijn.

Vrijdag

Vandaag vrij en niet gewekt door de pieper. Ik maak een boswandeling, waarbij ik natuurlijk de technische apparatuur meeneem. Tijdens de wandeling belt men vanaf een schip op de Egeïsche Zee over een patiënt die een houten balk op zijn gezicht heeft gekregen. Geen neurologische schade, wel een scheurtje bij het ooglid en het linker jukbeen. Dankzij de foto's kan ik aangeven hoe het moet worden gehecht. De depressieve opvarende van dinsdag is inmiddels veilig in de haven aangekomen.

Maandag

Rustige nacht gehad. Mijn dienst zit erop. Om 08.00 uur bel ik met mijn opvolger. Mijn pieper kan weer uit.

8. KNRM RADIO MEDISCHE DIENST VOOR DE SCHEEPVAART

Kwaliteitsjaarverslag 2017

Doelstelling Radio Medische Dienst (RMD)

De Nederlandse Staat is, op grond van een resolutie van de Verenigde Naties en een Europese richtlijn die in 1992 van kracht werd, verplicht om voor zeevarenden te voorzien in kosteloos medisch advies op afstand. Vanaf 1999 geeft de RMD van de KNRM namens de overheid invulling aan deze verplichting. De doelstelling van de RMD is het 24 uur per dag op afstand medisch advies geven aan zeevarenden die daarom vragen. Voor het komende jaar blijft deze doelstelling gehandhaafd.

Uitvoering RMD

De praktische uitvoering van de dienst berust bij vijf in Nederland geregistreerde huisartsen, die ervaring hebben in het op afstand geven van medische adviezen aan zeevarenden. Elke arts heeft een samenwerkingsovereenkomst met de KNRM, waarin de wederzijdse verplichtingen en verantwoordelijkheden zijn opgenomen. Het dagelijks functioneren van de RMD is vastgelegd in een eigen Huishoudelijk Reglement. Binnen de KNRM is de RMD georganiseerd als een reddingstation waarbij de rol van de plaatselijke commissie is toegewezen aan de RMD Commissie. Deze commissie en artsen van de RMD komen minimaal drie keer per jaar bij elkaar voor overleg en afstemming.

De RMD-commissie heeft drie leden en een voorzitter (allen onbezoldigd). De voorzitter en leden van de commissie hebben bestuurlijke ervaring in de gezondheidszorg, of ervaring als afnemer van de diensten van de RMD.

Eén van de artsen van de RMD wordt onderling benoemd tot eerste aanspreekpunt (Primus Inter Pares, PIP), vergelijkbaar met de schipper van een reddingboot. In 2017 vervulde Bart Huber deze rol. Huis- en havenarts Arend Jansen, kwam in 2017 de RMD-artsenteam versterken.

Operationeel

In 2017 gaven de artsen van de RMD 798 consulten, waarvan 52 vervolgsconsulten. Op advies van de arts werd 50 keer een medische evacuatie uitgevoerd met een reddingboot van de KNRM. De RMD-artsen hebben een presentatie verzorgd tijdens de landelijke schippersbijeenkomst en zij hebben aan het verdere programma deelgenomen. In 2017 hebben RMD Commissie en de artsen gezamenlijk ondermeer een bijeenkomst gehad bij de ambulancedienst in Wognum.

Ieder jaar geven de RMD-artsen een aantal lezingen over de RMD voor zeer diverse doelgroepen. Ook in 2017 is weer een aantal lezingen verzorgd bij ondermeer de Vereniging van Kustzeilers in Lelystad, bij het KNRM Station Noordwijk en tijdens de 'vertrekkersdag' van de vereniging van Toerzeilers.

Klachtenbehandeling en Evaluaties

Er bestaat een Klachtenregeling met een onafhankelijke Klachtencommissie. Over het jaar 2017 werden geen klachten ingediend.

In samenwerking met de Kustwacht zijn in 2017 drie bijeenkomsten geweest waarbij naar aanleiding van (operationele) incidenten multidisciplinair door betrokken partijen is geëvalueerd om lessen te trekken en verbeteringen in de samenwerking door te kunnen voeren. De onderlinge communicatie was daarbij het centrale thema.

Ook is namens de RMD geparticipeerd in diverse overleggroepen van het ministerie van VWS.

Teleconsultatie - Radio Medische Advisering

Globaal de helft van de consulten vindt plaats met gesproken woord, via het Kustwachtcentrum in Den Helder. De RMD is op het gebied van Radio Medisch Advies (RMA) één van de pioniers als het gaat om 'Teleconsultatie'. Het huidige communicatiesysteem voldoet waar het betreft de communicatie tussen schepen en artsen RMD, maar dient wel binnen afzienbare tijd vervangen te worden. De geïntegreerde e-mailfunctie komt ten goede aan de kwaliteit van het diagnosticeren op afstand. Dit geldt met name voor het beoordelen van letsels en huidaanandoeningen door middel van digitale foto's.

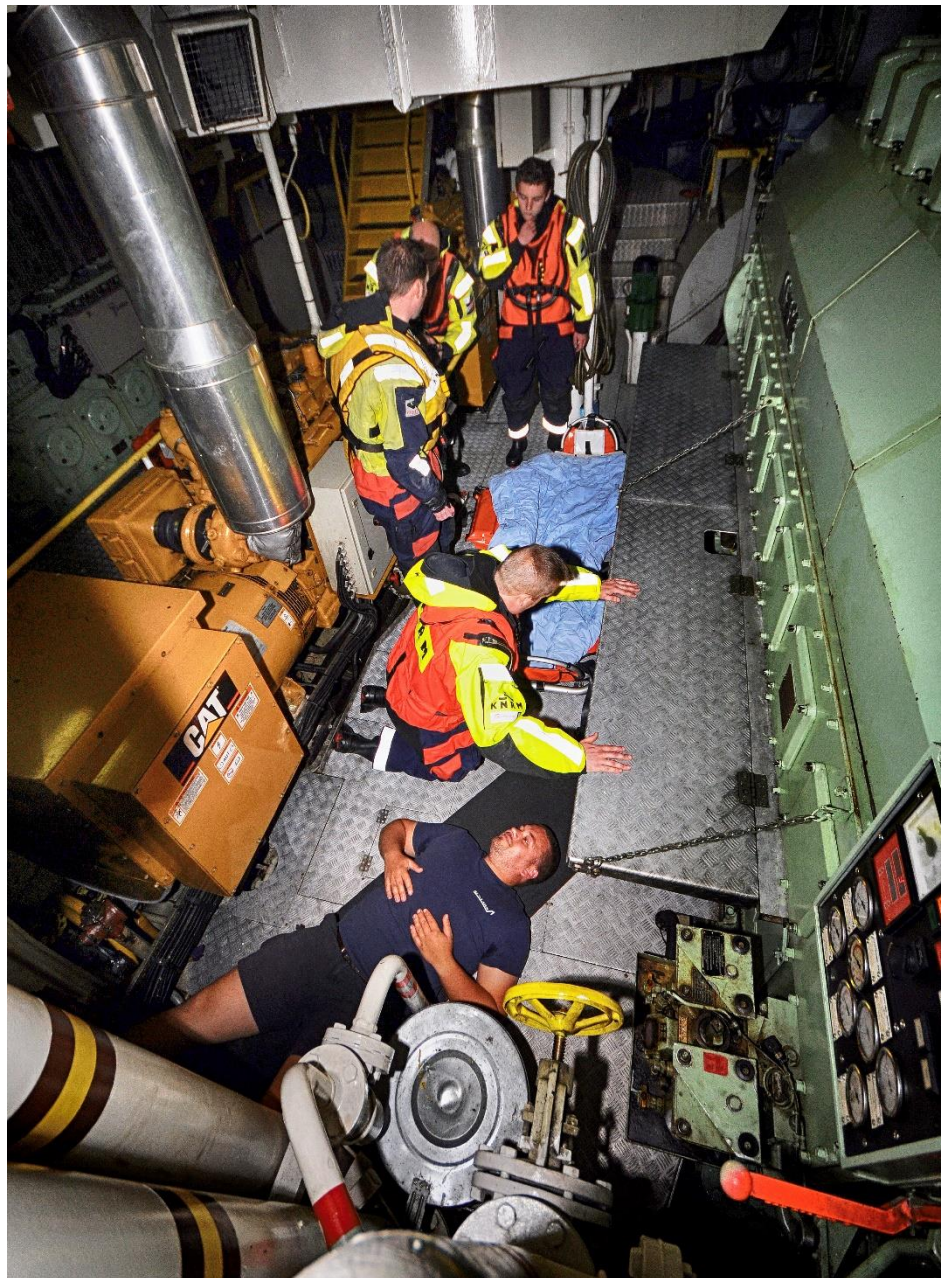
Brochure Radio Medische Dienst

De werkzaamheden van de RMD en de bijbehorende procedures die worden gevolgd voor mondeling en schriftelijk contact van de arts en de aanvrager staan zowel in het Nederlands als in het Engels beschreven in een brochure. Deze wordt op aanvraag gratis verstrekt aan de vertegenwoordigers van de gebruikers en alle overige belangstellenden. De brochure is tevens te downloaden van de website.

Kwaliteit van zorg en advisering

De medische adviezen voldoen aan de eisen voor de medische beroepsuitoefening, zoals die in Nederland gelden voor huisartsenzorg. De arts RMD heeft de mogelijkheid anderen, waaronder medisch specialisten, te raadplegen. Een belangrijk verschil met de medische zorg aan de wal is dat de adviserend arts niet altijd direct contact heeft

met de patiënt, maar via een tussenpersoon aan boord. Voor grotere schepen is dat meestal de kapitein of stuurman, die in zijn opleiding een module gezondheidszorg op zee heeft gevolgd. De artsen van de RMD actualiseren in onderling overleg en waar mogelijk in overleg met specialisten de interne protocollen die toegespitst zijn op het geven van advies op afstand in een continu proces.

De arts RMD legt elke adviesvraag vast in een dossier waarin elk contact en gegeven advies met betrekking tot die aanvraag zijn vastgelegd. Alle (waarschijnlijkheids)diagnoses worden gecodeerd aan de hand van het ICPC-systeem (International Classification for Primary Care). Dit maakt vergelijking in de tijd mogelijk van de aangeboden pathologie, alsook vergelijking met de resultaten van diensten uit andere landen. De dossiers bieden de mogelijkheid

voor onderling overleg, overleg met de Medische Commissie en intercollegiale toetsing.

De RMD zoekt actief naar mogelijkheden om van het schip, dat om medisch advies heeft gevraagd, terugkoppeling te krijgen over de uitwerking van het advies van de RMD. Hoe het de patiënt voor wie om advies is gevraagd, uiteindelijk is gegaan. Voor het kwaliteitsbeleid op langere termijn is verdergaande internationale samenwerking met vergelijkbare diensten noodzakelijk. Een aanzet is gegeven door het corporate lidmaatschap van de KNRM van de International Maritime Health Association (IMHA), waarmee tot nauwe samenwerking is besloten.

Met financiering van de Dr. Charles de Monchy stichting loopt een onderzoek om geselecteerde casuïstiek na te lopen met de vraagstelling of hieruit lering voor de toekomst is te trekken. De resultaten zijn veelbelovend en hebben praktische implicaties voor onder meer de periodieke keuringen van zeelieden, de medische voorzieningen aan boord, de advisering door de artsen en de medische opleiding van maritiem officieren.

IMHA

RMD-arts Lucas Viruly werd verkozen tot bestuurslid van de IMHA. De RMD was verder vertegenwoordigd op het tweejaarlijks symposium dat georganiseerd werd door de International Maritime Health Association (IMHA). De IMHA ondersteunt de wereldwijde verbetering van maritiem-medische zorg. Door bijdragen aan en samenwerken met de IMHA helpt de RMD om de zorg voor zeevarenden op een hoger niveau te brengen.

Adviescommissie RMD en HKZ-ketennorm

De Adviescommissie RMD komt éénmaal per jaar samen. Hierin hebben o.a. zitting: de KNRM, Inspectie Leefomgeving en Transport, Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Nederlandse Kustwacht, Koninklijke Vereniging Nederlandse Reders, VisNed, Nautilus International, Vereniging van Waterbouwers in Bagger, Kust- en Oeverwerken, BBZ Vereniging voor

Beroepschartervaart, Redersvereniging voor de Zeevisserij, de Koninklijke marine en de Radio Medische Dienst. Deze commissie is bijeengekomen in September 2017.

Direct aansluitend van deze bijeenkomst van de adviescommissie RMD vond een bijeenkomst plaats over de HKZ-ketennorm voor medische hulpverlening op zee. In 2017 heeft de RMD, met instemming van de Kustwacht, het initiatief genomen om te komen tot normen en afspraken over de hele keten van zorg op zee en naar de wal (normering via Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de gezondheidszorg, HKZ). Deze ketennorm is in november 2017 formeel door het College van deskundigen vastgesteld.

Aanleiding voor de totstandkoming van deze ketennorm is het rapport 'Zorg tussen wat en schip' dat door de Onderzoeksraad voor de Veiligheid (OVV) in 2016 is uitgebracht.

Daarnaast zal de RMD zelf haar eigen zorgverlening gaan toetsen en borgen door middel van een kwaliteitssysteem, zodat ook extern aantoonbaar gemaakt kan worden dat de geleverde zorg voldoet aan alle daaraan te stellen eisen.

IT en mailverkeer

Mailverkeer vormt naast de spraakverbinding, een belangrijk communicatiemiddel voor de RMD-artsen. Zowel beperkingen bij de (servers van) de rederijen als een zeer grote hoeveelheid spam hebben zowel de RMD-artsen als de afdeling IT van de KNRM veel tijd,

ergernis en hoofdbreken gekost. In de loop van 2017 is het gelukt om deze problemen binnen werkbare en acceptabel grenzen te houden. Dit vergt continu aandacht.

Port Health Authority Rotterdam

In 2011 heeft de KNRM het convenant met de Port Health Authority Rotterdam (PHAR) ondertekend. Dit convenant wordt periodiek geëvalueerd, waarbij de RMD nauw betrokken is, zodat het begin 2017 hernieuwd kon worden.

Samenstelling Radio Medische Dienst

RMD Commissie - Radio Medische Dienst

Willem Geerlings, *voorzitter*

Walther Boon, *secretaris*

Anky Atzema, *lid*

Leen van der Ende, *lid*

Radio Medische Dienst artsen

Bart Huber, *primus inter pares*

Lucas Viruly

Arend Jansen

Fulco van der Leer

Ferry Wolfswinkel

9. COMMUNICATIE NETWERK

De KNRM heeft te maken met een grote verscheidenheid aan doelgroepen en belanghebbenden. De doelgroepen hebben voor een belangrijk deel te maken met de operationele uitvoering van de kerntaken. Anderzijds vormen watersporters en zeevarenden de belangrijkste klantenkring en zijn zij tevens een bron voor nieuwe donateurs. De bij de KNRM betrokken vrijwilligers en donateurs worden actief geïnformeerd over alle relevante zaken. Hieronder de netwerken waarin de KNRM actief is:

Ministerie van Infrastructuur en Milieu en de Nederlandse Kustwacht

De KNRM is partner van de Nederlandse Kustwacht en levert, volgens convenant, 24 uur per dag beschikbaarheid van reddingboten en bemanningsleden. Het ministerie is beleidsverantwoordelijk.

Periodiek Overleg SAR Organisaties (Search & Rescue)

Hierin is de KNRM vertegenwoordigd voor overleg met de Nederlandse Kustwacht, Koninklijke Marine, Koninklijke Luchtmacht en NHV helikopters.

Raad voor de Kustwacht

In 2014 is de KNRM als toevoerder toegevoegd aan de Raad van de Kustwacht en kan hierdoor op beleidsniveau meepraten over de voor de KNRM relevante onderwerpen.

Werkgroep C2000

De KNRM is als gelieerd gebruiker vertegenwoordigd in deze werkgroep van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Veiligheidsregio's

De KNRM heeft met alle Veiligheidsregio's waarin de KNRM actief is een convenant getekend, samen met de Nederlandse Kustwacht. Daarin zijn afspraken vast-

gelegd over procedures en verantwoordelijkheden bij Search and Rescue en maritieme dienstverleningen.

Deltawateren

De KNRM regio inspecteur neemt deel aan het regulier overleg tussen de veiligheidsregio's Rotterdam Rijnmond, Zeeland en Midden-West Brabant.

Multidisciplinair Opleiden Trainen en Oefenen (MOTO)

Een projectgroep vanuit de veiligheidsregio's, waarin de KNRM een rol vervult.

Regionale Ambulance Voorziening

De KNRM verzorgt opleidingen en trainingen voor ambulanceverpleegkundigen aan boord van reddingboten. Met de RAV's die te maken kunnen hebben met hulpverleningen op zee maakt de KNRM operationele afspraken over het meevaren van RAV personeel.

Maritime Incident Response Groups

De KNRM neemt deel aan het overleg tussen brandweerkorpsen in Nederland, België, Frankrijk en Engeland, die zijn opgeleid, getraind en uitgerust om incidenten aan boord van schepen te bestrijden.

Project Maasvlakte Gezamenlijke Brandweer

De Gezamenlijke Brandweer, bestaande uit een samenwerking tussen de veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond en de industrie op de Maasvlakte, beschikt sinds 2015 over reddingmiddelen van de KNRM voor reddingwerk op het strand en het brandinggebied.

Samenwerkingsregeling ongevallenbestrijding IJsselmeergebied (SAMIJ)

De KNRM is lid van de operationele werkgroep. Extra aandacht is gegeven aan geïntegreerde geografische informatie in meldkamersystemen om ook het watergebied toe te voegen aan de digitale kaartsystemen.

Reddingsbrigades

Tussen de KNRM en de koepelorganisatie Reddingsbrigade Nederland, maar ook met verschillende lokale reddingsbrigades wordt gesproken over samenwerking. Doelstelling hierbij is te komen tot een samenwerkingsvorm die hulpverlening van het strand tot op volle zee effectiever en efficiënter maakt.

International Maritime Rescue Federation (IMRF)

KNRM is lid van de wereldwijde federatie van reddingmaatschappijen en -organisaties.

International Maritime Health Association (IMHA)

De KNRM is corporate lid ten behoeve van de Radio Medische Dienst.

Adviescommissie Radio Medische Dienst

Commissie voor de betrokkenheid van patiënten en partners bij de RMD.

Port Health Authority Rotterdam (PHAR).

De KNRM heeft ten behoeve van de Radio Medische Dienst voor de scheepvaart een convenant afgesloten met de PHAR.

Nationaal Reddingmuseum Dorus Rijkers

De directeur van de KNRM is lid van de Raad van Toezicht van het Reddingmuseum in Den Helder, waarin de historie van de KNRM wordt bewaard.

Vereniging Moed, Volharding en Zelfopoffering

De KNRM werkt samen met deze vereniging voor oud-redders, waaraan veel redders uit de KNRM verbonden zijn. Samenwerking heeft tot doel de contacten met oud-redders in stand te houden.

Vereniging Oude Reddingsglorie

De KNRM onderhoudt contacten met deze vereniging van bezitters van voormalige reddingboten.

Natura 2000

Nieuwe regelgeving voor bescherming van kwetsbare gebieden. Twee medewerkers van de KNRM volgen deze regelgeving.

Nederlands Platform voor Waterrecreatie

De KNRM is vertegenwoordigd als belangrijke gesprekspartner voor veiligheid op het water.

Werkgroep 'Varen doe je samen' van Stichting Waterrecreatie Nederland

De KNRM neemt deel als convenantpartner en levert redactionele inhoud.

Toegift.nl

De KNRM is één van de initiatiefnemers van de campagne Toegift.nl van de 89 samenwerkende

erkende goede doelen om Nederlanders bewust te maken van de mogelijkheden om een 'toegift' te doen (na overlijden) en hun wensen tot nalaten bespreekbaar te maken.

Donateurscontacten

Voor contact met haar donateurs of belangstellenden wordt gebruik gemaakt van:

Donateursblad De Reddingboot

Het magazine gaat naar alle actieve donateurs en doet verslag van de activiteiten van de KNRM en de vrijwilligers.

Websites

www.knrm.nl

www.knrm.com

knrm.geef.nl

www.knrmhelpt.nl

Social media

Een groeiend aantal social media kanalen wordt door de KNRM toegepast voor communicatie:

www.facebook.com/knrm1824

Twitter: @knrm

www.youtube.com/knrm

www.pinterest.com/knrmsearescue

Internetportaal voor donateurs

Via een interface kunnen donateurs van de KNRM zelf hun gegevens in de database aanpassen of raadplegen.

E-mail nieuwsbrief

Maandelijks wordt een selectie van nieuws en bijzondere activiteiten verspreid per e-mail aan belangstellende abonnees.

Interne communicatie

Voor het contact met de vrijwilligers gebruikt de KNRM een groot deel van haar vaste medewerkers. Het contact met de bemanningsleden of plaatselijke commissies gaat vooral via de regio-inspecteurs. De reguliere periodieke interne communicatiekanalen zijn:

De Stopzak, het personeelsblad voor vrijwilligers en medewerkers.

Wekelijkse e-mail nieuwsbrief, voor actueel operationeel nieuws.

KNRM Helpt

Voor noodcommunicatie is sinds 2015 een app beschikbaar, die hulpvragers kan verbinden met het Kustwachtcentrum of de KNRM Alarmcentrale.

10. FINANCIËEL VERSLAG 2017

Verantwoording baten

Met ingang van 2017 volgt de KNRM de nieuwe Richtlijn 650 voor fondsenwervende organisaties. Een belangrijke wijziging hierin betreft de wijze waarop baten moeten worden verantwoord. Tot en met 2016 werd onderscheid gemaakt naar de aard van de bate, bijvoorbeeld donatie of gift. Vanaf 2017 is maatgevend van wie de bate is ontvangen; particulier, bedrijf, fonds, overheid etc. Om de vergelijking over de afgelopen jaren mogelijk te maken is onderstaand een overzicht opgenomen van de baten in de gebruikelijke indeling aansluitend op de totalen in de jaarrekening.

*€ 1.000	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Donateurbijdragen	3.808	3.512	3.345	3.190	2.917	2.719
Giften algemeen en bedrijven	1.133	1.059	990	958	1.709	966
Giften Chios, Griekenland	0	353	0	0	0	0
Giften stations	430	374	335	306	338	262
Giften hulpverlening	23	16	11	41	25	41
Loffelijke initiatieven	92	97	95	100	103	171
Reddersgala-inkomsten	661	546	514	544	473	412
Periodieke schenkingen	444	407	403	320	297	294
Scheepsbijdragen	253	250	300	233	268	224
Bunkerbootjes	24	24	29	32	29	26
Loterijen	4	4	5	5	6	8
Totaal stuurbaar, korte termijn	6.872	6.642	6.027	5.729	6.161	5.123
Bijdragen overheden	231	79	380	64	135	245
Nalatenschappen, lange termijn	4.062	11.108	3.987	22.661	9.320	6.108
Totaal baten	11.165	17.829	10.394	28.454	15.616	11.476

Baten, stuurbaar

Dit betreft de baten die op korte termijn, door inspanningen op het gebied van fondsenwerving, beïnvloedbaar zijn. Ten opzichte van de realisatie in 2016 groeide deze categorie baten met 3,5% van € 6.642.000 naar € 6.872.000. De totale groei over de laatste 6 jaar bedroeg 34,1%, gemiddeld per jaar resulteert dit in een toename van 5,7%. Begroot voor 2017 was € 6.109.000.

Bijdragen overheden

Sinds 2009 ontvangt de KNRM een jaarlijkse bijdrage van Rijkswaterstaat voor de aanschaf van C-2000 apparatuur en ter dekking van de gebruikskosten hiervan. Voor de jaren 2017-2020 hebben wij de inmiddels 3^e meerjarige overeenkomst met RWS afgesloten voor een totaalbedrag van € 506.860 op basis van een door de KNRM opgestelde meerjarenbegroting, waarin wij voor 2017 uitgaven verwachtten van € 107.965. Deze bate is door de KNRM als "Bijdrage van overheden" ontvangen. Uiteindelijk is hiervan € 77.238 besteed en geboekt in de kosten. Het verschil ter grootte van € 30.727 is als "Vooruit Ontvangen" op de balans verantwoord. Daarnaast heeft in 2017 de definitieve vaststelling plaatsgevonden van de 2^e tranche over de jaren 2013-2016, waaruit voor ons nog een vordering ontstond van € 163.946. Dit bedrag is door ons ook ontvangen.

Nalatenschappen

Ten opzichte van de realisatie in 2016 daalden de inkomsten uit nalatenschappen en legaten met 173% van € 11.108.000 naar € 4.062.000, nagenoeg gelijk aan de begroting van € 4.000.000. De instroom omvatte 27 erfstellingen en 29 legaten en is qua aantal vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Baten uit beleggingen en deelnemingen

Effecten

Het positieve beurs sentiment genereerde in 2017 een beleggingsrendement van 5,4%, waarmee een netto bate, na aftrek van kosten, van € 5.099.000 werd gerealiseerd. Het rendement was volgens meerjarenbeleid begroot op 3,5% met een bate na aftrek van kosten van € 2.960.000.

Deelnemingen

In de begroting voor 2017 werd nog gerekend op een positieve bijdrage van € 250.000 uit onze deelneming in STC-KNRM BV. Het verwachte herstel van de markt, en de positie van STC-KNRM daarin, heeft zich in 2017 onvoldoende doorgezet, hetgeen geresulteerd heeft in een verlies van bijna € 85.000 en daarmee een negatieve bijdrage aan ons resultaat.

Uit de deelneming in FHKD BV was voor 2017 geen resultaat begroot. Deze verwachting is ook bewaarheid, doordat deze deelneming ook in 2017 een negatief resultaat behaalde. Door dit verlies is ultimo 2017 de deelneming op nihil gewaardeerd, zodat in het resultaat van de KNRM een verlies van € 22.000 is verantwoord. Ook ten laste van het resultaat is gebracht de afboeking van de openstaande rentetermijnen op onze uitstaande lening, ter grootte van € 135.816.

Nieuwbouw reddingboten

In 2017 was € 3,9 miljoen begroot voor de bouw van het tweede bouwnummer van de Nh1816-klasse en het eerste type uit de van Wijk-klasse. Met de bouw van beide schepen is niet aangevangen. Het is inmiddels 8 jaar geleden dat, afgezien van de Nh1816, voor het laatst een grote reddingboot van het type Arie Visser (destijds voor Stellendam) werd gebouwd. Gedurende deze jaren is de noodzakelijke financiële ruimte in de begrotingen voor de nieuwbouw van schepen wel ingenomen door andersoortige uitgaven.

Investerings

De totale investeringen in onroerend goed, havenfaciliteiten en rijdend materieel bedroegen € 995.000. Begroot was een bedrag van € 3.126.000, dat door vertraging in planvorming en/of uitvoering slechts gedeeltelijk is benut. Gestart, maar nog niet afgerond, zijn 12 projecten, waaraan in 2017 € 597.000 werd besteed en die in 2018 en verder zullen worden afgerond.

Onderstaande projecten ten behoeve van de doelstelling werden wel afgerond.

<u>Object</u> *€ 1.000	Realisatie in 2017	Realisatie voorgaande jaren	Netto totale Investing
Verbouw boothuis Zandvoort	70.313	443.853	514.166
Verbouw boothuis Andijk	47.014	0	47.014
Bouw ponton Lauwersoog	52.920	26.718	79.638
Tractor 20 Callantsoog	61.437	179.070	240.507
Tractor 21 Wijk aan Zee	165.097	56.049	221.146
Suzuki's Lifeguards, 4*	1.300	49.868	51.168

Uitgaven doelstelling

De ontwikkeling gedurende de afgelopen 5 jaar van de belangrijkste exploitatiekosten:

* € 1.000	2017	2016	2015	2014	2013
Reparatie/onderhoud reddingboten	897	1.077	1.015	1.016	1.080
Brandstof reddingboten	405	373	496	619	593
Groot onderhoud reddingboten	1.034	529	1.046	698	683
Reparatie/onderhoud rijdend materieel	368	289	349	403	442
Reparatie/onderhoud boothuizen	386	234	245	253	224
Aanschaffing boothuizen	88	331	65	130	110
Persoonlijke veiligheidsmiddelen	472	496	399	748	527
Opleidingskosten vrijwillige redders	583	655	616	727	543

Verschillenanalyse begroting versus realisatie

€ 1.000

	2017 Begroting	2017 Realisatie	-/-	+
BATEN				
Donaties en giften	5.400	6.147		747
Nalatenschappen	4.000	4.062		62
Periodieke schenkingen	400	444		44
Scheepsbijdragen	275	253	22	
Bunkerbootjes	30	24	6	
Brutowinst verkopen	75	68	7	
Baten van loterijorganisaties	4	4		
Bijdragen van overheden	100	231		131
Beleggingen, netto	3.210	4.940		1.730
Lifeguards	300	339		39
Verhuur activa	310	315		5
Patiëntenvervoer	200	56	144	
Overige baten	150	207		57
	14.454	17.090	179	2.815
Meer baten t.o.v. begroting			2.636	
LASTEN				
Bouw reddingboten	3.900	39	3.861	
Search & Rescue	12.807	12.214	593	
Strandveiligheid	846	779	67	
Radio Medische Dienst	236	285		49
Preventie	579	352	227	
Wervingskosten	2.255	2.197	58	
Beheer en administratie	1.003	1.025		19
Vennootschapsbelasting	0	28		28
	21.626	16.919	4.806	99
Minder lasten t.o.v. begroting			4.707	
RESULTAAT	-/- 7.172	171		

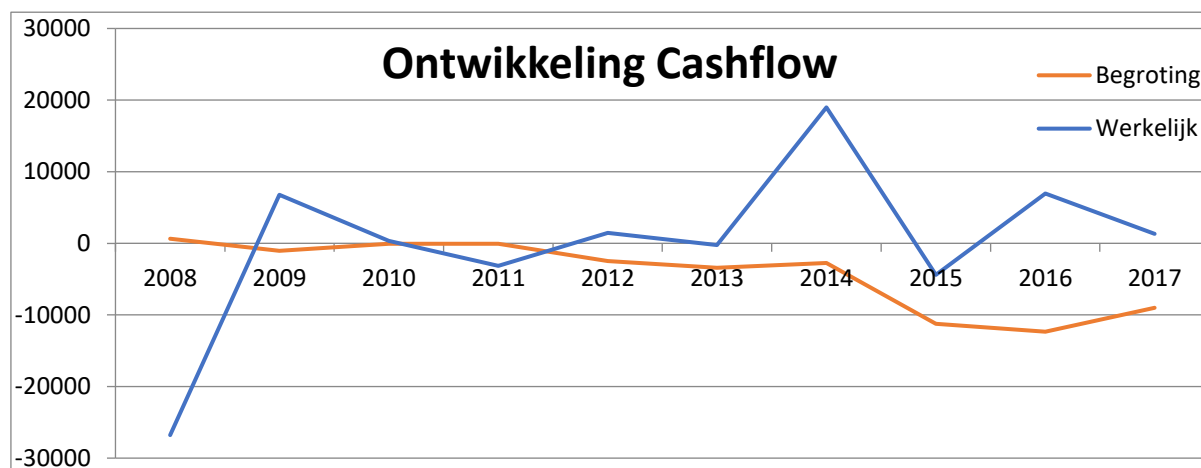
Toelichting op verschillen begroting versus realisatie

In de begroting van 2017 was een verlies voorzien van € 7.172.000. Uiteindelijk werd een positief resultaat van € 171.000 behaald, een verschil derhalve van € 7.001.000 dat wel enige toelichting behoeft.

- Aan baten werd € 2.636.000 meer ontvangen dan begroot. De twee positieve uitschieters waren enerzijds de inkomsten uit giften en donaties, die € 747.000 extra bedroegen en anderzijds het saldo van deelnemingsresultaten en het ongerealiseerde rendement op de beleggingen dat € 1.730.000 hoger uitviel dan begroot.
- Aan de kostenkant werd maar liefst € 4.707.000 minder uitgegeven dan begroot. De meest opvallende afwijkingen:
  - Wel begroot, maar niet uitgevoerd is de bouw van twee reddingboten voor een totaalbedrag van € 3.900.000. De invloed van de post "Bouw reddingboten" op het totale resultaat en de cashflow is jaarlijks erg groot. In het licht van de discussie over begrotingstekorten is het goed te realiseren dat, behoudens de Nh1816, de laatste grote reddingboot Antoinette in 2009 is gebouwd.
  - De kosten van SAR waren begroot op € 12.807.000, gerealiseerd werd € 12.214.000, een verschil van € 593.000, dat in grote lijnen wordt verklaard uit de volgende onderdelen, uitgedrukt in meer/minder:
    - € 222.000 minder aan reparatie/onderhoud boten.
    - € 314.000 meer aan groot onderhoud boten, door het vervroegd en niet-begroot naar voren halen van het onderhoud, voor een gezamenlijk bedrag van € 450.000, aan een drietal boten, de George Dijkstra, Frans Hogewind en Koning Willem I.
    - € 95.000 minder aan brandstof boten.

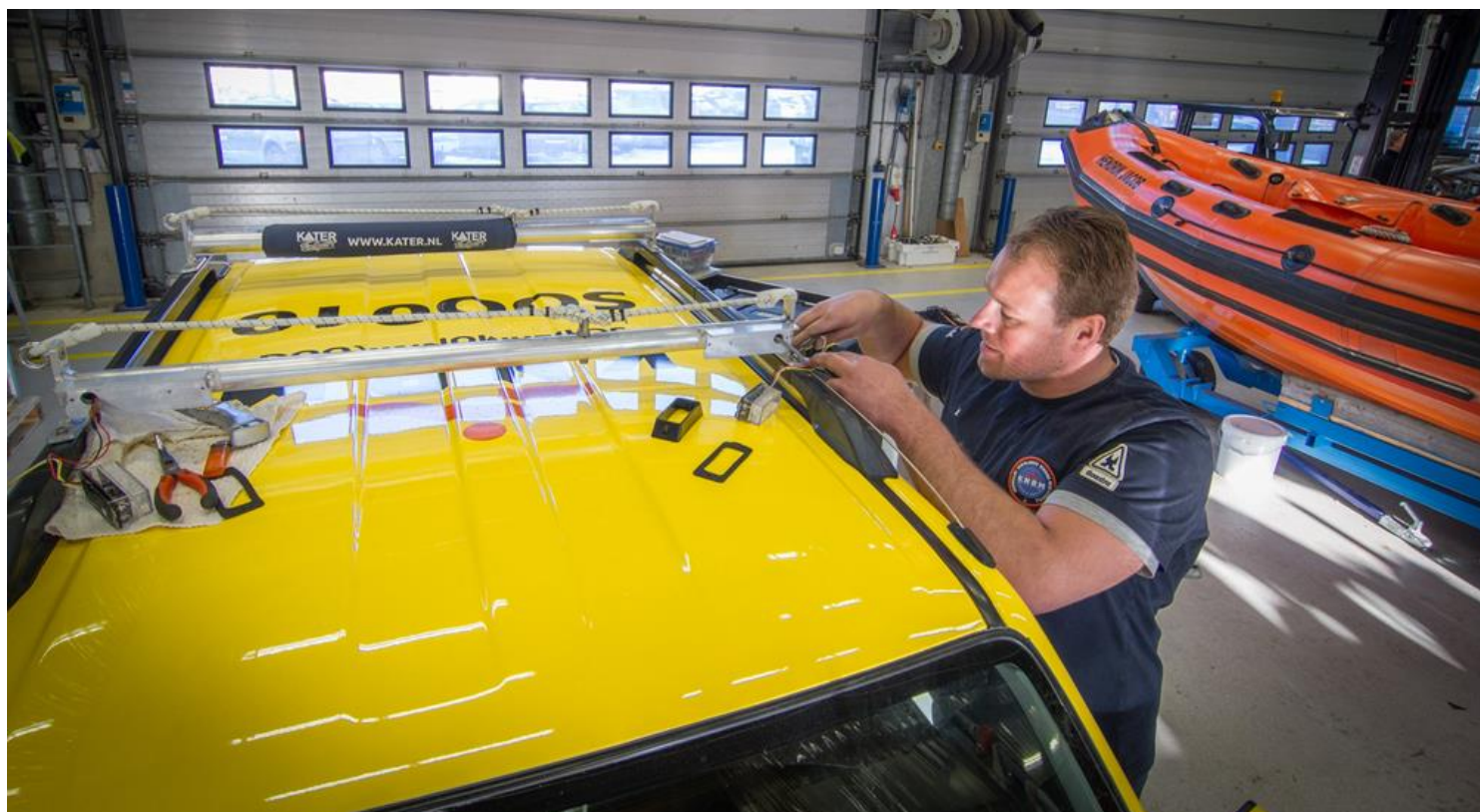
- € 226.000 meer aan persoonlijke veiligheidsmiddelen. Totaal werd € 472.000 besteed, waarvan € 107.000 aan reparatie van overlevingspakken en € 236.000 voor aanschaf van nieuwe pakken.
- € 335.000 minder aan verwervingskosten rijdend materieel. De begrotingssystematiek voor deze categorie is inmiddels herzien, om meer in lijn te komen met de realisatie.
- € 332.000 minder aan verwervingskosten boothuizen. De begrotingssystematiek voor deze categorie is ook herzien, om meer in lijn te komen met de realisatie.

* € 1.000

De cashflow was begroot op -/- € 8.999.000. Door het resultaat van € 171.000 en een veel lager dan begroot investeringsniveau, is over 2017 een cashflow gerealiseerd van € 1.322.000.

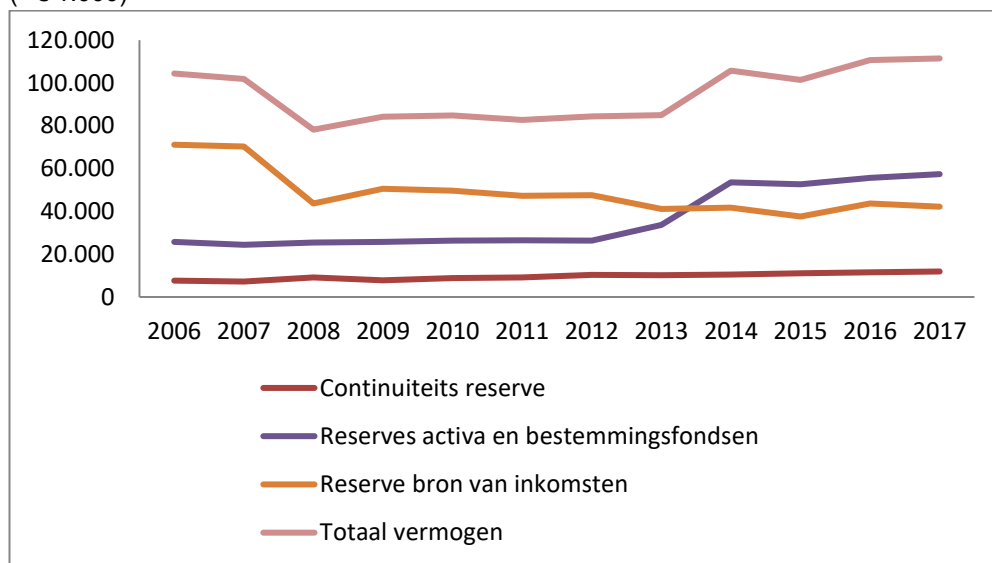
Voor de nabije toekomst is het doel de begrote cashflow beter in de pas te laten lopen met de realisatie. Hiertoe moeten in de begrotingen de “zekere” inkomsten min of meer voldoende zijn om de voorziene operationele uitgaven te dekken. De uitschieters boven het “zekere”, zoals die regelmatig optreden bij nalatenschappen en beleggingen, kunnen dan aangewend worden ter dekking van de investeringen in de bouw van reddingboten. Het jaarlijks investeringsbudget rijdend materieel en onroerend goed wordt bepaald door dit gelijk te laten zijn aan de in enig jaar begrote afschrijvingskosten, het zogenaamde ideaalcomplex.

Resultaatbestemming

Vermogensverloop 2006 – 2017

(* € 1.000)

Het resultaat over 2017 wordt voor een bedrag € 2.105.000 bestemd ten gunste van de Bestemmingsreserves, dit als gevolg van de rendementstoekenning aan de Fondsen op Naam op basis van het gerealiseerde rendement van 3% op de vastrentende portefeuille.

Het verschil tussen het gerealiseerde resultaat van € 171.000 en de toekenning van € 2.105.000 aan de bestemmingsreserves, wordt voor een bedrag € 1.934.000 ten laste gebracht van de Reserve als bron van inkomsten, die daardoor na een stijging in 2016, nu weer iets daalt.

11. VERANTWOORDINGSVERKLARING RAAD VAN TOEZICHT

Taken en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht en Directie

De Raad van Toezicht ziet toe op het functioneren van de directie en de algemene gang van zaken bij de Stichting KNRM. De Raad van Toezicht kent de volgende commissies:

- Auditcommissie
- Commissie vermogensbeheer
- Commissie fondsenwerving
- Commissie veiligheid en techniek

De voltallige Raad van Toezicht hield in 2017 tweemaandelijks een vergadering. De Commissie Vermogensbeheer kwam drie keer bijeen. De Auditcommissie is twee keer bijeen geweest. De Commissie Fondsenwerving is in 2017 eveneens tweemaal bij elkaar geweest en de commissie veiligheid en techniek één keer. Tussen voorzitter, vice-voorzitter en directeur werd maandelijks overlegd. In dit overleg worden actuele operationele zaken en de voortgang van het jaarplan behandeld.

Naast haar algemene toezichhoudende taak en haar strategische beschouwingen, keurt de Raad van Toezicht de begroting en het jaarverslag goed en stelt de jaarrekening vast. De Raad van Toezicht geeft goedkeuring aan het jaarplan en het meerjarenbeleid, dat wordt vastgesteld door de directie.

De directie is belast met het besturen van de Stichting KNRM, de Exploitatiestichting ten behoeve van de KNRM en de KNRM BV. De Raad van Toezicht adviseert de directie, gevraagd en ongevraagd, op alle gebieden die voor de KNRM van belang zijn.

Benoeming, bezoldiging en aftreden van de leden van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van de KNRM bestaat per 1 januari 2018 uit zes personen. Voor alle leden van de Raad van Toezicht is een functieprofiel vastgesteld. Er is een rooster van aftreden opgesteld waarbij ook periodiek de herbenoemingen zijn vastgelegd. Alle leden van de Raad van Toezicht zijn onbezoldigd en nadrukkelijk als vrijwilliger betrokken bij en verbonden aan de KNRM. Het netwerk van de leden wordt ingezet ter ondersteuning en realisatie van de doelstellingen van de KNRM.

Eind 2017 werd afscheid genomen van de heer Rob Meuter als lid van de Raad van Toezicht na het bereiken van de maximale zittingstijd van 12 jaar. De heer Meuter heeft sinds 2005 zijn kennis van financiën en vermogensbeheer ten volle ingezet voor de KNRM. Die kennis en zijn grote verbondenheid met de vrijwilligers en de KNRM-organisatie zijn van grote waarde geweest.

Per 1 mei 2017 is de heer Fons van Rooij benoemd als lid in de Raad van Toezicht. Vanwege zijn lange staat van dienst in marketing, reclame en communicatie, met de goede doelensector als zijn specialisme, is hij ook lid van de Commissie Fondsenwerving van de KNRM. Er bestaat nog behoefte aan een nieuw lid van de Raad van Toezicht. Naar verwachting wordt deze functie in 2018 ingevuld.

Beloning Directie

De Raad van Toezicht stelt de directiebeloning vast. Het beloningsbeleid bij de KNRM gaat uit van passende beloning voor de zwaarte en omvang van de directiefunctie. In de vaststelling van het directiesalaris zijn de uitgangspunten van het beloningskader zoals geformuleerd in de 'Code Goed Bestuur voor Goede Doelen' gehanteerd. De Raad van Toezicht heeft een matigingspercentage vastgesteld, passend bij het vrijwilligerskarakter van de KNRM. De salarisindexatie van de directie is gelijk aan die van alle overige personeelsleden en er worden geen bonussen toegekend.

Evaluatie Raad van Toezicht en Directie

Jaarlijks belegt de Raad van Toezicht één bijeenkomst buiten aanwezigheid van de directie, waarin het functioneren van de Raad van Toezicht en de Directie worden geëvalueerd en tevens wordt getoetst hoe de Raad van Toezicht functioneert ten opzichte van de directie. Deze zelfevaluatie vindt plaats aan de hand van een vastgesteld evaluatieformat.

Naast de toezichhoudende taak, brengen de individuele leden van de Raad van Toezicht ook hun eigen specifieke kennis en expertise gevraagd en ongevraagd bij de directie in. Dit aspect, samen met het onderhouden van een directe band met de vrijwilligers op de stations door middel van tussentijdse bezoeken, vooral bij bijzondere gelegenheden, maken dat de betrokkenheid van de leden met de organisatie groot is. De kwaliteit van de informatie die de Raad van Toezicht vraagt aan de directie en de door de directie verstrekte informatie en toelichting is goed, volledig en transparant.

Persoonlijke omstandigheden hebben ertoe geleid dat, na overleg met de Raad van Toezicht, directeur Jos Stierhout zijn functie als directeur per 12 juni heeft neergelegd. Aanvankelijk zou hij tot 1 oktober aan de KNRM verbonden blijven, maar door een ernstige ziekte is de arbeidsrelatie nog niet ontbonden. Ter vervanging van Jos Stierhout is de directiefunctie tijdelijk waargenomen door Riemert Moleman (Hoofd Operationele Dienst) en is per 14 augustus interim-directeur Drs. Dedan P.J. Schmidt aangesteld. Zijn

taak is de KNRM te besturen en te helpen koersen naar een nieuwe lange termijn strategie.

Auditcommissie

De Auditcommissie is namens de Raad van Toezicht belast met het beoordelen van de risico's en integriteit bij de KNRM. De Auditcommissie voert een cijfermatige controle uit op de jaarrekening van de KNRM en beoordeelt periodiek de risicomatrix waarin de risico's voor de organisatie zijn geïdentificeerd. Ook de kans op het manifesteren van deze risico's en de impact ervan op de organisatie zijn in kaart gebracht. In een cyclus van vier thema's per jaar worden alle geïdentificeerde risico's door het managementteam en de Auditcommissie beoordeeld op:

- De maatregelen die genomen moeten worden om het risico te beperken;
- De wijze waarop de organisatie beschermende maatregelen heeft genomen;
- Hoe de organisatie is voorbereid om de gevolgen te beheersen wanneer een risico zich in een incident heeft gemanifesteerd.

De Auditcommissie bespreekt de risico's met de hoogste kans en grootste impact. In 2017 heeft de Auditcommissie aandacht gegeven aan de financiële ontwikkelingen, het jaarplan 2018 en de meerjarenbegroting.

Relatie met accountant

Gedurende het jaar vindt regelmatig overleg plaats tussen de accountant en de directie van de KNRM. De bevindingen uit de controle worden zowel met de Auditcommissie als de volledige Raad van Toezicht besproken.

De specifieke financiële risico's en interne beheersmaatregelen worden jaarlijks door de accountant getoetst op opzet, bestaan en werking in het kader van de controle op de jaarrekening. De opmerkingen worden door de accountant vastgelegd in een zogenaamde managementletter voor de Directie en de Raad van Toezicht. De inhoud van de managementletter wordt besproken in de Auditcommissie en de Raad van Toezicht.

Commissie vermogensbeheer

De Commissie Vermogensbeheer is namens de Raad van Toezicht belast met het formuleren en vaststellen van het beleggingsbeleid. De directie is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleggingsbeleid. De Commissie Vermogensbeheer is belast met het toezicht op de uitvoering door de directie van het door de Raad van Toezicht goedgekeurde beleggingsbeleid. De Commissie Vermogensbeheer toetst elk kwartaal de analyse en voortgangsrapportage van de vermogensbeheerder aan het beleggingsplan.

Vermogensbeheer

In 2017 was het rendement op het belegd vermogen 5,4 %. Dit positieve resultaat was voldoende om de onttrekkingen ten behoeve van de doelstellingen op te vangen.

Met externe toetsing op de mate van duurzaamheid is vastgesteld dat het vermogen in 2017 duurzaam is belegd op basis van de UN Principles.

Commissie fondsenwerving

De commissie fondsenwerving laat zich twee keer per jaar informeren over de lopende wervingsacties voor nieuwe donateurs of fondsenwervende verzoeken aan bestaande donateurs. Tevens wordt de commissie betrokken bij de voorbereiding van het Reddersgala, als belangrijk relatiemarketing instrument op bedrijven die de KNRM een warm hart toedragen. De commissie denkt mee en adviseert in de strategische afwegingen en keuzes, die gemaakt worden om de inkomsten in de toekomst te bestendigen en uit te breiden.

In 2017 heeft de fondsenwerving conform verwachtingen inkomsten gegenereerd. De intensivering van fondsenwerving in de afgelopen jaren heeft in 2017 geresulteerd in een (bruto) aanwas van 10.437 nieuwe donateurs. Door overlijden en opzeggingen bleef netto 2.368 aan groei over.

Commissie veiligheid en techniek

In 2017 heeft de RvT een nieuwe commissie ingesteld die zich richt op veiligheid en techniek. In haar eerste vergadering heeft de commissie zich voornamelijk laten informeren over het proces voor een nieuw ontwerp reddingboot ter vervanging van de Valentijn- en Johannes Frederikklassse. Waar nodig zal de commissie adviezen geven omtrent het proces, het ontwerp van materieel en de veiligheid voor vrijwilligers bij het reddingwerk.

Evaluatie beleid en strategie

In de strategische visie van de KNRM worden keuzes bepaald ten aanzien van de kerntaken, het menselijk kapitaal, kennismanagement, materieel en financiering.

In de jaarlijkse strategie bijeenkomst van de Raad van Toezicht en het managementteam is dit jaar vooral gesproken over de strategische koers die de KNRM de komende jaren wil varen.

In samenspraak met de directie heeft de Raad van Toezicht de visie dat de KNRM goed moet afwegen voor welke kerntaken zij zich inspant in haar veranderende omgeving. Daarbij in ogenschouw nemende dat de KNRM er is voor het redden en helpen van mensen en dieren en voorkomen van incidenten met persoonlijk letsel en materiële schade.

Het vrijwilligerskarakter van de KNRM is van essentieel belang, evenals de donateurs. In de toekomstverkenning worden ook scenario's geschetst die de financiële positie van de KNRM op lange termijn in kaart brengen.

Met interim-directeur Dedan Schmidt is een traject afgesproken om tot een strategisch plan te komen. In de toekomstverkenning worden vrijwilligers en medewerkers betrokken en worden ook de belangrijkste partners van de KNRM gesproken. De strategische visie zal in juni 2018 gereed zijn.

Contacten met de vrijwilligers en aandacht voor prestaties

Tweemaal per jaar bezoekt de Raad van Toezicht een aantal reddingstations. In 2017 werden de reddingstations Enkhuizen, Andijk, Medemblik, Den Oever, Harlingen, Hindeloopen en Lemmer bezocht. De Raad van Toezicht stelt zich tijdens de

oefentochten en de bezoeken aan de boothuizen persoonlijk op de hoogte van de operationele vaardigheden van schipper en bemanning, de op het reddingstation aanwezige reddingmiddelen en laat zich informeren door de plaatselijke commissie. Deze tochten brengen Raad van Toezicht en vrijwilligers dichter bij elkaar, dragen bij aan een goede verstandhouding tussen beleidsbepalers en uitvoerders en zijn essentieel voor het goed toezicht houden. De Raad van Toezicht is bovendien altijd vertegenwoordigd bij de doop van nieuwe reddingboten, opening van nieuwe of verbouwde boothuizen en bij bijzondere gelegenheden op reddingstations waar acte de présence altijd gewaardeerd wordt.

Alle leden van de Raad van Toezicht en de Directie van de KNRM hebben deze verantwoordingsverklaring onderschreven en ondertekend op 9 april 2018.

12. LEDEN VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Per 1 januari 2018

R.P.M. (Rutger) van Slobbe, voorzitter

Nevenfuncties:

Voorzitter Bestuur VNHS (Vereeniging Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum)

Lid Raad van Commissarissen Nile Dutch

Lid Bestuur Stichting Nedlloyd Kunstbezit

Partner, Oxalis Coöperatie u.a.

Vice-voorzitter Raad van Toezicht, Stichting STC Group

Mr. D.J.R. (Derk) Lemstra, vice-voorzitter

Hoofdfunctie: Managing Partner Stibbe N.V.

Nevenfuncties:

Bestuurslid Stichting Jumpstart Jr.

Ing. T.E. (Thecla) Bodewes

Hoofdfunctie: DGA Thecla Bodewes Shipyards

Nevenfuncties:

Voorzitter International Strategic Board (voorheen Dutch Trade & Investment Board)

Voorzitter Raad van Commissarissen Scania

Lid Raad van Toezicht Zwolse Theaters

Lid Academie De Gouden Ganzenvaar

Lid Raad van Advies stoomsloopboot De Furie

Lid Advisory Board Syntus

Drs. N.W. (Niek) Hoek

Hoofdfunctie: Directeur Brandaris Capital

Nevenfuncties:

Voorzitter Raad van Commissarissen Arcadis NV

Lid Raad van Commissarissen Anthony Veder NV

Voorzitter Raad van Toezicht VUMC Fonds

Lid Raad van Commissarissen Van Oord

A.M. (Fons) van Rooij

Hoofdfunctie: eigenaar/partner adviesbureau Think

Partner samenwerkingscollectief Tinke

Nevenfuncties:

Voorzitter branchevereniging Nederland Filantropieland

Lid stuurgroep wervingsrooster

Bestuurslid Stuurgroep Erkenningsstelsel

Bestuurslid/penningmeester stichting Groene zorg

Ir. K. (Klaas) Visser

Hoofdfunctie: Universitair Docent bij de Faculteit 3ME TU Delft

Nevenfuncties:

Voorzitter Vereniging Oud-Officieren Technische Dienst

Koninklijke Marine

Bestuurslid Maritiem Genootschap Anchorites

Voorzitter Wijkkerkenraad Pauluskerk Gouda PKN

Voorzitter Stichting tot Steun Protestantse Geestelijke Verzorging bij de Krijgsmacht

Fellow van de IMarEST (Institute of Maritime Engineering, Science and Technology)

Member of the Technical Committee of the International Naval Engineering Conference and Exhibition

ZZP bedrijf "KV Marine Engineering Services"

Directie:

D.P.J. (Dedan) Schmidt, interim-directeur

Nevenfuncties:

Adviseur en eigenaar van Dedan Schmidt strategisch advies en interim management

Commissie vermogensbeheer

Drs. N.W. Hoek, voorzitter

A.M. van Rooij

Extern lid: Mw. N. Kiliaan

Auditcommissie

Drs. N.W. Hoek, voorzitter

Mr. D.J.R. Lemstra

Ir. K. Visser

Commissie veiligheid en techniek

Ir. Klaas Visser

Ing. Thecla Bodewes

Commissie fondsenwerving

Mw. Ing. T.E. Bodewes, voorzitter

R.P.M. van Slobbe

A.M. van Rooij

Aantal vergaderingen in 2017

Raad van Toezicht	7 (+ strategiebijeenkomst)
Auditcommissie	2
Commissie vermogensbeheer	3
Commissie fondsenwerving	2
Commissie veiligheid en techniek	1

Bestuurstochten door RvT en MT

20 en 21 mei Enkhuizen, Medemblik/Andijk en Den Oever.

16 en 17 september Harlingen, Hindeloopen en Lemmer.

Schema van aftreden en herbenoeming

Naam	Functie	Eerste benoeming	Herbenoeming	Uiterste jaar van aftreden
R.P.M. van Slobbe	Lid	2006		2018
Mr. D.J.R. Lemstra	Lid	2011	2019	2023
Ing. T.E. Bodewes	Lid	2013	2017	2025
Drs. N.W. Hoek	Lid	2015	2019	2027
Ir. K. Visser	Lid	2015	2019	2027
A.M. van Rooij	Lid	2017	2021	2029

Dit rooster van aftreden is opgesteld op grond van het bepaalde in artikel 6.2 van het reglement van de Raad van Toezicht. In het rooster zijn de jaren die een betrokken persoon heeft gefungeerd als bestuurder vóór invoering van de Raad van Toezicht bij de Stichting meegerekend.

13. GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2017

Stichting Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij

13. JAARREKENING

Geconsolideerde balans per 31 december 2017 (na resultaatbestemming)

(alle bedragen x € 1.000)

ACTIVA		31-12-2017	31-12-2016
Vaste Activa			
MATERIËLE VASTE ACTIVA			
Activa t.b.v. de doelstelling	1	6.389	6.570
Activa t.b.v. de bedrijfsvoering	1	2.464	2.565
Activa als belegging (o.g. uit nalatenschappen)	2	444	282
		9.297	9.417
FINANCIËLE VASTE ACTIVA	3	2.846	3.055
Vlottende Activa			
VOORRADEN t.b.v de doelstelling	4	1.324	1.232
VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA	5	1.877	2.139
EFFECTEN	6	97.045	96.078
LIQUIDE MIDDELEN	7	1.440	1.085
		101.686	100.534
TOTAAL		113.829	113.006

(alle bedragen x € 1.000)

PASSIVA		31-12-2017	31-12-2016
RESERVES EN FONDSEN			
Reserves			
Continuïteitsreserve	8	12.389	11.466
Bestemmingsreserves:			
* Reserve als bron van inkomsten	9	41.051	43.626
* Reserve kapitalen belast met vruchtgebruik	10	1.180	1.194
* Reserve financiering activa doelstelling	11	6.389	6.570
* Reserve financiering activa bedrijfsvoering	12	2.464	2.565
		<hr/>	<hr/>
		63.473	65.421
Fondsen			
Bestemmingsfondsen:			
* Fondsen op naam	13	43.057	41.377
* Investeringsfonds reddingboten	14	4.317	3.878
		<hr/>	<hr/>
		47.374	45.255
		110.847	110.676
VOORZIENINGEN	15	1.138	854
KORTLOPENDE SCHULDEN	16	1.844	1.476
		<hr/>	<hr/>
TOTAAL		113.829	113.006

Geconsolideerde staat van baten en lasten over het jaar 2017

(alle bedragen x € 1.000)

		Begroting 2018	Werkelijk 2017	Begroot 2017	Werkelijk 2016
BATEN					
Baten van particulieren	17	8.964	8.757	8.242	15.608
Baten van bedrijven	17	1.331	1.335	1.318	1.621
Baten van loterijorganisaties	17	4	4	4	4
Baten van overheden	17	111	231	100	79
Baten van andere organisaties zonder winststreven	17	380	838	545	517
Som van de geworven baten		10.790	11.165	10.209	17.829
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	18	800	778	885	977
Overige baten	19	150	207	150	268
SOM VAN DE BATEN		11.740	12.150	11.244	19.074
LASTEN					
BESTEED AAN DOELSTELLINGEN					
Nieuwbouw reddingboten	20	977	39	3.900	442
Search & Rescue	21	13.068	12.214	12.807	11.511
Strandveiligheid	22	737	779	846	909
Radio Medische Dienst	23	292	285	236	186
Preventie	24	470	352	579	309
		15.544	13.669	18.368	13.357
WERVINGSKOSTEN	25	2.410	2.197	2.255	1.905
BEHEER EN ADMINISTRATIE	26	833	1.025	1.003	938
SOM VAN DE LASTEN		18.787	16.891	21.626	16.200
Saldo voor financiële baten en lasten		-7.047	-4.741	-10.382	2.874
Saldo financiële baten en lasten	27	3.310	4.940	3.210	5.281
Vennootschapsbelasting		0	28	0	64
SALDO VAN BATEN EN LASTEN		-3.737	171	-7.172	8.091
BESTEMMING SALDO					
Toevoeging/onttrekking aan:					
Reserve als bron van inkomsten			-1.934		6.036
Reserve kapitalen belast met vruchtgebruik			-14		0
Investeringsfonds reddingboten			439		-20
Fondsen op naam			1.680		2.075
			171		8.091

Lastenverdeling

(alle bedragen x € 1.000)

	DOELSTELLINGEN					WERVING BATEN	BEHEER EN ADMINISTRATIE	TOTAAL 2017	BEGROTING 2017	TOTAAL 2016
	REDDING & HULPVERLENING									
	Nieuwbouw	SAR	Strandveiligheid	RMD	Preventie					
Aankopen en verwervingen	39	6.665	225	80	143	1.480	0	8.632	13.648	8.700
Personeelskosten										
* beroepskrachten	0	3.677	194	170	72	503	783	5.399 *	5.062	4.678
* lifeguards (tijdelijk)	0	0	203	0	0	0		203 *	251	265
Communicatiekosten	0	224	41	20	122	0	0	407	630	436
Huisvestingskosten	0	92	8	2	2	12	19	135 *	152	175
Kantoor en algemene kosten	0	531	44	13	13	67	110	778 *	773	790
Afschrijvingen	0	1.025	64	0	0	135	113	1.337	1.300	1.300
TOTAAL	39	12.214	779	285	352	2.197	1.025	16.891	21.816	16.344
Gemiddeld aantal fte's beroepskrachten 2017	0,0	41,1	3,4	1,0	1,0	5,2	8,5	60,2 **		
Gemiddeld aantal fte's lifeguards 2017			8,0					8,0		
Gemiddeld aantal fte's beroepskrachten 2016	0,0	39,4	3,8	1,0	2,1	5,0	8,9			60,3
Gemiddeld aantal fte's lifeguards 2016			10,0							10,0
Wervingspercentage I:										
Wervingskosten / som van de geworden baten								19,68%		10,68%
Wervingspercentage II:										
Wervingskosten / som van de totale baten								18,08%		9,99%

* De met een * gemarkeerde posten worden tevens nader toegelicht vanaf pagina 67.

** inclusief nulurencontracten

Kasstroomoverzicht

(alle bedragen x € 1.000)

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de geldmiddelen die gedurende het boekjaar beschikbaar zijn gekomen en in het benutten van die geldmiddelen in hetzelfde boekjaar. Feitelijk wordt de exploitatierekening ontdaan van de invloeden die de waarderingsgrondslagen met zich meebrengen. Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen in buitenlandse valuta zijn herleid naar euro's met gebruikmaking van de gewogen gemiddelde omrekeningskoersen voor de betreffende periodes.

	2017	2016
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>		
Saldo van baten en lasten	171	8.091
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	1.337	1.300
Resultaat deelnemingen	107	186
Mutaties voorzieningen	284	-111
Mutaties werkkapitaal:		
- toename voorraden	-92	-61
- toe- / afname vorderingen	262	-731
- toe- / afname kortlopende schulden	368	-1.042
	538	-1.834
Ontvangen dividend deelnemingen	0	0
Kasstroom uit operationele activiteiten	2.437	7.632
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		
Investerings in materiële vaste activa	-1.248	-974
Desinvesteringen in materiële vaste activa	31	87
Investerings in financiële vaste activa	-34	-302
Desinvesteringen in financiële vaste activa	136	504
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-1.115	-685
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		
	0	0
NETTO KASSTROOM	1.322	6.947
Saldo beleggingen en liquide middelen per 1-1	97.163	90.216
Saldo beleggingen en liquide middelen per 31-12	98.485	97.163
	1.322	6.947

In de kasstromen uit operationele activiteiten zijn de interestbaten niet afzonderlijk tot uitdrukking gebracht omdat dit geen additioneel inzicht geeft aangezien er geen sprake is van externe financiering.

Toelichting behorende tot de jaarrekening

(alle bedragen x € 1.000)

MISSIE EN DOELSTELLING

MISSIE: Mensen redden. Snel, professioneel en kosteloos.

DOELSTELLING: "De stichting heeft ten doel het kosteloos (doen) verlenen van hulp en bijstand aan hen die voor de Nederlandse kust - daaronder mede begrepen het IJsselmeer, het Markermeer, de Randmeren, de Waddenzee, het Lauwersmeer, de Zeeuwse en Zuid-Hollandse stromen, en al zulke overige gebieden als onder voorafgaande goedkeuring van de raad van toezicht door de directie te bepalen - in gevaar verkeren of in gevaar dreigen te geraken, het in stand houden van een radio medische dienst, het verzorgen van strandveiligheid in de ruimste zin van het woord, het inhoud geven aan en verstrekken van preventieve maatregelen ter voorkoming van incidenten op en aan het water, zomede al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Onder voorafgaande goedkeuring van de raad van toezicht kan de directie bepalen de werkzaamheden die verband houden met de hiervoor bedoelde (ondersteuning van) hulp en bijstand tijdelijk uit te strekken tot gebieden buiten Nederland".

RICHTLIJNEN VERSLAGGEVING

Het verslag is ingericht volgens "Richtlijn Fondsenwervende Instellingen (RJ650)". Doel van deze richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor die fondsen bijeengebracht zijn. Deze inrichting is tevens één van de voorwaarden voor het verkrijgen van de Erkenning door het CBF. Dit is een erkenning dat door het Centraal Bureau Fondsenwerving wordt verleend aan fondsenwervende instellingen die voldoen aan de gestelde eisen, vastgelegd in het Reglement Erkenning van het CBF. In 1998 heeft de Stichting Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij het oorspronkelijke keurmerk verworven; in 2016 is de Overeenkomst tot Erkenning door het CBF gesloten, waarmee de KNRM voldoet aan de gestelde eisen voor de erkenning als goededoelenorganisatie.

FUNCTIONELE VALUTA EN PRESENTATIEVALUTA

De jaarrekening wordt gepresenteerd in de Euro, de functionele valuta van de stichting.

VERSLAGGEVINGSPERIODE

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar, geëindigd op 31 december 2017.

CONTINUITEIT

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

CONSOLIDATIE

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de stichting en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgevoerd dan wel waarover de centrale leiding bestaat.

In de consolidatie zijn voor 100% opgenomen:

Stichting Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (inclusief haar Fondsen op Naam en de Stichting Zuid-Hollandsche Maatschappij tot Redding van Schipbreukelingen), de Exploitatiestichting ten behoeve van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij, beide gevestigd te IJmuiden, alsmede de vennootschap KNRM B.V., gevestigd te Velsen.

De doelstelling van deze rechtspersonen is conform bovengenoemde doelstelling. De directie en het toezichthoudend orgaan zijn voor alle rechtspersonen gelijk.

De stichting KNRM is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam onder nummer 41199789 en is gevestigd aan de Haringkade 2, 1976 CP te IJmuiden.

Alle relaties tussen de in de consolidatie opgenomen entiteiten worden geëlimineerd. Dit betreft de onderlinge vorderingen, schulden en onderlinge transacties. De waarderingsgrondslagen van alle geconsolideerde entiteiten zijn gelijk aan de geldende waarderingsgrondslagen van stichting KNRM.

Overige verbonden partijen

KNRM B.V. bezit 50% van de aandelen in FIHKD B.V., gevestigd te Naarden. Deze holdingmaatschappij heeft een 40% belang in Fender Innovations Holding B.V., een onderneming die fenders voor boten produceert. FIHKD B.V. is voor wat betreft haar inkomsten volledig afhankelijk van derden. Het bestuur van FIHKD is geheel zelfstandig en KNRM heeft geen overwegende zeggenschap in FIHKD. Daarom is geen consolidatie nodig.

KNRM B.V. bezit tevens 50% van de aandelen in STC-KNRM B.V., gevestigd te Rotterdam, een onderneming die trainingen voor de offshore-industrie en de scheepvaart verzorgt. STC-KNRM B.V. is voor wat betreft haar inkomsten volledig afhankelijk van derden. Het bestuur van STC-KNRM is geheel zelfstandig en KNRM heeft geen overwegende zeggenschap in FIHKD. Daarom is geen consolidatie nodig.

STELSELWIJZIGING

Als gevolg van de vernieuwde Richtlijn RJ650 voor Fondsenwervende organisaties dienen met ingang van het boekjaar 2017 de kapitalen belast met vruchtgebruik worden verantwoord. Onder de oude richtlijn werden kapitalen belast met vruchtgebruik op nihil gewaardeerd. De cijfers zijn aangepast per 1 januari 2017 in het eigen vermogen. De stelselwijziging heeft effect op het resultaat en de omvang van het eigen vermogen. Het effect van deze aanpassing is als volgt:

	2016 was	Stelsel- wijziging	2016 nieuw
Balans - debet:			
Financiële vaste activa	1.861	1.194	3.055
Balans - credit			
Bestemmingsreserves	52.761	1.194	53.955

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn verwijzingen naar de toelichting opgenomen.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardevermindering wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

GEbruik VAN SCHATTINGEN

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

FINANCIELE INSTRUMENTEN

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten direct verwerkt in de staat van baten en lasten.

De organisatie maakt gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de organisatie blootstellen aan markt-, valuta-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de organisatie een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de organisatie te beperken. De organisatie zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De activa benodigd voor de doelstelling en de activa benodigd voor de bedrijfsvoering worden gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van op de economische levensduur gebaseerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen (deze laatste wordt jaarlijks beoordeeld). De kostprijs bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over grond en de activa als belegging wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de overige baten.

De afschrijvingspercentages bedragen:

20% op rijdend materieel, havenfaciliteiten en auto's.
10% op boothuizen en bergplaatsen, werkplaats- en kantoorinventaris.
0% op grond
6,67 % op de offshore trainingsfaciliteit
2,5% op kantoorgebouw en schipperswoning
en 20% op de servers.

Reddingboten worden niet geactiveerd met gebruikmaking van de uitzonderingsregel die RJ650.305 biedt, daar uit het gebruik van reddingboten geen toekomstige kasstromen zijn te verwachten. Het vermelden van de oorspronkelijke kostprijs geeft geen nader inzicht. De offshore trainingsfaciliteit wordt geclassificeerd als operational lease. De leaseprijs bedraagt ruim € 211.000 per jaar. Gedurende de leaseperiode van 10 jaren, ingaande 1 augustus 2013, is de huur onopzegbaar. Bij een voorgenomen verkoop van de faciliteit heeft de huurder een optie tot aankoop.

De activa als belegging (onroerend goed in verhuurde staat verkregen uit nalatenschappen) worden gewaardeerd tegen de actuele waarde gebaseerd op de getaxeerde (WOZ)waarde in verhuurde staat. De WOZ-waarde is echter niet indicatief voor de marktwaarde in verhuurde staat. Waardeveranderingen van activa als belegging worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

De onder de financiële vaste activa opgenomen deelnemingen worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (netto vermogenswaarde). De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voorzover de KNRM in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen. De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaaardering worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij eerste waardering. Als resultaat wordt verantwoord het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat. Indien sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen de realiseerbare waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de staat van baten en lasten.

De onder financiële vaste activa opgenomen lease reddingboten worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen het bedrag gelijk aan de netto-investering in de lease. Na de eerste verwerking worden de verstrekte leningen en overige vorderingen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve- rentemethode. Baten en lasten worden in de staat van baten en lasten verwerkt via het amortisatieproces.

De uit nalatenschappen verworven kapitalen waarop derden een vruchtgebruik hebben, worden tegen de reële waarde in de jaarrekening verwerkt, rekening houdend met de waardering van het vruchtgebruik. De waarderingsmethodiek met betrekking tot het vruchtgebruik is gestoeld op de methodiek die de belastingdienst hanteert voor de berekening van erf- en schenkbelasting. De activa uit hoofde van deze waardering zijn opgenomen op de balans. De baten worden via de staat van baten en lasten verwerkt, waarbij een bestemmingsfonds wordt gevormd tot het moment van vrijval.

VOORRADEN t.b.v. de doelstelling

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs, op basis van de 'first-in, first-out' (FIFO)-methode. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en de overige kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

EFFECTEN

De effecten worden gewaardeerd tegen reële waarde, zijnde de beurswaarden per 31 december.

BESTEMMINGSRESERVES

Het bestuur heeft een deel van de bestemmingsreserves afgezonderd voor specifieke doelen. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserves is door het bestuur bepaald.

BESTEMMINGSFONDSEN

Bestemmingsfondsen betreffen middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming.

VOORZIENINGEN

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Aan oud-werknemers kunnen aanvullende bijdragen worden toegezegd ter indexatie van reeds ingegane elders verzekerde pensioenen, gebaseerd op een eindloonregeling. De hiermee samenhangende verplichting is gezien het inherent onzekere karakter op de omvang en duur van de toekomstige betalingen als voorziening opgenomen. De voorziening is gebaseerd op de contante waarde van de gedane toezeggingen, de gekozen levensduurverwachtingen en de geldende markttrentre. De jaarlast is gebaseerd op de per begin boekjaar aanwezige voorziening, de gedane uitkeringen en de per jaareinde opnieuw berekende benodigde voorziening. Deze toezegging is niet verzekerd, er wordt geen premie voor betaald.

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid, wordt een bedrag opgenomen in een voorziening voor langdurig zieken.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

BATEN UIT EIGEN FONDSSENWERVING

De baten uit eigen fondsenwerving worden verantwoord voor het door de instelling ontvangen bedrag zonder dat de door de eigen organisatie gemaakte kosten in mindering zijn gebracht.

NALATENSCHAPPEN

In overeenstemming met de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ 640.208) worden baten uit nalatenschappen verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De omvang van een bate uit een nalatenschap kan betrouwbaar worden vastgesteld als, op grond van het stadium waarin de afhandeling van de nalatenschap zich bevindt, een betrouwbare schatting van de ontvangst kan worden gemaakt. In overeenstemming met de richtlijnen voor de jaarverslaggeving hanteert de KNRM het moment van ontvangst van de rekening en verantwoording voor het opstellen van een betrouwbare schatting. Voorschotten uit nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin zij worden ontvangen, met dien verstande dat ontvangsten (waaronder voorschotten) die in de eerste vier weken van het nieuwe verslagjaar worden ontvangen, worden aangemerkt als bate in het onderhavige verslagjaar.

VERKOOP ARTIKELEN

Opbrengsten uit de verkoop van artikelen worden onder de baten tegen de brutowinst opgenomen. De brutowinst is de netto-omzet verminderd met de kostprijs van de verkochte artikelen. Onder de netto-omzet wordt verstaan de opbrengst onder aftrek van kortingen en over de omzet geheven belastingen. Onder de kostprijs wordt verstaan de inkoopwaarde van de goederen, verhoogd met de op de inkoop en verkoop drukkende directe (aan derden betaalde) verwervingskosten. De door de fondsenwervende instelling in dit verband gemaakte eigen kosten worden als kosten van fondsenwerving verantwoord.

BIJDRAGEN VAN OVERHEDEN

Bijdragen van overheden worden als bate verantwoord in het staat van baten en lasten in het jaar waarin de te vergoeden kosten worden gemaakt. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

PERSONEELSBELONINGEN/PENSIOENEN

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Hiervan was ultimo 2017 en 2016 geen sprake.

KOSTENTOEREKENING

De KNRM volgt de aanbeveling van Goede Doelen Nederland voor toerekening van kosten voor beheer & administratie, met uitzondering van de kostensoort Directie (toegerekend als onderstaand). De directie is namelijk grotendeels belast met de uitvoering van de reddingtaak. Elk personeelslid behoort tot één van de volgende kostendragers: SAR, strandveiligheid, Radio Medische Dienst, preventie, eigen fondsenwerving en beheer & administratie. De personeelskosten worden zo rechtstreeks toegerekend aan deze bestedingscategorieën. De communicatiekosten, huisvestingskosten, alsmede de kantoor en algemene kosten, worden toegerekend op basis van het aantal fte's (full time equivalenten) van de beroepskrachten in één van deze categorieën (kostendrager) ten opzichte van het totale aantal fte's van de beroepskrachten.

De kostensoorten worden als volgt nader verdeeld over de bestedingscategorieën:

<i>Afdeling/kostensoort</i>	<i>Kostentoerekening</i>
Raad van Toezicht	100% aan beheer en administratie
Directie	70% aan SAR, 20% aan eigen fondsenwerving en 10% aan beheer en administratie
Algemeen secretariaat	100% aan beheer en administratie
ICT	100% aan beheer en administratie
Financiële administratie	100% aan beheer en administratie
Technische dienst	100% aan SAR
Operationele dienst	100% aan SAR
Schippers	100% aan SAR
Strandbewaking	100% aan strandveiligheid
Radio Medische Dienst	100% aan RMD
Preventie	100% aan Preventie
Fondsenwerving	100% aan eigen fondsenwerving
Communicatie	55% aan SAR, 10% aan strandveiligheid, 5% aan Radio Medische Dienst en 30% aan preventie
Huisvesting en facilitair	Naar rato, op basis van beroepskrachten-fte's aan de bestedingscategorieën
Kantoor en algemene kosten	Naar rato, op basis van beroepskrachten-fte's aan de bestedingscategorieën

Bij de verdeling is uitgegaan van de volgende verdeling van fte's:

Gemiddeld fte.	2017	2016
- search and rescue (SAR)	41,1	39,4
- strandveiligheid	3,4	3,8
- Radio Medische Dienst	1,0	1,0
- preventie	1,0	2,1
- eigen fondsenwerving	5,2	5,0
- beheer & administratie	8,5	8,9
TOTAAL	60,2	60,3

Er zijn - evenals in 2016 - geen werknemers buiten Nederland

TOELICHTING GECONSOLIDEERDE BALANS

(alle bedragen x € 1.000)

MATERIËLE VASTE ACTIVA

1. ACTIVA BENODIGD VOOR DE DOELSTELLING EN VOOR DE BEDRIJFSVOERING

De boekwaarde van reddingboten, alle eigendom van de KNRM, bedraagt onveranderd € 1.000, aangezien de investeringen in het jaar van aanschaf direct als kosten worden geboekt. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de uitzonderingsregel die RJ650.305 biedt. Uit de reddingboten zijn geen toekomstige kasstromen te verwachten.

De gezamenlijke activa t.b.v. de doelstelling zijn per 31 december 2017 verzekerd voor € 68,1 miljoen.

	Aanschafwaarde 01-01-17	Activering 2017	Investering 2017	Desinvestering 2017	Aanschafwaarde 31-12-2017	Cum afschrijving 1-1-2017	Afschrijving 2017	Desinv. afschrijving 2017	Cum. afschrijving 31-12-2017	Boekwaarde 1-1-2017	Boekwaarde 31-12-2017
Reddingboten	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1
Grond stations	45	0	0	0	45	0	0	0	0	45	45
Boothuizen&bergplaatsen	11.993	514	0	0	12.507	9.126	629	0	9.755	2.867	2.752
Schipperswoning	271	0	0	0	271	13	6	0	19	258	252
Havenfaciliteiten	1.437	187	0	0	1.624	1.373	60	0	1.433	64	191
Rijdend materieel	5.044	462	0	0	5.506	4.417	274	0	4.691	627	815
Rijdend materieel lifeguards	181	0	0	31	150	130	19	17	132	51	18
Inventaris lifeguards	100	0	0	0	100	78	9	0	87	22	13
Auto's lifeguards	198	51	0	86	163	101	35	84	52	97	111
Offshore trainingsfaciliteit	1.881	0	0	0	1.881	426	126	0	552	1.455	1.329
Werkplaats	71	0	0	0	71	9	2	0	11	62	60
Activa in aanbouw	1.021	-1.214	995	0	802	0	0	0	0	1.021	802
Subtotaal activa t.b.v. doelstelling	22.243	0	995	117	23.121	15.673	1.160	101	16.732	6.570	6.389
Hoofdkantoor	3.503	0	0	0	3.503	1.637	88	0	1.725	1.866	1.778
Grond	542	0	0	0	542	0	0	0	0	542	542
Kantoorinventaris	250	0	0	0	250	250	0	0	250	0	0
Servers	123	0	0	0	123	98	25	0	123	25	0
Werkplaatsinventaris	148	0	0	0	148	148	0	0	148	0	0
Auto's	642	0	76	60	658	510	64	60	514	132	144
Subtotaal activa t.b.v. bedrijfsvoering	5.208	0	76	60	5.224	2.643	177	60	2.760	2.565	2.464
TOTALEN	27.451	0	1.071	177	28.345	18.316	1.337	161	19.492	9.135	8.853

2. ACTIVA ALS BELEGGING (o.g. uit nalatenschappen)

	2017	2016
Stand per 1 januari	282	369
Uit nalatenschappen verkregen	177	0
Verkoop	0	-37
Afwaardering	-15	-50
Stand per 31 december	444	282

Het onroerend goed uit nalatenschappen verkregen wordt verhuurd danwel gebruikt door vruchtgebruikers totdat deze het onroerend goed metterwoon verlaten.

(alle bedragen x € 1.000)

3. FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	31-12-2017	31-12-2016
Deelnemingen	810	917
Kapitalen belast met vruchtgebruik	1.180	1.194
Lease reddingboten	216	240
Leningen u/g	640	704
	2.846	3.055

Deelnemingen

De deelnemingen betreffen een 50%-belang in STC-KNRM B.V., gevestigd te Rotterdam, alsmede een 50%-belang in FIHKD B.V., gevestigd te Naarden.

	2017	2016
Stand per 1 januari	917	1.103
Resultaat deelnemingen	-107	-186
Stand per 31 december	810	917

De deelnemingen kunnen als volgt nader worden toegelicht:

	2017		
	FIHKD	STC-KNRM	Totaal
Stand per 1 januari	22	895	917
Resultaat deelneming	-22	-85	-107
Stand per 31 december	0	810	810

Kapitalen belast met vruchtgebruik

Als gevolg van de vernieuwde Richtlijn RJ650 voor Fondsenwervende organisaties dienen met ingang van het boekjaar 2017 kapitalen belast met vruchtgebruik te worden verantwoord. Onder de oude richtlijn werden kapitalen belast met vruchtgebruik op nihil gewaardeerd. De cijfers zijn aangepast per 1 januari 2017 in het eigen vermogen. De stelselwijziging heeft effect op het resultaat en de omvang van het eigen vermogen. Het effect van deze aanpassing is als volgt:

	2016 was	Stelsel- wijziging	2016 nieuw
Balans - debet:			
Financiële vaste activa	1.861	1.194	3.055
Balans - credit			
Bestemmingsreserves	52.761	1.194	53.955

Lease reddingboten

Een reddingboot van het type Nikolaas wordt verleend aan de Gemeente Hoorn gedurende 12 jaren, ingegaan op 1 oktober 2013. De bruto-investering in 2013 bedroeg € 236.181. De vergoeding over 2017 bedraagt € 33.980 (wordt jaarlijks geïndexeerd). Na beëindiging van de leaseperiode heeft de lessee de mogelijkheid de reddingboot voor € 30.000 over te nemen. Bij tussentijdse wijziging of opzegging van de leaseovereenkomst, blijft voor lessee de verplichting bestaan om dat deel van de nog verschuldigde termijnen te betalen. Dit financieel actief wordt aangehouden in het kader van de doelstelling.

Eind 2016 is een Palfinger-boot aangekocht, die met ingang van 2017 wordt verleend aan STC-KNRM B.V.. De bruto-investering in 2016 bedroeg € 35.759. De vergoeding over 2017 bedraagt € 13.056. Na beëindiging van de leaseperiode heeft de lessee de mogelijkheid de reddingboot voor € 3.500 over te nemen. Dit financieel actief wordt aangehouden in het kader van de doelstelling.

	2017	2016
Stand per 1 januari	240	214
Aankoop Palfingerboot	0	37
Aflossing	-24	-11
Stand per 31 december	216	240

Leningen u/g

In 2017 is een lening verstrekt aan de deelneming FIHKD B.V. De aflossingsperiode zou aanvangen in 2017 - doch is uitgesteld - en loopt tot 2020. De aflossing zal per kwartaal plaatsvinden, in gelijke delen. De lening kent een samengestelde rente van 8% per jaar, die vanaf 2017 zal worden voldaan. Er zijn geen zekerheden gesteld.

In 2016 is een lening verstrekt aan Zeehaven IJmuiden N.V. in verband met de aanpassing van de kade. De aflossingsperiode vangt aan in 2017 en loopt tot 2036. De aflossing zal per jaar plaatsvinden, in gelijke bedragen, waarin een rentevergoeding van 2% per jaar is begrepen. Er zijn geen zekerheden gesteld.

	2017	2016
Stand per 1 januari	704	932
Lening Zeehaven IJmuiden N.V.	-10	200
Rente lening FIHKD B.V.	82	76
	776	1.208
Bijzondere waardevermindering	-136	-504
Stand per 31 december	640	704

4. VOORRADEN t.b.v. de doelstelling

	31-12-2017	31-12-2016
Ultimo 2017 zijn er geen incurante voorraden.	1.324	1.232

In 2017 is geen sprake van afboeking wegens niet-bruikbaarheid (2016: nihil).

(alle bedragen x € 1.000)

5. VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

	31-12-2017	31-12-2016
Nog te ontvangen vergoeding patiëntenvervoer	9	74
Nog te ontvangen scheepsbijdragen	152	115
Nog te ontvangen bedragen inzake gala	178	126
Nog te ontvangen bijdrage overheden	0	10
Nog te ontvangen overige bijdragen	0	130
Vooruitbetaalde kosten	764	810
Voorschotten personeel	5	9
Debiteuren	64	228
Vorderingen op deelnemingen	35	28
Omzetbelasting	99	121
Vorderingen uit afgewikkelde nalatenschappen	509	402
Overige vorderingen	62	86
	1.877	2.139

Van de vorderingen heeft € 33.500 een looptijd langer dan één jaar (2016: € 39.000).

6. EFFECTEN

De beurswaarde van de portefeuille bedraagt ultimo 2017 € 97,0 miljoen.

	31-12-2017		31-12-2016	
	€	%	€	%
Aandelen	47.412	48,86	46.034	47,91
Vastrentende waarden	49.420	50,92	49.927	51,97
Saldi beleggingsrekeningen	213	0,22	117	0,12
	97.045	100,00	96.078	100,00

Het verloop van de afzonderlijke posten kan als volgt worden toegelicht:

	Aandelen	Vastrentende waarden
Saldo per 1 januari 2017	46.034	49.927
Aankopen	27.614	21.815
Verkopen	-29.900	-23.480
Mutatie opgelopen rente	0	3
Koersresultaat	3.664	1.155
Saldo per 31 december 2017	47.412	49.420

De effecten zijn ingebracht in een besloten fondsenstructuur voor gemene rekening. Deelnemers in de besloten fondsenstructuur zijn de stichting KNRM, stichting Helden der Zee-fonds Prins der Nederlanden, stichting I.M. de Raath en het fonds N.N.

De effecten staan geheel ter vrije beschikking.

Het rendement op de beleggingsportefeuille over 2017 bedraagt 5,4% (2016: 6,4%) en bestaat uit de volgende componenten:

	Dividend/ coupons/ interest	Koers- resul- taten	2017 Totaal
Aandelen	456	3.664	4.120
Vastrentende waarden	2	1.155	1.157
Overige (m.n. liquide middelen)	-10	0	-10
	448	4.819	5.267

Het rendement over de afgelopen 5 jaren kan als volgt nader worden toegelicht:

	2013	2014	2015	2016	2017
(Obligatie-)rente	36	51	71	10	-8
Dividend	389	419	261	262	456
Koersresultaat	1.403	7.272	2.176	5.761	4.819
Bruto beleggingsresultaat	1.828	7.742	2.508	6.033	5.267
Kosten beleggingen	97	157	177	144	168
Netto beleggingsresultaat	1.731	7.585	2.331	5.889	5.099
Rendement beleggingen	2,3%	10,4%	2,4%	6,4%	5,4%

(alle bedragen x € 1.000)

7. LIQUIDE MIDDELEN

	31-12-2017	31-12-2016
Kas	5	4
Kas en banken stations	177	183
Banken	1.258	898
	1.440	1.085

De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking.

RESERVES EN FONDSSEN

8. Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is opgenomen om de risico's op korte termijn af te dekken en is gerelateerd aan de kwalitatieve analyse van de risico's die jaarlijks wordt verricht. Volgens de uitgangspunten van het CBF kan hiervoor een reserve worden aangehouden van maximaal 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. Onder kosten van de werkorganisatie wordt verstaan: kosten eigen personeel, communicatiekosten, huisvestingskosten, kantoor- en algemene kosten en de afschrijvingen. Ultimo 2017 bedraagt de continuïteitsreserve 150% van de kosten van de werkorganisatie, zoals hiervoor gekenschetst. Deze omvang wordt noodzakelijk geacht door de directie.

	2017	2016
Saldo per 1 januari	11.466	11.123
Dotatie t.l.v. Reserve als bron van inkomsten	923	343
Saldo per 31 december	12.389	11.466

9. Reserve als bron van inkomsten

De opbrengsten van de Reserve als bron van inkomsten worden noodzakelijk geacht voor het realiseren van de doelstellingen - redden op zee in brede zin - op de lange termijn. Hierbij dient te worden gedacht aan het instandhouden van de gereddencapaciteit, waarbij de operationele gereedheid van reddingboten, reddingstations, overig reddingmaterieel en veiligheid van groot belang worden geacht.

	2017	2016
Saldo per 1 januari	43.626	37.607
Vrijval t.g.v. Continuïteitsreserve	-923	-343
Dotatie t.l.v. Reserve financiering activa doelstelling	181	144
Dotatie t.l.v./Vrijval t.g.v. Reserve financiering activa bedrijfsvoering	101	182
Bestemming saldo van baten en lasten	-1.934	6.036
Saldo per 31 december	41.051	43.626

10. Reserve kapitalen belast met vruchtgebruik

Dit betreft het vermogen dat is vastgelegd voor de nalatenschappen waarvoor betreffende erfstaten een vruchtgebruikconstructie ten behoeve van derden hebben ingesteld.

	2017	2016
Saldo per 1 januari	1.194	0
Waardering per 1 januari (stelselwijziging)	0	1.194
Bestemming saldo van baten en lasten	-14	0
Saldo per 31 december	1.180	1.194

11. Reserve financiering activa doelstelling

Het vermogen dat is vastgelegd in het kader van de doelstelling betreft de activa ten behoeve van de doelstelling, bestaande uit de reddingboten, de voer- en vaartuigen, pontons, kranen en tankwagens, alsmede de boothuizen en bergplaatsen.

	2017	2016
Saldo per 1 januari	6.570	6.714
Vrijval t.g.v. Reserve als bron van inkomsten	-181	-144
Saldo per 31 december	6.389	6.570

12. Reserve financiering activa bedrijfsvoering

De reserve financiering activa bedrijfsvoering betreft dat deel van het vermogen dat is vastgelegd in de activa ten behoeve van de bedrijfsvoering, bestaande uit het hoofdkantoor en de werkplaats, inclusief grond, inventaris en de auto's.

	2017	2016
Saldo per 1 januari	2.565	2.747
Vrijval t.g.v./dotatie t.l.v. Reserve als bron van inkomsten	-101	-182
Saldo per 31 december	2.464	2.565

(alle bedragen x € 1.000)

13. Fondsen op naam

Onder de fondsen op naam zijn ultimo 2017 opgenomen: Stichting Helden der Zee-fonds Prins der Nederlanden, Stichting I.M. de Raath, Fonds W.H. Vermeulen, Fonds De Zeemanspot, Fonds mej. S.P.N. Wolff, Willems-Hendrix Fonds, Niemans-Schootemeijer Fonds, Johannes W.F. en Maria Jansen-Rosier Fonds, Coenraad Bot Fonds, Fonds N.N., Fonds Elzinga, Robert Jan van Holthe Fonds, Gerrit Krul Fonds, Paul Johannes Fonds, Reddersfonds, Arty Wood Fonds, Arty & Sophia Wood Fonds, Venturnfonds, Evert en Alies Floor Fonds, Folkert Fonds, Adolf Tack Fonds, Fonds Stichting Van der Toorn, Jan Timmerman Fonds, Fonds GustoMSC, Bert & Joos Mastenbroek Fonds, Fonds Charity & Sport, Dr. Charles de Monchy Fonds, Palace Noordwijk Fonds alsmede de in 2017 opgerichte Fair Dinkum Fonds en Fonds Savante. De afzonderlijke fondsen op naam worden nader toegelicht in de bijlage.

	2017	2016
Saldo per 1 januari	41.377	39.302
Rendement	2.032	2.420
Nalatenschappen en schenkingen	681	932
Besteed aan doelstellingen	-1.033	-1.277
Resultaat Fondsen op naam	1.680	2.075
Saldo per 31 december	43.057	41.377

14. Investeringsfonds reddingboten

In het investeringsfonds reddingboten zijn de opbrengsten uit nalatenschappen en schenkingen ondergebracht die een, de Reddingmaatschappij door derden opgelegde, verplichting tot bouw van een boot of boothuis bevatten.

	2017	2016
Saldo per 1 januari	3.878	3.898
Onttrekking	-10	-30
Toevoeging	449	10
Saldo per 31 december	4.317	3.878

15. VOORZIENINGEN

	31-12-2017	31-12-2016
Pensioenvoorziening	818	854
Voorziening langdurig zieken	320	0
	1.138	854

Pensioenvoorziening

Voor toekomstige aanspraken op toegezegde indexaties van reeds ingegane pensioenen is een voorziening gevormd.

	2017	2016
Saldo per 1 januari	854	965
Uitkeringen	-104	-124
Vrijval	-23	-51
Mutatie a.g.v. oprenting en wijziging disconteringsvoet	91	64
Saldo per 31 december	818	854

In 2018 wordt verwacht € 105.000 uit te keren uit deze voorziening.

Voorziening langdurig zieken

Voor op de balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid is een voorziening gevormd.

	2017	2016
Saldo per 1 januari	0	0
Dotatie	320	0
Saldo per 31 december	320	0

16. KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2017	31-12-2016
Vooruitontvangen bijdragen en periodieke schenkingen	4	4
Vooruitgefactureerde bedragen	22	21
Vooruitontvangen bijdragen van overheden	31	0
Te betalen belastingen en sociale lasten	345	317
Te betalen vakantiedagen	179	173
Crediteuren	969	674
Te betalen nieuwbouw boten	4	171
Te betalen groot onderhoud en modificaties boten	143	0
Overige te betalen posten	147	116
	1.844	1.476

Geen van de kortlopende schulden heeft een looptijd langer dan één jaar (idem 2016).

(alle bedragen x € 1.000)

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Nog niet afgewerkte nalatenschappen

Ultimo 2017 zijn er ruim 35 opengevallen, nog niet afgewikkelde nalatenschappen. Een voorzichtige schatting (70%) toont dat uit deze nalatenschappen € 2,9 miljoen ontvangen zal gaan worden, grotendeels in 2018, doch mogelijk ook in de daaropvolgende jaren.

Samenwerkingsovereenkomsten

Met de gemeenten Ameland, Schiermonnikoog en Terschelling zijn overeenkomsten gesloten voor de uitvoering van strandbewaking. De overeenkomsten van Ameland en Schiermonnikoog lopen van 1 juli 2017 tot en met 30 september 2021, de overeenkomst van Terschelling loopt van 1 juni 2014 tot en met 30 september 2018. De vergoeding wordt jaarlijks geïndexeerd. De vergoedingen van deze drie gemeenten bedroeg in 2017 ruim € 290.000.

Uit de samenwerkingsovereenkomst van 9 oktober 2009 met Damen Shipyards Gorinchem en De Vries Lentsch blijkt dat de partijen individueel het recht hebben het ontwerp van de Nh1816 aan derden te verkopen. De ontwerprechten (gedefinieerd op € 50.000 per boot) worden als volgt verdeeld tussen de partijen: KNRM € 20.000, Damen € 20.000 en De Vries Lentsch € 10.000. In een separate overeenkomst is het deel van De Vries Lentsch overgedragen aan de KNRM.

Verhuurovereenkomst

De offshore trainingsfaciliteit wordt verhuurd aan STC-KNRM B.V. voor ruim € 237.000 per jaar. Gedurende de huurperiode van 10 jaar (ingegaan op 1 augustus 2013) is de huur onopzegbaar. Bij een voorgenomen verkoop van de faciliteit heeft de huurder een optie tot aankoop.

Aangegane verplichtingen

Ultimo 2017 is sprake van met derden aangegane verplichtingen, te weten voor de bouw van een lift voor Ouddorp voor € 16.400, de aankoop van 11 waterscooters voor € 128.300 en de bouw van een bootwagen voor Wijk aan Zee voor € 112.200.

(alle bedragen x € 1.000)

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN EIGEN FONDSENWERVING

17. Geworven baten

Specificatie van de geworven baten	Baten van particulieren	Baten van bedrijven	Baten van loterij-organisaties	Baten van overheden	Baten van andere organisaties zonder winststreven	TOTAAL 2017	Begroting 2017	TOTAAL 2016
Donaties	3.673	127	0	0	8	3.808	3.390	3.512
Giften	579	955	4	0	805	2.343	2.014	2.449
Nalatenschappen	4.062					4.062	4.000	11.108
Periodieke schenkingen	419				25	444	400	407
Scheepsbijdragen		253				253	275	250
Bijdragen van overheden				231		231	100	79
Bunkerbootjes	24					24	30	24
Som van de geworven baten	8.757	1.335	4	231	838	11.165	10.209	17.829
Begroting 2017	8.242	1.318	4	100	545		10.209	
Werkelijk 2016	15.608	1.621	4	79	517			17.829

Met betrekking tot de bijdrage van RWS voor het gebruik C2000/P2000 is in 2017 sprake geweest van een naverrekening voor de jaren 2013 tot en met 2016. Dit heeft geresulteerd in een hogere ontvangen bijdrage dan begroot (en tevens een evenredig hogere kostenpost).

18. Baten als tegenprestatie voor de levering van goederen en/of diensten

	begroot 2018	werkelijk 2017	begroot 2017	werkelijk 2016
A. Verkoopopbrengst artikelen	75	68	75	98
B. Strandveiligheid	330	339	300	314
C. Verhuur activa	320	315	310	308
D. Patiëntenvervoer	75	56	200	257
	800	778	885	977

18 A. Verkoopopbrengst artikelen

Netto-omzet		151		180
Kostprijs van de omzet		83		82
Brutowinst	75	68	75	98

18 C. Verhuur activa

Verhuur offshore trainingsfaciliteit	230	237	235	235
Lease en verhuur reddingboten	48	34	34	28
Verhuur huis Terschelling	8	8	8	9
Verhuur boothuizen	34	36	33	36
	320	315	310	308

18 D. Patiëntenvervoer

Met ingang van 2017 wordt voor het vervoer van patiënten van de Waddeneilanden naar het vasteland steeds frequenter gebruik gemaakt van helicopters in plaats van reddingboten. Dit heeft geresulteerd in een fors lagere inkomsten uit patiëntenvervoer dan begroot.

19. Overige baten

Trainingen aan derden		166		35
Licentie-opbrengsten		0		180
Overige baten (incl. verkoop oud reddingmaterieel)		41		53
	150	207	150	268

(alle bedragen x € 1.000)

LASTEN BESTEED AAN DOELSTELLINGEN

20. Nieuwbouw reddingboten

In 2017 is de reddingboot "Valerie Struis" (van het type Nikolaas) gedoopt en in dienst gesteld te Stellendam. Ultimo 2017 zijn geen nieuwe reddingboten in aanbouw.

De in 2017 geplande aanbesteding van een nieuwe reddingboot van het type Nh1816 (begrote kosten € 3.000.000) is tot nader order uitgesteld, zo ook de aanbesteding van de eerste reddingboot uit de Van Wijk-klasse ten bedrage van € 900.000.

	begroot 2018	werkelijk 2017	begroot 2017	werkelijk 2016
Nieuwbouw reddingboten	977	39	3.900	442

21. Search & Rescue

A1. REDDINGBOTEN	1.969	1.623	2.051	1.716
A2. GROOT ONDERHOUD REDDINGBOTEN	975	1.034	720	529
A3. RIJDEND MATERIEEL	463	444	779	358
A4. BOOTHUIZEN EN BERGPLAATSEN	646	771	1.103	896
A5. REDDINGSTATIONS	1.627	1.474	1.297	1.597
A6. VERWERVINGSKOSTEN WERKPLAATS	54	36	49	44
A7. KOSTEN VRIJWILLIGERS	1.537	1.283	1.459	1.352
B. PERSONEELSKOSTEN	3.566	3.677	3.406	3.174
C. COMMUNICATIEKOSTEN	303	224	346	239
D. HUISVESTINGSKOSTEN	94	92	99	114
E. KANTOOR- EN ALGEMENE KOSTEN	528	531	506	516
F. AFSCHRIJVINGSKOSTEN	1.306	1.025	992	976
	13.068	12.214	12.807	11.511

21 A1. VERWERVINGSKOSTEN REDDINGBOTEN

R&D reddingboten	175	54	130	48
Modificaties reddingboten	308	222	243	165
Reparatie en onderhoud	932	897	1.119	1.077
Aanschaffingen	104	45	59	53
Brandstof en smeermiddelen	450	405	500	373
	1.969	1.623	2.051	1.716

(alle bedragen x € 1.000)

21 A2. GROOT ONDERHOUD REDDINGBOTEN

Het groot onderhoud aan de diverse reddingboten is per saldo ruim € 300.000 boven de begroting uitgekomen. Een deel van het voor de komende jaren gepland groot onderhoud van een aantal reddingboten is vervroegd en daarmee naar 2017 geschoven.

21 A3. VERWERVINGSKOSTEN RIJDEND MATERIEEL

	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk
	2018	2017	2017	2016
Reparatie, onderhoud en modificaties	381	368	712	289
Aanschaffingen	20	10	8	10
Brandstof en smeermiddelen	30	35	30	30
Belasting en heffingen	4	4	4	5
Assurantiekosten	28	27	25	24
	463	444	779	358

Het voor 2017 begrote bedrag voor reparatie en onderhoud is te ruim gebleken, zowel ten opzichte van de werkelijke kosten in 2017 als in 2016. Het begrote bedrag voor 2018 is verlaagd.

21 A4. VERWERVINGSKOSTEN BOOTHUIZEN EN BERGPLAATSEN

Reparatie en onderhoud	179	386	625	234
Aanschaffingen	100	88	147	331
Energiekosten	200	171	220	213
Belastingen en heffingen	58	55	50	53
Vervoer en stalling derden	26	26	26	26
Assurantiekosten	19	18	18	17
Overige kosten	64	27	17	22
	646	771	1.103	896

Het voor 2017 begrote bedrag voor reparatie en onderhoud is te ruim gebleken, zowel ten opzichte van de werkelijke kosten in 2017 als in 2016. Het begrote bedrag voor 2018 is verlaagd.

21 A5. VERWERVINGSKOSTEN REDDINGSTATIONS

Vergaderingen en bijeenkomsten	120	119	115	123
Assurantiekosten	165	149	170	153
Persoonlijke veiligheidsmiddelen	423	472	245	496
Reddingstation Chios - Griekenland	0	0	0	212
C2000 kosten	170	220	100	64
Aanschaffingen	8	1	5	6
Reis- en verblijfkosten	195	200	205	193
Telefoonkosten	58	143	142	108
PR-kosten	23	5	23	8
Overige kosten	465	165	292	234
	1.627	1.474	1.297	1.597

21 A6. VERWERVINGSKOSTEN WERKPLAATS

Onderhoud/aanschaffing werkplaats	17	4	16	23
Aanschaffing werkvoorraden	23	20	26	12
Reparatie/onderhoud inventaris	14	12	7	9
	54	36	49	44

21 A7. KOSTEN VRIJWILLIGERS

Opleidingskosten vrijwilligers	598	583	570	655
Vrijwilligersvergoedingen	499	463	484	483
Overige kosten vrijwilligers	440	237	405	214
	1.537	1.283	1.459	1.352

In het voor 2017 begrote bedrag voor overige kosten vrijwilligers zijn kosten opgenomen voor het ontwikkelen van een digitale leeromgeving. Dit project is grotendeels doorgeschoven naar 2018.

(alle bedragen x € 1.000)

21 B. PERSONEELSKOSTEN

In de personeelskosten is een bedrag van € 168.000 opgenomen voor de voorziening langdurig zieken. Deze kosten waren niet begroot.

	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk
21 F. AFSCHRIJVINGSKOSTEN	2018	2017	2017	2016
Rijdend materieel	428	274	225	273
Boothuizen	745	629	650	609
Havenfaciliteiten	61	60	58	26
Werkplaats	7	2	2	1
Auto's	65	60	57	67
	1.306	1.025	992	976

22 Strandveiligheid

A. VERWERVINGSKOSTEN	205	225	244	247
B. PERSONEELSKOSTEN	384	397	432	480
C. COMMUNICATIEKOSTEN	55	41	63	44
D. HUISVESTINGSKOSTEN	6	8	7	11
E. KANTOOR- EN ALGEMENE KOSTEN	35	44	36	50
F. AFSCHRIJVINGSKOSTEN	52	64	64	77
	737	779	846	909

22 A. VERWERVINGSKOSTEN

Reparatie, onderhoud, brandstof	28	29	57	59
Aanschaffingen	36	53	0	33
Persoonlijke uitrusting	3	5	16	3
Opleidingen	53	31	70	29
Wervingskosten	7	5	9	7
Reis- en verblijfkosten	23	55	45	59
Overige kosten	55	47	47	57
	205	225	244	247

22 F. AFSCHRIJVINGSKOSTEN

Rijdend materieel	21	19	26	32
Inventaris	4	10	10	17
Auto's en ATV's	27	35	28	28
	52	64	64	77

(alle bedragen x € 1.000)

	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk
	2018	2017	2017	2016
23. Radio Medische Dienst				
A. VERWERVINGSKOSTEN	167	80	108	60
B. PERSONEELSKOSTEN	83	170	82	88
C. COMMUNICATIEKOSTEN	28	20	32	22
D. HUISVESTINGSKOSTEN	2	2	2	3
E. KANTOOR- EN ALGEMENE KOSTEN	12	13	12	13
	292	285	236	186

23 B. PERSONEELSKOSTEN

In de personeelskosten is een bedrag van € 80.000 opgenomen voor de voorziening langdurig zieken.
Deze kosten waren niet begroot.

23 A. VERWERVINGSKOSTEN

Vergoedingen artsen	55	53	54	54
Vergoeding telefoonkosten	2	2	2	2
Computer en communicatiekosten	52	6	2	1
Overige kosten	58	19	50	3
	167	80	108	60

24. Preventie

A. VERWERVINGSKOSTEN	214	143	286	49
B. PERSONEELSKOSTEN	76	72	75	95
C. COMMUNICATIEKOSTEN	166	122	189	131
D. HUISVESTINGSKOSTEN	2	2	5	6
E. KANTOOR- EN ALGEMENE KOSTEN	12	13	24	28
	470	352	579	309

24 A. VERWERVINGSKOSTEN

KNRM Helpt app	177	112	152	0
Campagnes	37	31	134	49
	214	143	286	49

25. Wervingskosten

A. VERWERVINGSKOSTEN	1.756	1.480	1.463	1.266
B. PERSONEELSKOSTEN	440	503	558	423
D. HUISVESTINGSKOSTEN	12	12	16	15
E. KANTOOR- EN ALGEMENE KOSTEN	65	67	83	66
F. AFSCHRIJVINGSKOSTEN	137	135	135	135
	2.410	2.197	2.255	1.905

25 A. VERWERVINGSKOSTEN

Donateurbehoud en -werving	1.201	992	920	894
Verkoopkosten	15	7	15	11
Backoffice en overige kosten	455	314	405	281
Kosten verhuur activa	58	71	58	51
Kosten patientenvervoer	7	11	25	29
Wervingskosten licentieverkopen	10	0	30	0
Kosten verzorgen trainingen	10	85	10	0
	1.756	1.480	1.463	1.266

25 B. PERSONEELSKOSTEN

In de personeelskosten is een bedrag van € 48.000 opgenomen voor de voorziening langdurig zieken.
Deze kosten waren niet begroot.

(alle bedragen x € 1.000)

	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk
	2018	2017	2017	2016
25 F. AFSCHRIJVINGSKOSTEN				
Offshore trainingsfaciliteit	125	126	124	125
Auto's	5	3	4	3
Schipperswoning	7	6	7	7
	137	135	135	135
26. BEHEER EN ADMINISTRATIE				
B. PERSONEELSKOSTEN	629	783	760	683
D. HUISVESTINGSKOSTEN	18	19	22	26
E. KANTOOR- EN ALGEMENE KOSTEN	98	110	113	117
F. AFSCHRIJVINGSKOSTEN	88	113	108	112
	833	1.025	1.003	938

25 B. PERSONEELSKOSTEN

In de personeelskosten is een bedrag van € 24.000 opgenomen voor de voorziening langdurig zieken. Deze kosten waren niet begroot.

26 F. AFSCHRIJVINGSKOSTEN

ICT	0	25	25	25
Kantoorgebouw	88	88	83	87
	88	113	108	112

27. SALDO FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Resultaat deelnemingen	150	-107	250	-186
Rente leningen u/g	0	84	75	76
Bijzondere waardevermindering leningen u/g	0	-136	0	-504
Opbrengst activa als belegging	0	0	0	6
Koersresultaat	3.350	4.819	3.075	5.761
Valutaverschillen		-10		-5
Ontvangen coupons		2		15
Ontvangen dividend		456		262
Kosten vermogensbeheer	-190	-168	-190	-144
	3.310	4.940	3.210	5.281

In de begroting is uitgegaan van een resultaat van € 250.000 van STC-KNRM B.V., gebaseerd op de omzetverwachting van deze deelneming. Door tegenvallende omzet, onder meer door mallaise in de offshoresector, is een verlies van bijna € 85.000 behaald op deze deelneming.

In de begroting is uitgegaan van een rendement van 3,5% op de beleggingen. Het behaalde rendement van 5,4% (2016: 6,4%) is de resultante van het gunstigere beursklimaat in 2017.

TOELICHTING LASTENVERDELING

(alle bedragen x € 1.000)

	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk
	2018	2017	2017	2016
PERSONEELSKOSTEN				
Salarissen beroepspersoneel	3.329	3.329	3.426	3.229
Salarissen lifeguards	175	173	224	224
Sociale lasten beroepspersoneel	499	510	514	503
Sociale lasten lifeguards	21	30	27	40
Pensioenpremies	829	761	871	783
Uitbetaalde pensioenen	76	69	87	13
Dotatie voorziening langdurig zieken	0	320	0	0
Uitzendkrachten	50	162	5	0
Reiskosten (woon-werk)	15	20	24	25
Overige personeelskosten	184	228	136	126
	5.178	5.602	5.314	4.943

Er zijn geen medewerkers werkzaam in het buitenland.

In 2017 zijn enkele personeelsleden langdurig ziek geworden. Voor de toekomstige doorbetaling van beloningen is een voorziening gevormd; deze kostenpost was niet begroot.

Onder de uitzendkrachten zijn de kosten opgenomen van vervangers voor zieke personeelsleden; deze kosten waren niet begroot.

De overige personeelskosten zijn hoger dan begroot als gevolg van het inhuren van de interimdirecteur.

Bezoldiging directie

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in 2017.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid, de vaststelling van de beloning en de toetsing volgt de KNRM de 'Regeling Beloning Directeuren van Goede Doelen' van Goede Doelen Nederland en de Code Wijffels. Geconstateerd is dat het jaarinkomen van de directie binnen de maximumnorm volgens de beloningsregeling valt. De directie van KNRM valt onder functiegroep I waarbij een maximaal jaarinkomen geldt van € 129.559. Voor de directie in loondienst is gedurende 2017 een totaal jaarinkomen uitgekeerd van € 76.000 in een periode van 7,5 maand. Geëxtrapoleerd over een heel jaar betreft dit € 121.600 en daarmee valt het totaal uitgekeerde jaarinkomen voor de directie in loondienst beneden het maximum jaarinkomen in overeenstemming met de 'Regeling Beloning Directeuren van Goede Doelen'.

Naam:	J.V.T.M. Stierhout	R. Moleman	drs. D.P.J. Schmidt
Functie:	Directeur	Wvd. directeur	Directeur a.i.
Dienstverband			
Aard (looptijd)	onbepaald	bepaald	interimcontract
Uren	40	40	40
Part-time percentage	100	100	100
Periode	1/1-12/6	21/6-13/8	14/8-31/12
Bezoldiging (€)			
Bruto jaarsalaris	47	12	80
Variabele beloning	0	7	0
Vakantiegeld	4	1	0
13e maand	4	1	0
Totaal jaarinkomen	55	21	80
SV lasten (werkgeversdeel)	4	1	0
Belastbare vergoedingen/bijtellingen	4	1	0
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	13	3	0
Totaal bezoldiging 2017	76	26	80
Totaal bezoldiging 2016	165	0	0

Het bedrag dat voor interim-directeur drs. D.J.P. Schmidt is opgenomen is een all-in fee voor zijn werkzaamheden zoals deze door hem worden gedeclareerd. In dit bedrag zit derhalve tevens een btw-component (21%) en indirect een bijdrage voor pensioenopbouw en sociale verzekeringen zoals gebruikelijk in een interimfee.

De maximumnorm voor het jaarinkomen behorend bij de directie in loondienst geldt conform de 'Regeling Beloning Directeuren van Goede Doelen' niet voor een interim-directeur die niet in loondienst is. De inzet van een interim-directeur en de aan een interim-directeur toe te kennen vergoeding dienen aan de navolgende voorwaarden te voldoen:

- de periode gedurende welke een interim-directeur voor de organisatie wordt ingezet dient redelijk te zijn en zo veel als redelijkerwijs mogelijk is in duur en omvang te worden beperkt;
  - de hoogte van de interimvergoeding staat in redelijke verhouding tot de totale bezoldiging van een directeur in loondienst en de aard van de complexiteit van de door de interim-directeur te verrichten werkzaamheden en moet derhalve uitlegbaar zijn.
- KNRM is van mening dat aan bovenstaande is voldaan omdat het gehanteerde uurtarief lager is dan gehanteerd wordt in de beroepsgroep en de inzet en werkelijk gemaakte uren van de interim-directeur ruim boven de 40 contracturen zijn.

De belastbare vergoeding/bijtelling betreft de bijtelling wegens privégebruik van de door de KNRM ter beschikking gestelde auto en de belaste bijdrage aan de ziektekostenverzekering. De pensioenlast betreft het werkgeversdeel van de verschuldigde premie, waarbij wordt gememoreerd dat werknemers van de KNRM een premievrij pensioen genieten.

Er zijn geen voorschotten en/of leningen verstrekt aan de directie, noch aan de leden van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht verricht haar werkzaamheden onbezoldigd.

(alle bedragen x € 1.000)

	begroot 2018	werkelijk 2017	begroot 2017	werkelijk 2016
COMMUNICATIEKOSTEN				
Drukwerk en ontwerp periodieken	182	141	196	127
Drukwerk en ontwerp overig	53	32	80	29
Rinus Redder, alle producties	0	4	5	19
Audiovisuele producties	19	22	45	11
Advertentiekosten algemeen	24	19	43	39
Website en social media	77	53	41	72
Email nieuwsbrief	10	36	35	54
Reis- en verblijfkosten	9	5	9	6
Abonnementen en lidmaatschappen	39	40	70	31
Evenementen	55	9	46	34
Backoffice organisatiekosten	42	1	0	0
Overige kosten	40	45	60	14
	550	407	630	436
HUISVESTINGSKOSTEN				
Onderhoud hoofdkantoor	15	36	33	63
Gas/water/electra hoofdkantoor	50	33	50	46
Beveiligingskosten hoofdkantoor	2	1	1	1
Belasting en heffingen hoofdkantoor	11	11	11	11
Verzekering hoofdkantoor	6	6	8	7
Overige kosten huisvesting	50	48	49	47
	134	135	152	175
KANTOOR EN ALGEMENE KOSTEN				
Aanschaffingen kantoorinventaris	10	5	10	12
Onderhoud/repatrie kantoorinventaris	20	19	20	19
Aanschaffingen/Onderhoud/Reparatie ICT	31	88	96	44
Licenties en ondersteuning ICT	157	181	150	108
Ontwikkeling en migratie ICT	100	37	40	76
Kantoorbehoeften en drukwerk	13	3	13	11
Abonnementen en contributies	10	7	10	9
Overige kosten kantoor	24	25	25	40
Portiekosten	33	30	50	55
Telefoonkosten	21	81	73	77
Internetkosten	14	9	12	10
Accountantskosten	55	54	45	49
Advieskosten	80	82	50	100
Kosten Raad van Toezicht en MT	10	11	12	26
Vergader- en conferentiekosten	25	12	18	23
Deelname IMRF	25	27	25	25
Assurantiekosten	25	25	25	25
Schoonmaakkosten	28	26	28	25
Kantinekosten	13	11	13	10
Reis- en verblijfkosten bedrijfsvoering	18	13	18	19
Werkkostenregeling	40	32	40	27
	752	778	773	790

TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

De offshore trainingsfaciliteit wordt door middel van een operational leaseovereenkomst ter beschikking gesteld aan de 50% deelneming STC-KNRM B.V.

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2017

(alle bedragen x € 1.000)

Enkelvoudige balans per 31 december

ACTIVA		31-12-2017	31-12-2016
Materiële vaste activa	28	785	623
Financiële vaste activa	29	4.053	4.650
		<u>4.838</u>	<u>5.273</u>
Vorderingen en overlopende activa		1.759	1.739
Effecten		97.045	96.078
Liquide middelen		1.253	876
		<u>100.057</u>	<u>98.693</u>
		104.895	103.966
PASSIVA			
<i>Reserves en fondsen</i>			
Reserves	34		
Continuïteitsreserve		9.986	9.009
Bestemmingsreserves		44.883	47.108
Fondsen			
Bestemmingsfondsen		43.057	41.377
Investeringsfonds reddingboten		4.317	3.878
		<u>102.243</u>	<u>101.372</u>
Voorzieningen		1.138	854
Kortlopende schulden	35	1.514	1.740
		<u>104.895</u>	<u>103.966</u>

(alle bedragen x € 1.000)

Enkelvoudige staat van baten en lasten over het jaar

BATEN	2017	2016
Baten van particulieren	8.757	15.561
Baten van bedrijven	1.336	1.593
Baten van loterijorganisaties	4	4
Baten van overheden	231	79
Baten van andere organisaties zonder winststreven	774	551
Som van de geworven baten	11.102	17.788
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	1.797	257
Overige baten	31	50
SOM VAN DE BATEN	12.930	18.095
LASTEN		
BESTEED AAN DOELSTELLINGEN		
Nieuwbouw en modificatie reddingboten	39	442
Search & Rescue	13.425	12.587
Strandveiligheid	281	310
Radio Medische Dienst	284	184
Preventie	351	304
	14.380	13.827
WERVINGSKOSTEN	1.867	1.701
BEHEER EN ADMINISTRATIE	921	830
SOM VAN DE LASTEN	17.168	16.358
Saldo voor financiële baten en lasten	-4.238	1.737
Saldo financiële baten en lasten	5.109	5.460
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	871	7.197
BESTEMMING SALDO		
Toevoeging/onttrekking aan:		
Reserve als bron van inkomsten	-1.234	5.142
Reserve kapitalen belast met vruchtgebruik	-14	0
Investeringsfonds reddingboten	439	-20
Fondsen op naam	1.680	2.075
	871	7.197

TOELICHTING BEHORENDE BIJ DE ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2017

ALGEMEEN

Voor de grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling wordt verwezen naar de toelichting behorende bij de geconsolideerde jaarrekening. Significante afwijkingen van de activa en passiva ten opzichte van de geconsolideerde jaarrekening worden hieronder nader toegelicht.

(alle bedragen x € 1.000)

32. MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Aanschaf- waarde 01-01-17	Acti- vering 2017	Inves- tering 2017	Desin- vestering 2017	Aanschaf- waarde 31-12-2017	Cum afschrijv. 1-1-2017	Afschr. 2017	Desinv. afschr. 2017	Cum. afschrijv. 31-12-2017	Boek- waarde 1-1-2017	Boek- waarde 31-12-2017
Reddingboten	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1
Schipperswoning	272	0	0	0	272	13	6	0	19	259	253
Kantoorinventaris	250	0	0	0	250	250	0	0	250	0	0
Servers	123	0	0	0	123	100	23	0	123	23	0
Auto's	407	0	63	60	410	349	34	60	323	58	87
Activa als belegging (o.g. uit nalatenschappen)	282	0	177	15	444	0	0	0	0	282	444
TOTALEN	1.335	0	240	75	1.500	712	63	60	715	623	785

33. FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	31-12-2017	31-12-2016
Kapitalen belast met vruchtgebruik	1.180	1.194
Deelneming KNRM B.V.	456	589
Leningen 5% KNRM B.V.	2.417	2.867
	4.053	4.650

Voor de leningen met KNRM B.V. zijn vier overeenkomsten opgesteld. Aflossing zal geschieden op de aflossingsdata (liggend tussen 7 april 2020 en 16 januari 2028), conform de afzonderlijke overeenkomsten. Vervroegde aflossing mag plaatsvinden. In 2017 is € 450.000 vervroegd afgelost. Er zijn geen zekerheden gesteld.

34. RESERVES EN FONDSEN

Aansluitingsoverzicht reserves en fondsen 2017

	31-12-2017
Totaal reserves en fondsen geconsolideerd	110.847
Totaal reserves en fondsen enkelvoudig	102.243
Verschil	8.604
Aansluiting verschil:	
Reserves Exploitatiestichting t.b.v. KNRM	8.604

35. KORTLOPENDE SCHULDEN

Onder de kortlopende schulden is een rekening courant schuld aan KNRM B.V. ad € 121.000 opgenomen (ultimo 2016: € 27.000) en een rekening-courant schuld aan Exploitatiestichting t.b.v. KNRM van nihil (ultimo 2016 € 571.000). Er zijn hierbij geen zekerheden gesteld.

SALDO VAN BATEN EN LASTEN

	2017
Totaal resultaat geconsolideerd	171
Totaal resultaat enkelvoudig	871
Verschil	-700
Aansluiting verschil:	
Resultaat Exploitatiestichting t.b.v. KNRM	-700

BESTEMMING SALDO VAN BATEN EN LASTEN

De bestemming van het resultaat geschiedt conform het besluit van het bestuur. Dit voorstel voor resultaatbestemming is al in deze jaarrekening verwerkt.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

BIJLAGE: OVERZICHT FONDS EN OP NAAM

(alle bedragen x € 1000)

1. STICHTING HELDEN DER ZEE-FONDS PRINS DER NEDERLANDEN

De doelstelling, vastgesteld in de statuten van deze stichting bij haar oprichting in 1929, luidt als volgt:

Doel A: Het geven van een toeslag boven het hun krachtens de Zeeongevallenwet 1919 toekomend pensioen aan de weduwen en wezen van de leden der bemanning van de reddingboot "Prins der Nederlanden".

Doel B: Het aanmoedigen van de redding van schipbreukelingen door het geven van beloning, tegemoetkoming of bewijzen van erkentelijkheid aan redders enz.

	2017	2016
Vermogen per 1 januari	1.667	1.667
Rendement	141	162
Besteed aan doelstelling	-141	-162
Vermogen per 31 december	1.667	1.667

2. STICHTING I.M. DE RAATH

De doelstelling, vastgelegd in de statuten van deze stichting, luidt als volgt: De ondersteuning van behoeftige oud-redders en nagebleven weduwen en kinderen van personen, woonachtig in Nederland, die het beroep van zeevarenden uitoefenden zomede al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Deze doelstelling komt voort uit het testament van mejuffrouw I.M. de Raath, overleden op 4 oktober 1836.

Vermogen per 1 januari	1.659	1.660
Rendement	140	161
Besteed aan doelstelling	-140	-162
Vermogen per 31 december	1.659	1.659

3. FONDS W.H. VERMEULEN

De doelstelling, voortkomend uit het testament van de heer W.H. Vermeulen, overleden op 13 december 1965, luidt als volgt: Geërfd kapitaal als afzonderlijk fonds boeken en beheren, het kapitaal niet door onttrekkingen verminderen, eventuele kapitaalsverliezen uit de vruchten weer zoveel mogelijk aanzuiveren en de vruchten van het kapitaal besteden in het belang van de redders en/of oud-redders en/of hun nabestaanden.

Vermogen per 1 januari	110	110
Rendement	3	5
Besteed aan doelstelling	-3	-5
Vermogen per 31 december	110	110

4. FONDS DE ZEEMANSPOT

In 1966 gesticht door overdracht van de helft van de bezittingen van de voormalige Stichting "De Zeemanspot" aan de KNRM, t.b.v. een afzonderlijk te administreren fonds op de volgende voorwaarden:

- het fonds zal worden genoemd "De Zeemanspot";
- de opbrengsten moeten worden aangewend voor bestrijding van kosten, in de meest algemene zin, van het personeel van de KNRM, met inbegrip van ouderdomspensioenen, sociale voorzieningen en gratificaties voor oefen- en reddingtochten.

Vermogen per 1 januari	463	463
Rendement	14	21
Besteed aan doelstelling	-14	-21
Vermogen per 31 december	463	463

5. FONDS MEJ. S.P.N. WOLFF

Mej. Wolff overleed in 1966. Blijkens haar testament van 21 mei 1955 werd destijds de K.N.Z.H.R.M. behoudens legaten, benoemd tot universeel erfgenaam. Testamentsbepaling: "onder den last uitsluitend de rente aan te wenden voor het uitkeren van verhoogde salarissen en pensioenen aan de bemanningen harer reddingboten".

Vermogen per 1 januari	1.078	1.078
Rendement	32	48
Besteed aan doelstelling	-32	-48
Vermogen per 31 december	1.078	1.078

6. WILLEMS-HENDRIX FONDS

De doelstelling, vastgelegd door de oprichter de heer C. Willems, bij de aanvang van het fonds in 1998, luidt als volgt: Opbrengsten uit het fonds aanwenden ten behoeve van opleidingen van de redders van de KNRM, met dien verstande dat indien de noodzaak van opleidingen of het voorzien in de financiële middelen ten behoeve van opleidingen niet meer noodzakelijk is, zulks ter beoordeling van het bestuur van de KNRM, de dan nog in het fonds aanwezige gelden aan te wenden voor het bouwen van een reddingboot, die een in overleg met de schenker, danwel met zijn nakomelingen, vast te stellen naam zal dragen.

Vermogen per 1 januari	687	687
Rendement	122	92
Besteed aan doelstelling	-122	-92
Vermogen per 31 december	687	687

7. NIEMANS-SCHOOTEMEIJER FONDS

De doelstelling, vastgelegd door de oprichter de heer J.A.M.J. Niemans, bij de aanvang van het fonds in 1997, luidt als volgt: Het verlenen van financiële bijdragen ten behoeve van gepensioneerde of invalide bemanningsleden van haar reddingboten of hun nabestaanden.

Vermogen per 1 januari	246	246
Rendement	8	11
Besteed aan doelstelling	-8	-11
Vermogen per 31 december	246	246

8. FONDS ELZINGA

Ter nagedachtenis aan de in 2000 overleden heer R. Elzinga is in 2005 dit fonds op naam ingesteld, waarin het door de KNRM geërfde vermogen is ondergebracht. Het fonds heeft als doel: De exploitatie van "Arie Visser" klasse reddingboten, de (mede-)aanschaf van een boot van de Arie Visser klasse, waaraan de naam "Elzinga" zal worden verbonden en de (mede-)aanschaf van een nieuw te bouwen werkplaats ten behoeve van de KNRM te IJmuiden, waaraan eveneens de naam "Elzinga" zal worden verbonden.

Vermogen per 1 januari	5.724	5.724
Rendement	172	257
Besteed aan doelstelling	-172	-257
Vermogen per 31 december	5.724	5.724

9. GERRIT KRUL FONDS

De doelstelling, vastgelegd door de oprichter de heer J. Krul, bij de aanvang van het fonds in 2006, luidt als volgt: De exploitatie van het reddingwerk van de KNRM op West-Terschelling en de bouw van een reddingboot met de naam Gerrit Krul voor het reddingstation West-Terschelling. Het fonds blijft minimaal 20 jaar bestaan, derhalve minstens tot 1 januari 2027, tenzij alsdan nog geen reddingboot is gebouwd met de naam "Gerrit Krul". Dat zal dan alsnog geschieden.

Vermogen per 1 januari	1.707	1.634
Rendement	51	73
Vermogen per 31 december	1.758	1.707

10. PAUL JOHANNES FONDS

De doelstelling, vastgelegd door de oprichter (die anoniem wil blijven), bij de aanvang van het fonds in 2006, luidt als volgt: De bouw van het boothuis te Noordwijk, genaamd "Boothuis Paul Johannes".

Vermogen per 1 januari	590	565
Rendement	18	25
Vermogen per 31 december	<u>608</u>	<u>590</u>

11. REDDERSFONDS

De doelstelling, vastgelegd door de initiatiefnemer tot het fonds, zijnde het Palace Hotel te Noordwijk, luidt als volgt: Het mogelijk maken en ondersteunen van projecten die rechtstreeks verband houden met het werk van de bij de KNRM werkzame vrijwilligers. Hierbij kan worden gedacht aan de bemanningskosten zoals opleiding, uitrusting, uurvergoeding, verzekeringen, aanhoudpremies en dergelijke. De KNRM zal al hetgeen zij uit het evenement KNRM Gala zal verkrijgen, nu of in de toekomst, onder de naam "Reddersfonds" registreren.

Vermogen per 1 januari	4.485	4.111
Opbrengst KNRM Gala	661	547
Kosten KNRM Gala	-202	-192
Rendement	135	200
Besteed aan doelstelling	<u>-236</u>	<u>-181</u>
Vermogen per 31 december	<u>4.843</u>	<u>4.485</u>

12. EVERT EN ALIES FLOOR FONDS

De doelstelling bij de aanvang van het fonds in 2008, in overleg met mevrouw drs. A. Floor-Wieringa vastgelegd, luidt als volgt: De bouw van een reddingboot van het type Atlantic 75 - of daaraan gelijkwaardig - met de naam "Evert Floor". In 2013 zijn, na realisatie van de Evert Floor, de doelen van het fonds uitgebreid met de bouw van een boot van het type Valentijn of daaraan gelijkwaardig met de naam "Evert Floor II", alsmede de exploitatie van de reddingboten "Evert Floor" en "Evert Floor II".

Vermogen per 1 januari	95	66
Periodieke schenking	25	25
Rendement	4	4
Vermogen per 31 december	<u>124</u>	<u>95</u>

13. ADOLF TACK FONDS

Het Adolf Tack Fonds is in 2009 ingesteld in verband met de testamentaire verplichting uit de nalatenschap van mevrouw drs. A.C.M. Tack. Het fonds heeft als doel: De financiële ondersteuning van opleidingen voor technisch personeel van de KNRM.

Vermogen per 1 januari	212	209
Rendement	6	9
Besteed aan doelstelling	<u>-18</u>	<u>-6</u>
Vermogen per 31 december	<u>200</u>	<u>212</u>

14. VENTURN FONDS

De doelstelling, vastgelegd door de oprichter Venturn B.V., bij de aanvang van het fonds in 2008, luidt als volgt: De exploitatie van het reddingwerk van de KNRM op Hansweert.

Vermogen per 1 januari	157	129
Schenking	19	22
Rendement	5	6
Vermogen per 31 december	<u>181</u>	<u>157</u>

15. FOLKERT FONDS

De doelstelling, vastgelegd door de oprichter (die anoniem wil blijven) bij de aanvang van het fonds in 2009, luidt als volgt: De bouw van een reddingboot met de naam "Folkert" en voorts de exploitatie van deze reddingboot.

Vermogen per 1 januari	178	147
Periodieke schenking	19	23
Rendement	6	8
Vermogen per 31 december	<u>203</u>	<u>178</u>

16. FONDS SAVANTE

De doelstelling, vastgelegd door de oprichtster mevrouw E.H. Voortman bij de aanvang van het fonds in oktober 2017, luidt als volgt: de ontvangen gelden aanwenden ten behoeve van de vrijwillige redders van de KNRM.

Vermogen per 1 januari	0	0
Schenkeningen	15	0
Vermogen per 31 december	<u>15</u>	<u>0</u>

17. JOHANNES W.F. EN MARIA JANSEN-ROSIER FONDS

De doelstelling, vastgelegd door de oprichtster mevrouw W. Jansen, bij de aanvang van het fonds in 2003, luidt als volgt: gelden aanwenden ten behoeve van station Scheveningen in de ruimste zin van het woord.

Vermogen per 1 januari	32	30
Periodieke schenking	1	1
Rendement	1	1
Vermogen per 31 december	<u>34</u>	<u>32</u>

18. FONDS STICHTING VAN DER TOORN

De doelstelling, vastgelegd door het bestuur van de Stichting Van der Toorn bij de aanvang van het fonds in 2011, luidt als volgt: gelden aanwenden ten behoeve van de ondersteuning van het reddingstation te Scheveningen in de ruimste zin van het woord.

Vermogen per 1 januari	135	104
Periodieke schenking	25	25
Rendement	5	6
Vermogen per 31 december	<u>165</u>	<u>135</u>

19. ROBERT JAN VAN HOLTHE FONDS

Het Robert Jan van Holthe Fonds is in 2006 ingesteld naar aanleiding van de ontvangst van een legaat uit de nalatenschap van de heer R.J. van Holthe. Het fonds heeft als doel: De exploitatie van de reddingboot "Edzard Jacob" en de exploitatie van het reddingstation te Schiermonnikoog.

Vermogen per 1 januari	37	40
Periodieke schenking	1	1
Rendement	1	2
Besteed aan doelstelling	<u>-9</u>	<u>-6</u>
Vermogen per 31 december	<u>30</u>	<u>37</u>

20. FONDS N.N.

De doelstelling van het fonds luidt als volgt: Indien en zodra de middelen van het fonds dat toelaten en de behoefte van de Redding Maatschappij daartoe aanleiding geeft, dienen de middelen te worden aangewend voor de bouw van enkele reddingboten.

Vermogen per 1 januari	21.839	20.522
Rendement	1.154	1318
Besteed aan doelstelling	0	-1
Vermogen per 31 december	<u>22.993</u>	<u>21.839</u>

De bouw van de eerste reddingboot uit het fonds is in 2017 uitgesteld.

21. FONDS GUSTOMSC

De doelstelling, vastgelegd door GustoMSC B.V. bij de aanvang van het fonds in 2014, luidt als volgt: de financiële ondersteuning van opleidingen voor vrijwilligers van het reddingstation Dordrecht.

Vermogen per 1 januari	44	46
Schenking	5	5
Rendement	1	2
Besteed aan doelstelling	-6	-9
Vermogen per 31 december	<u>44</u>	<u>44</u>

22. BERT EN JOOS MASTENBROEK FONDS

De doelstelling, vastgelegd door de oprichters Bert en Joos Mastenbroek bij de aanvang van het fonds in 2015, luidt als volgt: "het ontwikkelen, bouwen en aanschaffen van hulpmiddelen in de ruimste zin van het woord ter ondersteuning van de communicatie voor, tijdens en na een actie op zee, het Wad of op het IJsselmeer, de bouw van een reddingboot (dan wel reddingboten) met de naam "Bert en Joos Mastenbroek" en de bouw van één of meer boothuizen met eveneens de naam "Bert en Joos Mastenbroek".

Vermogen per 1 januari	107	51
Periodieke schenking	50	50
Rendement	8	6
Besteed aan doelstelling	-102	0
Vermogen per 31 december	<u>63</u>	<u>107</u>

23. FONDS CHARITY & SPORT

De doelstelling, vastgelegd door het bestuur van de Stichting Charity & Sport bij de aanvang van het fonds in december 2015, luidt als volgt: de ondersteuning en instandhouding van het reddingstation Neeltje Jans.

Vermogen per 1 januari	42	0
(Periodieke) schenkingen	5	42
Rendement	1	0
Besteed aan doelstelling	-12	0
Vermogen per 31 december	<u>36</u>	<u>42</u>

24. DR. CHARLES DE MONCHY FONDS

De doelstelling, vastgelegd door het bestuur van de Dr. Charles de Monchystichting bij de aanvang van het fonds in januari 2016, luidt als volgt: de exploitatie van de Radio Medische Dienst en de bekostiging van onderzoek op medisch nautisch gebied.

Vermogen per 1 januari	59	0
Schenkingen	0	57
Rendement	2	2
Besteed aan doelstelling	-18	0
Vermogen per 31 december	<u>43</u>	<u>59</u>

25. PALACE NOORDWIJK FONDS

De doelstelling, vastgelegd door de directie van het Palace Hotel Noordwijk bij de aanvang van het fonds in februari 2016, luidt als volgt: het voorzien in bijdragen voor onderhoud, verbouwingen en de inrichting van boothuizen en bemanningsverblijven van de KNRM.

Vermogen per 1 januari	13	0
Schenkingen	8	13
Rendement	0	0
Vermogen per 31 december	<u>21</u>	<u>13</u>

26. JAN TIMMERMAN FONDS

Het Jan Timmerman Fonds is in 2014 ingesteld in verband met de testamentaire verplichting uit de nalatenschap van de heer Jan Timmerman. Het fonds heeft als doel: het bekostigen van het onderhoud van het buitenschilderwerk van de door Jan Timmerman ten behoeve van de stichting ontworpen boothuizen, voor zover die zijn gelegen in Callantsoog en Petten.

Vermogen per 1 januari	5	5
Rendement	1	0
Vermogen per 31 december	<u>6</u>	<u>5</u>

27. FAIR DINKUM FONDS

De doelstelling, vastgelegd door Fair Dinkum Investments B.V. bij de aanvang van dit fonds in juli 2017, luidt als volgt: de exploitatie van het reddingwerk van de KNRM in de Nederlandse wateren en de bouw van een reddingboot voor het gebruik door een reddingstation in Nederland.

Vermogen per 1 januari	0	0
Schenking	50	0
Rendement	1	0
Vermogen per 31 december	<u>51</u>	<u>0</u>

28. ARTY WOOD FONDS

De doelstelling, vastgelegd door de oprichter de heer A.P. Bos bij de aanvang van het fonds in 2007, luidt als volgt: Het vermogen en de opbrengst over dit vermogen aan te wenden voor een reddingboot of reddingsmateriaal in de ruimste zin van het woord.

29. ARTY & SOPHIA WOOD FONDS

De doelstelling, vastgelegd door de oprichter de heer A.P. Bos bij de aanvang van het fonds in 2007, luidt als volgt: Het vermogen en de opbrengst over dit vermogen aan te wenden ten behoeve van overlevingspakken en andere reddingsmiddelen van de redders van de KNRM-reddingstations van Westkapelle, Veere en/of Scheveningen.

30. COENRAAD BOT FONDS

De doelstelling, vastgelegd door de oprichter de heer C. Bot, bij de aanvang van het fonds in 2005, luidt als volgt: opbrengst aan te wenden ten behoeve van station Den Helder in de ruimste zin van het woord.

De onder 28 tot en met 30 genoemde fondsen hebben ieder een vermogen lager dan € 5.000 en worden gecombineerd weergegeven:

Vermogen per 1 januari	6	5
Rendement	0	1
Besteed aan doelstelling	0	0
Vermogen per 31 december	<u>6</u>	<u>6</u>

14. OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van onafhankelijke accountant

Aan: de directie en de raad van toezicht van Stichting Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij

Verklaring over de jaarrekening 2017

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met Richtlijn 650 'Fondsenwervende instellingen' van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ 650).

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017 van Stichting Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij te IJmuiden ('de stichting') gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij en haar dochtermaatschappijen (samen: 'de groep') en de enkelvoudige jaarrekening. De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2017;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is RJ 650.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag.
- Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
  - alle informatie bevat die op grond van RJ 650 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ 650.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 650; en voor
- een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 22 mei 2018

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Orgineel getekend door drs. J.L. Sebel RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2017 van Stichting Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen bepaald om te waarborgen dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel. Bepalend

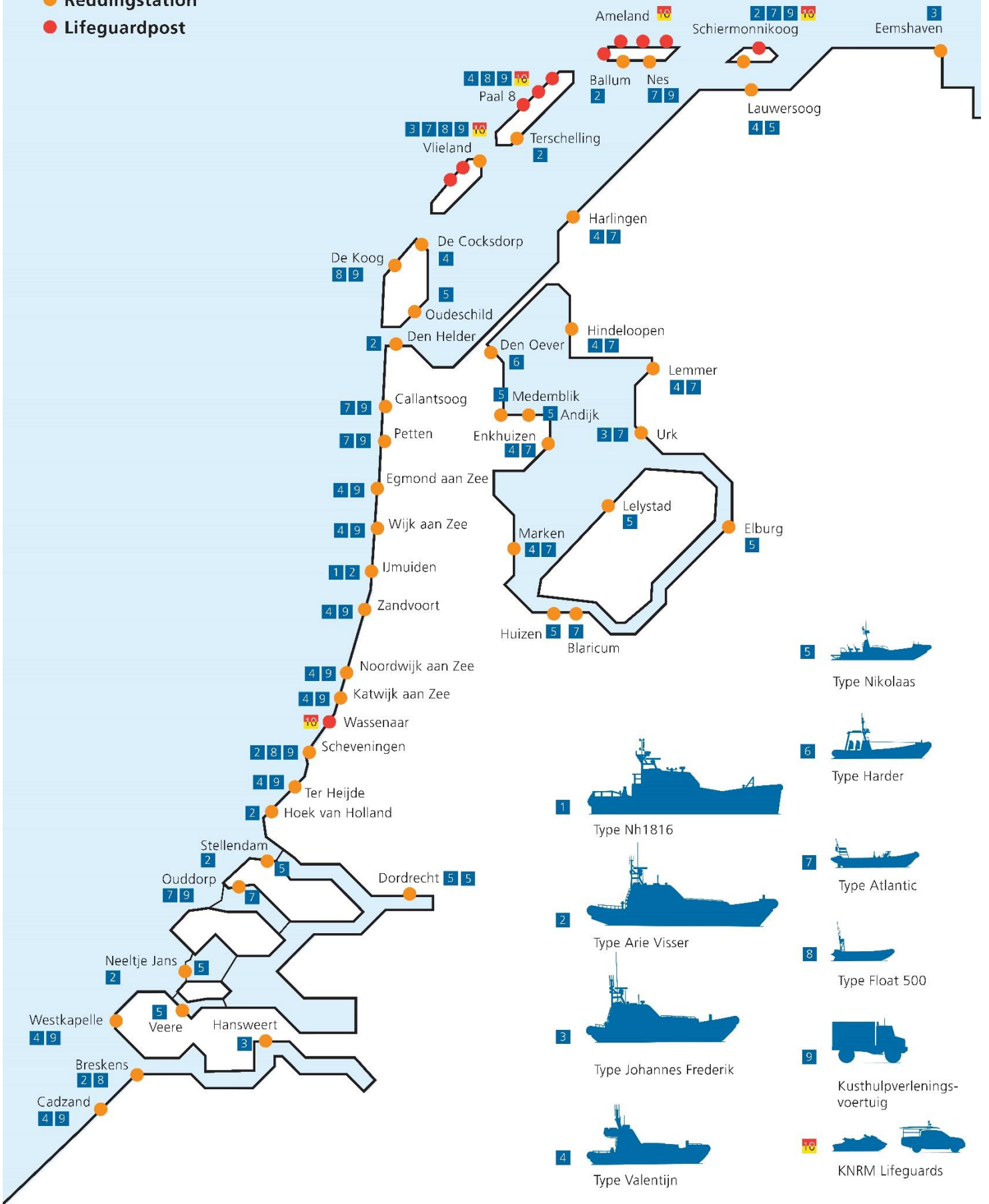
hierbij zijn de geografische structuur van de groep, de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten, de bedrijfsprocessen en interne beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de stichting opereert. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Reddingstations KNRM 2018

- Reddingstation
- Lifeguardpost

15. REDDINGSTATIONS EN MATERIEEL

Nh1816-KLASSE

19,8 x 6,5 x 1,10 m, 2 x 1.200 pk, 31 knopen
120 geredden, 6 bemanning
Nh1816* 2014 IJmuiden

ARIE VISSERKLASSE

18,8 x 6,1 x 1,05 m, 2 x 1.000 pk, 32 knopen
120 geredden, 6 bemanning

Arie Visser*	1999	West-Terschelling
Koning Willem I*	1999	Schiermonnikoog
Zeemanshoop*	2000	Breskens
Koopmansdank*	2001	Neeltje Jans
Koos van Messel*	2003	Reserve
Anna Margaretha*	2004	Ballumerbocht
Jeanine Parqui*	2006	Hoek van Holland
Joke Dijkstra*	2007	Den Helder
Kitty Roosmale Nepveu*	2008	Scheveningen
Antoinette*	2009	Stellendam

JOHANNES FREDERIKKLASSE

14,4 x 5,4 x 0,75 m, 2 x 680 pk, 34 knopen
75 geredden, 4 bemanning

Jan van Engelenburg*	1990	Hansweert
Graaf van Bylandt*	1996	Vlieland
Jan en Titia Visser*	1996	Eemshaven
Kapiteins Hazewinkel*	1997	Urk
Dorus Rijkers*	1997	Reserve

VALENTIJKLASSE

10,6 x 4,1 x 0,75 m, 2 x 430 pk, 34 knopen
50 geredden, 4 bemanning

Beursplein 5*	1992	De Cocksdorp
Adriaan Hendrik*	1992	Egmond aan Zee
Annie Jacoba Visser*	1993	Lauwersoog
Donateur*	1993	Wijk aan Zee
Anna Dorothea*	1994	Lemmer
Annie Poulisse*	1995	Zandvoort
Alida*	1995	Hindeloopen
Wiecher en Jap Visser-Polietiek*	1996	Harlingen
Watersport-KNWW*	1997	Enkhuizen
Frans Verkade*	1997	Marken
De Redder*	2001	Reserve
Winifred Lucy Verkade-Clark*	2002	Cadzand
Frans Hogewind*	2003	Terschelling-Paal 8
Uly*	2003	Westkapelle
George Dijkstra*	2005	Ter Heijde
Paul Johannes*	2007	Noordwijk aan Zee
Edith Grondel*	2016	Katwijk aan Zee

NIKOLAASKLASSE

9,0 x 2,9 x 0,5 m, 2 x 250 pk, 34 knopen
20 geredden, 3 bemanning

Nikolaas Wijsenbeek*	2009	Huizen
KBW 1910*	2009	Dordrecht-Zuid
Oranje*	2010	Veere
Evert Floor*	2010	Elburg
Fred*	2011	Neeltje Jans
Tjepke Ekkelboom*	2011	Dordrecht-Noord
Bernardine*	2012	Medemblik
't Span*	2013	Andijk
Bert en Anneke Knappe*	2013	Lelystad
Hayo	2013	Brandweer Hoorn
Royal Flush*	2014	Reserve
Cornelis Dito*	2014	Oudeschild
Springbok*	2015	Lauwersoog
Johanna Maria*	2016	Reserve
Valerie Struis*	2017	Stellendam

(afwijkend model, gelijke afmetingen)
Johanna Margareta* 2003 Den Oever

ATLANTICKLASSE

6,5 x 2,2 x 0,7 m, 2 x 70 pk, 30 knopen
12 geredden, 3 bemanning

Maria Hofker*	2004	Ameland-Nes
Edzard Jacob*	2004	Schiermonnikoog
Hendrik Jacob*	2004	Marken
Huibert Dijkstra*	2004	Vlieland
Koen Oberman*	2005	Callantsoog
Francine Kroesen*	2005	Reserve
Maria Paula*	2006	Reserve
Griend*	2006	Ouddorp
Palace Noordwijk*	2006	Lemmer
Veronica*	2007	Reserve
Neeltje Struijs*	2007	Reserve
Corrie Dijkstra-van Elk*	2007	Enkhuizen
Baron van Lynden*	2008	Ouddorp
Dolfijn*	2008	Petten
Hendrika Theodora*	2008	Reserve
Ineke van Dun-de Meester*	2013	Hindeloopen
Margot Krijnen*	2015	STC-KNRM B.V.
Blaricum 1		Blaricum
Marinus Cornelis*	2016	Urk
Chios*	2016	Harlingen

FLOATKLASSE

5,1 x 2,0 x 0,3 m, 50 pk, 25 knopen
5 geredden, 3 bemanning

Tonijn	1991	Terschelling-Paal 8
Beluga	1991	Scheveningen
Gul	1992	Vlieland
Zalm*	1992	De Koog
Leng	1992	Breskens
Fint	1992	Reserve
Meun	1992	Reserve
Heek	1993	Reserve
Meerval	1996	Reserve
Johan Heeres*	2016	Reserve

REDDINGWATERSCOOTER

3,4 x 1,2 x 0,2 m, 130 pk, 42 knopen
2 geredden, 2 bemanning
Maasvlakte (1), Schiermonnikoog (1), Ameland (4), Terschelling (4), reserve (5), met de namen:
Ferdi* - ANWB/Waterkampioen - Ab Vis - Kaatje -
Margot Berkman - Grand Hotel Huis ter Duin - Nick de Jonge
Redder - Samaki - Ieniemienie - Johan de Keizer - Forester*

48 boothuizen en bemanning verblijven
2 waterdichte lanceervoertuigen (Seatrac)
11 waterdichte tractoren
17 bootwagens en boottrailers
21 kusthulpverleningsvoertuigen
2 vrachtwagens voor logistiek
6 terreinauto's t.b.v. strandbewaking
10 hijskranen en takels t.b.v. reddingboten
8 pontons en loopbruggen
33 gasolie-waltanks met pompinstallatie

* Deze reddingboten werden de KNRM geschenken.

Oorzaken (voor zover bekend)	2017	2016	2015	2014	Gevolgen (voor zover bekend)	2017	2016	2015	2014
Motorstoring	529	572	510	515	Stranding of vastgelopen	427	460	433	405
Navigatiefout	280	374	291	244	Stuurloos	320	352	362	260
Roer- of schroefproblemen	103	90	113	76	Afgedreven	130	145	139	122
Averij aan romp en tuigage	116	69	99	84	Ten anker	143	106	97	107
Slechte weersomstandigheden	46	36	56	31	Zinkende	50	33	28	45
Onvoldoende kennis en ervaring	55	36	57	63	Ongeval aan boord	26	23	19	15
Ongeval aan boord	34	28	31	27	Man overboord	21	15	24	16
Aanvaring	13	11	10	14	Vermissing	93	32	35	29
Ziekte aan boord	36	14	17	32	Desorientatie	18	11	24	13
Brand/explosie	31	21	23	30	Brand aan boord	20	9	9	9
Conditie bemanning	15	6	15	7					
Onzeewaardig schip	5	6	6	3	Windrichting	2017	2016	2015	2014
Ongeval aan de wal	29	11	12	15	Noord	110	152	139	160
Paniek/angst	14	3	9	5	Noord-Oost	200	291	184	239
Ziekte aan de wal	18	10	3	2	Oost	122	148	122	136
					Zuid-Oost	149	170	130	141
windkracht	2017	2016	2015	2014	Zuid	142	101	110	135
0	1	46	37	45	Zuid-West	639	638	623	518
1	155	167	142	144	West	352	358	325	222
2	380	402	295	378	Noord-West	319	331	290	300
3	478	553	432	467	Variabel	86	15	127	137
4	475	559	467	427					
5	326	364	358	322	Aantal hulpverleningen t.o.v. voorgaande jaren	actie	gered		
6	211	172	184	136	2017*	2119	3521		
7	58	62	87	53	2016*	2349	3974		
8	24	20	29	14	2015*	2332	3630		
9	11	1	17	2	2014*	2238	3193		
Reddingsacties > 6 Bft.	93	83	133	205	2013*	2171	3338		
<i>percentage >6 Bft van totaal</i>	4,3%	3,5%	6%	9%	2012*	2271	3662		
					2011*	2108	3299		
Aantal acties per maand	2017	2016	2015	2014	2010	1880	3356		
januari	61	91	40	44	2009	2029	3365		
februari	38	70	42	36	2008	1922	3259		
maart	66	79	69	92	2007	1795	3419		
april	150	127	149	140	2006	1663	3108		
mei	240	272	215	235	2005	1589	3209		
juni	293	245	249	228	2004	1611	3483		
juli	360	415	465	353	2003	1517	2699		
augustus	383	461	360	370	2002	1481	2994		
september	180	273	193	174	2001	1529	2779		
oktober	204	158	116	182	1824 tot en met 2000	23218	53837		
november	70	91	96	79	Totaal acties sinds 1824	51354	102630		
december	74	67	59	55	* inclusief patientenvervoeren				

Reddingstation	2017	2016	2015	2014	Acties per provincie	2017	2016	2015	2014
Cadzand	25	29	14	30	Cadzand	25	29	14	30
Breskens	46	47	50	60	Breskens	46	47	50	60
Hansweert	24	26	15	17	Hansweert	24	26	15	17
Westkapelle	47	39	37	44	Westkapelle	47	39	37	44
Veere	59	57	48	50	Veere	59	57	48	50
Neeltje Jans	81	65	83	64	Neeltje Jans	81	65	83	64
Ouddorp	114	91	121	81	Totaal Zeeland	282	263	247	265
Stellendam	55	67	58	72	Ouddorp	114	91	121	81
Dordrecht	121	118	90	87	Stellendam	55	67	58	72
Hoek van Holland	25	18	30	27	Dordrecht	121	118	90	87
Ter Heijde	30	48	43	42	Hoek van Holland	25	18	30	27
Scheveningen	148	142	117	119	Ter Heijde	30	48	43	42
Katwijk aan Zee	51	41	31	20	Scheveningen	148	142	117	119
Noordwijk aan Zee	37	48	34	41	Katwijk aan Zee	51	41	31	20
Zandvoort	19	25	29	21	Noordwijk aan Zee	37	48	34	41
IJmuiden	30	42	47	42	Totaal Zuid-Holland	581	573	524	489
Wijk aan Zee	17	22	31	26	Zandvoort	19	25	29	21
Egmond aan Zee	23	25	26	25	IJmuiden	30	42	47	42
Petten	11	13	8	8	Wijk aan Zee	17	22	31	26
Callantsoog	15	16	13	21	Egmond aan Zee	23	25	26	25
Den Helder*	58	53	37	46	Petten	11	13	8	8
Texel-De Koog	56	61	41	49	Callantsoog	15	16	13	21
Texel-De Cocksdorp	19	14	15	17	Den Helder*	58	53	37	46
Vlieland*	35	26	47	38	Texel-De Koog	56	61	41	49
West-Terschelling*	55	75	82	59	Texel-De Cocksdorp	19	14	15	17
Terschelling Paal 8	25	24	14	24	Den Oever	32	29	28	30
Ameland-Ballumerbocht*	36	148	170	144	Medemblik	18	32	31	47
Ameland-Nes	11	10	9	13	Andijk	23	27	28	39
Schiermonnikoog*	50	97	81	94	Enkhuizen	97	113	96	98
Eemshaven	30	17	17	18	Marken	81	83	79	59
Lauwersoog	26	53	32	54	(Blaricum)		62	95	58
Harlingen	46	50	72	53	Huizen-Blaricum**	161	96	124	119
Hindeloopen	91	112	102	95	Totaal Noord-Holland	660	713	728	705
Lemmer	46	52	56	56	Vlieland*	35	26	47	38
Urk	61	62	69	53	West-Terschelling*	55	75	82	59
Lelystad	51	36	52	35	Terschelling Paal 8	25	24	14	24
Elburg	33	38	30	43	Ameland-Ballumerbocht*	36	148	170	144
(Blaricum)		62	95	58	Ameland-Nes	11	10	9	13
Huizen-Blaricum**	161	96	124	119	Schiermonnikoog*	50	97	81	94
Marken	81	83	79	59	Harlingen	46	50	72	53
Enkhuizen	97	113	96	98	Hindeloopen	91	112	102	95
Medemblik	18	32	31	47	Lemmer	46	52	56	56
Andijk	23	27	28	39	Totaal Friesland	395	594	633	576
Den Oever	32	29	28	30	Urk	61	62	69	53
	2119	2349	2332	2238	Lelystad	51	36	52	35
Drukste reddingstations >100 acties					Totaal Flevoland	112	98	121	88
Scheveningen	148				Eemshaven	30	17	17	18
Dordrecht	121				Lauwersoog	26	53	32	54
Ouddorp	114				Totaal Groningen	56	70	49	72
					Elburg	33	38	30	43
					Totaal Gelderland	33	38	30	43

** per 1 januari 2018 zijn Huizen en Blaricum samengevoegd tot 1 reddingstation

17. HELP DE REDDERS

De Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij wordt uitsluitend door vrijwillige bijdragen in stand gehouden. De KNRM ontvangt geen exploitatiesubsidies van de overheid. Zonder de steun van Redders aan de wal (donateurs), schenkers en erflaters kunnen de redders hun werk niet doen.

Wilt u ze daarbij helpen?

Word donateur.

Aanmelden kan op www.knrm.nl

Redder aan de wal

De donateurs van de KNRM krijgen de benaming 'Redder aan de wal' mee. De Redders aan de wal zorgen voor een vaste inkomstenbron. Bovendien helpen de Redders aan de wal de naamsbekendheid van de KNRM te vergroten.

Schenken en nalatenschappen

Veel schenkingen aan de KNRM worden bij testament geregeld. Schenkingen vormen voor de Redding Maatschappij een belangrijke bron van inkomsten. Uit deze vorm van ondersteuning heeft de KNRM in de afgelopen jaren tal van nieuwe reddingboten kunnen financieren. De naamgeving van de boten is altijd verbonden aan de bron waaruit het geld voor de bouw afkomstig is.

Periodieke schenkingen

U kunt bij de KNRM laten vastleggen dat u gedurende tenminste vijf jaren een periodieke uitkering doet aan de KNRM. Het jaarlijkse bedrag van zo'n schenking is als persoonlijke verplichting in ieder geval aftrekbaar van het belastbaar inkomen.

Fondsen op naam

U kunt laten vastleggen dat uw schenking aan de KNRM in een speciaal fonds wordt gestort, waaraan u uw naam of die van een ander kunt verbinden. Het rendement van dit zogenaamde 'fonds op naam' kan een speciaal doel binnen de Redding Maatschappij dienen. Dat kan bijvoorbeeld de aanschaf van overlevingspakken of het onderhouden van een compleet reddingstation zijn. Het fonds wordt beheerd door de KNRM. Op deze manier kan het fonds, met de naam die u dierbaar is, lange tijd blijven bestaan binnen de KNRM.

Loffelijke initiatieven

Veel donateurs van de KNRM, maar ook buitenstaanders, grijpen gelegenheden als jubilea en bedrijfsvernieuwingen aan om iets voor de Redding Maatschappij te doen in de vorm van een inzamelingsactie, kosteloze goederen of giften.

Bunkerbootjes

De KNRM heeft 1.000 bunkerbootjes uitgezet in Nederland. Deze bunkerbootjes kunnen als fooienpot voor de KNRM op tal van plaatsen worden neergezet. Aan een plaatsing van een bunkerbootje zijn voorwaarden verbonden die u kunt opvragen bij de KNRM. De bootjes blijven eigendom van de Redding Maatschappij.

Het KNRM-Reddersgala

Speciaal voor bedrijven die in een bijzondere ambiance hun netwerk willen verruimen en tegelijkertijd de KNRM willen steunen.

Bel voor meer informatie de heer Edward Zwitser, telefoon 0255 548454 of kijk op de website www.reddersgala.nl.

Bedrijfssponsoring

De KNRM komt graag in gesprek met bedrijven die de KNRM willen sponsoren. Sponsoring van een reddingstation of een specifiek onderdeel van de bedrijfsvoering geniet de voorkeur.

KNRM Team Jonge Redders

Voor kinderen van 8 tot 14 jaar is er een nieuwe KNRM jeugdclub. Lid worden van de club kost per jaar € 12,00. Daarvoor krijgen de kinderen een fraai stripboek, drie keer per jaar het blad De Reddingboot met een mooie poster en een pasje voor vrij toegang tot het Reddingmuseum.

Voor meer informatie:

www.knrm.nl

info@knrm.nl

0255 548454

Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij

Postbus 434

1970 AK IJmuiden

Telefoon 0255 548454

info@knrm.nl

www.knrm.nl

Bankrekeningnummer:

NL40 INGB 0000 0263 63